LUMEA

Nr. 25 17 iunie 1971

CABINETUL DE PARTID SIBIU

VIZITA DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE ROMÂNE ÎN R. D. VIETNAM

Orientări canadiene

CAZUL OKINAWA

IMAGINI DE LA EXPOZIȚIA REALIZĂRILOR ÎN CONSTRUCȚIA SOCIALISTĂ A R. P. CHINEZE

În Capitală s-a deschis Expoziția realizărilor în construcția socialistă a R. P. Chineze. Cuprinzînd peste 3 000 tipuri de exponate, expoziția oglindește succesele remarcabile obținute de oamenii muncii din R. P. Chineză, sub conducerea P.C. Chinez, în numeroase domenii ale construcției socialiste. Sînt prezente exponate ale industriei grele și constructoare de mașini, aparatură modernă de înaltă tehnicitate, produse ale industriei ușoare și agro-alimentare, machete și fotografii ilustrînd transformările petrecute în agricultură și în viața satelor.

În fotografia de sus : tovarășul Emil Bodnaraș, împreună cu tovarășul Li Sui-cin, ministrul industriei de mașini nr. 1 al R. P. Chineze (stînga), la inaugurarea expoziției.

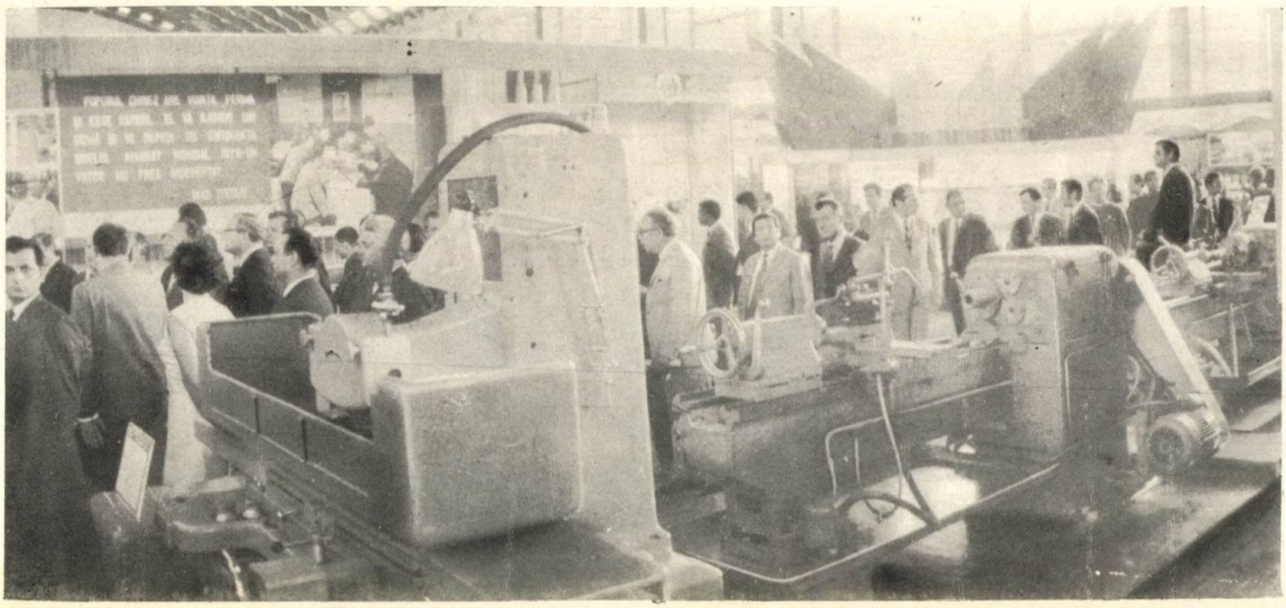

LUMEA

Nr. 25 (399) 17 iunie 1971

GABINETUL DE PARTID SIBIU

VIZITA ÎN R. P. D. COREEANĂ a delegației de partid și guvernamentale române condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, convorbirile între conducătorii de partid și de stat ai celor două țări, comunicatul comun semnat cu acest prilej, întîlnirile cordiale cu oamenii muncii au marcat un moment memorabil în dezvoltarea relațiilor de prietenie și solidaritate frățească româno-coreeană, în colaborarea multilaterală dintre partidele, guvernele și țările noastre. (pag. 2). Continuîndu-și vizita în țările socialiste din Asia, înalții oaspeți români au sosit la Hanoi, unde li s-a făcut o călduroasă primire (pag. 4).

PERSPECTIVELE raporturilor româno-finlandeze și principalele orientări de politică externă ale guvernului său constituie temele interviului acordat revistei noastre de Vaino Leskinen, ministrul afacerilor externe al Finlandei (pag. 16). Despre desfășurarea lucrărilor recentei reuniuni a Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (O.N.U.D.I.), care a avut loc la Viena, ne vorbește tovarășul Petru Burlacu, adjunct al ministrului afacerilor externe, conducătorul delegației române (pag. 17).

ÎN ULTIMII ANI, după venirea la putere a cabinetului Trudeau, politica externă a Canadei cunoaște un proces de reconsiderare avînd ca obiective căutarea unui drum propriu și a unui rol activ în comunitatea națiunilor, afirmarea identității și independenței naționale, protejarea economiei canadiene față de monopolurile din S.U.A., activizarea relațiilor cu țările socialiste. Aceste obiective, consonante cu necesitățile țării, beneficiază de sprijinul unui larg evantai de forțe sociale și politice (pag. 20).

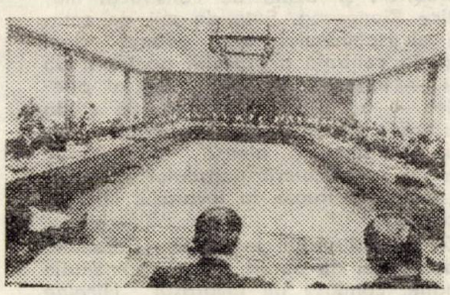

DEPARTE DE STRĂLUCIREA de odinioară, cînd era, alături de aur, singurul instrument de reglementare a comerțului internațional, pierzînd treptat o parte considerabilă din substanța ei valorică, lira sterlină și statutul ei au constituit unul din cele mai controversate subiecte în cadrul negocierilor dintre „cei șase" și Marea Britanie. Recent, la Bruxelles, reprezentantul Londrei a anunțat că, în eventualitatea aderării la Piața comună, Anglia va renunța la privilegiile lirei ca „monedă internațională de rezervă". Ce a primit în schimb de la partenerii ei de tratative ? În ce constă compromisul la care s-a ajuns ? (pag. 22).

ARTICOLE ȘI CORESPONDENȚE

Eveniment de mare însemnătate în dezvoltarea prieteniei și solidarității româno-coreene. 2
Sosirea la Hanoi a delegației de partid și guvernamentale române, conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu. 4
Eroism cotidian. Corneliu Vlad. 5
Atena. Convorbirile româno-elene. Dr. G. Gheorghe. 6
Berlin. Congresul P.S.U.G. Eugen Phoebus. 7
Moscova. Alegerile de deputați. Laurențiu Duță. 8
Pekin. Vizita delegației guvernamentale iugoslave. Ileana Nicolaescu. 9
Roma. Scrutinul de la 13 iunie. Rodica Dumitrescu. 10
Washington. Vizita cancelarului Brandt. Radu Pascal. 11.
Santiago de Chile. Culisele unui asasinat politic. 11.
Düsseldorf. „România se prezintă". Mircea Moarcăș. 12.
Dezvăluirea unui studiu secret al Pentagonului. 14
București 1971. Al treilea Colocviu consacrat securității și cooperării în Europa. 18
Okinawa. Acordul de retrocedare. Stelian Țurlea. 19
Evoluția unor orientări politice canadiene. Boris Rangheț. 20
Lira la porțile Pieței comune. Ilie Șerbănescu. 22

DIN SURSE. 15

INTERVIURILE NOASTRE

Vaino Leskinen, ministrul afacerilor externe al Finlandei. 16
Petru Burlacu, adjunct al ministrului afacerilor externe. 17

ÎNSEMNĂRILE UNUI ECONOMIST

Cursa adaptării. Costin C. Kiriței escu. 24

LUMEA ÎN CĂRȚI ȘI REVISTE

„Șocul viitorului" (III). Anca Voican. 25

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

International Herald Tribune, Le Monde diplomatique, Newsweek, Rinascita. 27—30

PROFIL

Ton Duc Thang, președintele Republicii Democrate Vietnam. 30

POSTA REDACȚIEI. 31—32

EVENIMENT DE MARE ÎNSEMNĂTATE ÎN DEZVOLTAREA PRIETENIEI ȘI SOLIDARITĂȚII ROMÂNO-COREENE

Vizita delegației de partid și guvernamentale române, conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în R.P.D. Coreeană, apreciată ca un eveniment memorabil în evoluția ascendentă a relațiilor de prietenie și solidaritate militantă dintre cele două partide și state frățești, ca o înaltă expresie a legăturilor profunde care unesc popoarele român și coreean, a constituit, totodată, un emoționant prilej de reflectare a celor mai alese sentimente pe care oamenii muncii coreeni le nutresc față de poporul român și conducătorii săi.

După cum arăta tovarășul *Kim Ir Sen* în toastul rostit la recepția oferită, în prima zi a vizitei, în cinstea tovarășului Nicolae Ceaușescu și a soției sale, Elena Ceaușescu, a delegației de partid și guvernamentale române, *„poporul coreean dă o înaltă prețuire succeselor strălucite pe care poporul frate român, strîns unit în jurul partidului, le depune în crearea vieții noi și își exprimă sprijinul și solidaritatea activă față de lupta sa dreaptă"*. Exprimînd, la rîndul său, cele mai cordiale mulțumiri pentru desăvîrșita ospitalitate acordată reprezentanților României socialiste, precum și pentru frumoasele cuvinte de apreciere rostite la adresa partidului, a țării și a poporului român, tovarășul *Nicolae Ceaușescu* a spus, printre altele, în toastul rostit cu același prilej : *„Apreciem în mod deosebit importantul succes pe care poporul coreean, condus de Partidul Muncii, în frunte cu tovarășul Kim Ir Sen, l-a repurtat în dezvoltarea industriei și agriculturii, a științei, învățămîntului și culturii, în ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii, precum și întărirea și apărarea țării. Ca prieteni și tovarăși de luptă împotriva imperialismului și pentru victoria socialismului, noi vă felicităm călduros pentru tot ceea ce ați înfăptuit pînă acum și vă dorim noi și mari succese în făurirea noii orînduiri, în înflorirea patriei dv."*

Primele zile ale prezenței delegației de partid și guvernamentale române în R.P.D. Coreeană au înscris vizitele protocolare ale președintelui statului român și soției sale la tovarășul Kim Ir Sen, secretar general al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, președintele Cabinetului de Miniștri, și soția sa, Kim Săng E, precum și a conducătorului de partid și de stat coreean și a soției sale la tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, și soția sa, Elena Ceaușescu.

Joi, 10 iunie, între delegația de partid și guvernamentală a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, și delegația de partid și guvernamentală a Republicii Populare Democrate Coreene, condusă de tovarășul Kim Ir Sen, au început convorbirile oficiale. Într-o atmosferă de prietenie frățească a avut loc un schimb de păreri asupra dezvoltării în viitor a relațiilor de prietenie și colaborare dintre cele două țări, precum și asupra unor probleme ale vieții internaționale.

Programul vizitei înalților soli ai poporului român în R.P.D. Coreeană a oferit — pe lîngă entuziaste manifestări de caldă prietenie — și cunoașterea nemijlocită a unora dintre marile succese repurtate de poporul coreean, sub conducerea partidului său, în făurirea vieții noi, socialiste. În acest sens, vizitarea Expoziției industriale și agricole a R.P.D. Coreene — amplă cronică a realizărilor economiei naționale a Coreei populare —, precum și a Institutului de economie națională din Phenian, important centru de formare și perfecționare a cadrelor, au premers călătoriei delegației române prin țară, călătorie, în cursul căreia înalții oaspeți au putut cunoaște, la scară națională, obiective importante, durate cu competență și spirit creator.

Sosirea reprezentanților poporului român la Hamhîn, important port și centru industrial, capitala provinciei Ham Nam, a prilejuit o impresionantă manifestare populară — „o sărbătoare a prieteniei și coeziunii", cum au denumit locuitorii Hamhînului prezența solilor poporului român. În acest străvechi oraș de pe țărmul Mării de Răsărit, în care totul a fost reclădit, din temelii, pentru că totul fusese distrus în urma bombardamentelor imperialiste, oaspeții români au vizitat „cetatea chimiei" coreene, Uzina „8 Februarie", și Uzina de construcții mecanice Riongsong. Sute de mii de cetățeni ai Hamhînului s-au adunat apoi în piața centrală a orașului pentru a da glas — într-un entuziast miting al prieteniei — acelorași simțăminte de caldă și sinceră prietenie față de poporul român, de stimă și aleasă considerație față de conducătorii partidului și statului nostru, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Cu prilejul vizitei în R.P.D. Coreeană a delegației de partid și guvernamentale române, conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, un mare miting al prieteniei coreeano-române a reunit sub impunătoarea cupolă a sălii Palatului Congreselor din Phenian mii de locuitori ai capitalei, muncitori, activiști de partid și de stat, militari ai armatei populare, reprezentanți ai organizațiilor de masă și obștești, oameni de cultură și artă. Luînd cuvîntul, tovarășul *Kim Ir Sen* a adresat încă o dată, din toată inima, în numele Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, al guvernului Republicii Populare Democrate Coreene și al întregului popor coreean, un salut fierbinte delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, precum și un cordial salut prietenesc poporului român : *„Vizita în țara noastră a delegației de partid și guvernamentale române* — a spus vorbitorul — *constituie o expresie elocventă a sentimentelor de prietenie trainică și a solidarității dintre poporul român și poporul coreean, precum și un mare sprijin și imbold pentru poporul nostru în lupta sa pentru construirea socialismului și unificarea patriei"*.

Referindu-se la relațiile dintre cele două partide, țări și popoare, tovarășul Kim Ir Sen a subliniat : *„Ca prieteni apropiați, Coreea și România au întreținut raporturi prietenești și au colaborat strîns de-a lungul istoriei. Adîncind necontenit relațiile reciproce, partidele, guvernele și popoarele țărilor noastre s-au sprijinit și s-au ajutat reciproc, iar aceste minunate relații de prietenie și colaborare au cunoscut o tot mai mare dezvoltare și extindere în ultimii ani, prin schimburi de delegații la nivel înalt și prin întărirea legăturilor reciproce în toate domeniile — politic, economic și militar". „Actuala vizită în țara noastră a delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România* — a spus în încheiere conducătorul de partid și de stat al R.P.D. Coreene — *are o deosebită însemnătate pentru întărirea și dezvoltarea pe mai departe a relațiilor de prietenie și colaborare dintre partidele, țările și popoarele noastre, constituind, totodată, o contribuție de preț la întărirea coeziunii țărilor socialiste și mișcării comuniste internaționale"*.

Adresînd, în cuvîntarea rostită, locuitorilor orașului Phenian și întregului popor coreean, avangardei sale de luptă — Partidul Muncii din Coreea — Prezidiului Adunării Populare Supreme și Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene un cordial salut tovărășesc și un fierbinte mesaj de solidaritate din partea poporului român, a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România, tovarășul *Nicolae Ceaușescu* a arătat : *„În lupta împotriva imperialismului, ca și în activitatea de construire a socialismului, între țările noastre s-au statornicit relații de strînsă colaborare. Faptul că popoarele noastre sînt însufle-*

Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Kim Ir Sen aclamați de populația Phenianului

țite de idealurile făuririi noii orînduiri socialiste, că relațiile dintre ele se întemeiază pe principiile marxism-leninismului și internaționalismului proletar, ale respectului și încrederii reciproce, asigură raporturilor româno-coreene o temelie de neclintit." *„Vă asigurăm, dragi tovarăși coreeni, —* a spus vorbitorul — *că România va milita pentru continua dezvoltare a legăturilor de prietenie și colaborare între partidele, țările și popoarele noastre, că veți avea întotdeauna în poporul român un aliat de nădejde în lupta împotriva imperialismului, pentru construirea societății socialiste".*

Referindu-se în continuare la lupta justă a poporului coreean pentru realizarea unității sale naționale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a declarat că : *„România sprijină programul în 8 puncte adoptat de Adunarea Populară Supremă a Republicii Populare Democrate Coreene pentru reunificarea pașnică a Coreei și susține cererea legitimă privind retragerea trupelor Statelor Unite ale Americii din Coreea de Sud, astfel ca poporul coreean să-și poată decide singur destinele, fără nici un amestec din afară."* *„Ne vom aminti întotdeauna cu plăcere de frumoasa dumneavoastră patrie, de întîlnirile pe care le-am avut cu oamenii muncii, de munca și spiritul gospodăresc al harnicului popor coreean, de caldele manifestări de simpatie, de solidaritate tovărășească, care au marcat aceste zile —* a spus în încheiere tovarășul Nicolae Ceaușescu. *Cu convingerea că vizita și convorbirile pe care le-am avut se vor înscrie ca un moment de seamă în dezvoltarea relațiilor dintre partidele, țările și popoarele noastre, ca o contribuție la întărirea forțelor socialismului și păcii în lumea întreagă, doresc să vă urez, dragi tovarăși, noi și mari succese în activitatea dumneavoastră, spre continua propășire a Coreei socialiste, în lupta pentru unificarea pașnică a patriei."*

Luni seara, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și soția sa, Elena Ceaușescu, au oferit la Palatul Mansude Isa Dang o recepție în onoarea secretarului general al Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, președintele Cabinetului de Miniștri, tovarășul Kim Ir Sen, și a soției sale, Kim Săng E. Apreciind vizita delegației de partid și guvernamentale române în R.P.D. Coreeană ca un nou și important capitol în cronica prieteniei și solidarității româno-coreene, tovarășul *Nicolae Ceaușescu* a spus în toastul rostit cu acest prilej : *„Doresc, totodată, să remarc cu deosebită satisfacție caracterul rodnic al convorbirilor pe care le-am purtat în aceste zile. Desfășurate în spiritul înțelegerii și stimei reciproce — caracteristic raporturilor dintre partidele, țările și popoarele noastre — convorbirile au evidențiat dorința ambelor părți de a întări prietenia și colaborarea dintre ele — atît pe plan politic, cît și economic, tehnico-științific și cultural. Țin să reafirm și în acest cadru înalta apreciere pe care noi o acordăm relațiilor frățești dintre partidele, guvernele și popoarele noastre. Dezvoltarea colaborării româno-coreene servește atît intereselor și aspirațiilor fundamentale ale celor două popoare, cît și cauzei unității țărilor socialiste, a luptei antiimperialiste, pentru triumful socialismului și păcii în lume".*

Subliniind, la rîndul său, importanța vizitei delegației române pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare dintre cele două țări, partide și popoare, tovarășul *Kim Ir Sen* a spus, printre altele : *„Succesul actualei vizite în țara noastră a delegației de partid și guvernamentale a României are o mare importanță și pentru accelerarea coeziunii țărilor socialiste și a mișcării comuniste internaționale. Fiecare țară socialistă își aduce contribuția sa, prin succesele realizate, prin lupta proprie revoluționară și munca proprie de construcție, la victoria cauzei generale a socialismului și la dezvoltarea revoluției mondiale. Coeziunea mișcării comuniste internaționale nu se va putea dezvolta și întări decît prin coeziunea și cooperarea într-adevăr liberă și bazată tranșant pe principiile independenței partidelor comuniste și muncitorești, egale și independente."*

Considerînd că dezvoltarea relațiilor frățești de prietenie și colaborare dintre cele două țări și partide corespunde în întregime intereselor popoarelor român și coreean și ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale, cele două părți au reafirmat — în comunicatul final dat publicității la încheierea vizitei — hotărîrea fermă de a dezvolta relațiile politice, economice, tehnico-științifice, culturale și în alte domenii dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Democrată Coreeană, de a întări și aprofunda prietenia frățească dintre Partidul Comunist Român și Partidul Muncii din Coreea, dintre poporul român și poporul coreean.

„Delegația română — se spune în comunicat — a reafirmat deplina solidaritate și sprijinul poporului român cu lupta poporului coreean de 40 000 000 de oameni pentru retragerea trupelor agresive ale S.U.A. din Coreea de Sud, pentru realizarea unificării independente și pașnice a patriei de către însuși poporul coreean, fără nici un amestec din afară. S-a subliniat și cu acest prilej că România se pronunță cu hotărîre — inclusiv la Organizația Națiunilor Unite și în alte foruri internaționale — pentru respectarea dreptului imprescriptibil al poporului coreean de a decide singur asupra destinelor sale și sprijină propunerile de salvare a patriei în opt puncte formulate de către Adunarea Populară Supremă a Republicii Populare Democrate Coreene, întemeiate pe linia consecventă a Partidului Muncii din Coreea privind unificarea Coreei."

„Partea coreeană, subliniază în continuare comunicatul, își ofirmă sprijinul și solidaritatea deplină cu poziția Partidului Comunist Român, cu lupta poporului român pentru întărirea și lărgirea relațiilor de prietenie, colaborare și alianță cu toate statele socialiste, pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate țările lumii, pe baza principiilor respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc ; pentru sprijinirea luptei de eliberare națională, împotriva imperialismului și colonialismului, pentru pace în lume."

După expunerea pozițiilor de principiu ale celor două partide și state față de principalele probleme ale vieții internaționale, comunicatul evidențiază : „Partidul Comunist Român și Partidul Muncii din Coreea declară că vor milita și în viitor pentru dezvoltarea colaborării tovărășești și a solidarității internaționaliste cu toate partidele comuniste și muncitorești, pentru depășirea actualelor dificultăți din mișcarea comunistă, pentru întărirea unității și coeziunii partidelor comuniste și muncitorești, în interesul celor două popoare, al tuturor forțelor antiimperialiste, al cauzei păcii, socialismului în lume."

Comitetul Central al Partidului Comunist Român și Guvernul Republicii Socialiste România au adresat Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea și guvernului Republicii Populare Democrate Coreene invitația ca o delegație de partid și guvernamentală a Republicii Populare Democrate Coreene, în frunte cu tovarășul Kim Ir Sen, să facă o vizită oficială în Republica Socialistă România. De asemenea, a fost invitată tovarășa Kim Săng E, soția tovarășului Kim Ir Sen. Partea coreeană a acceptat cu plăcere invitația, data vizitei urmînd să fie stabilită ulterior.

Vizita delegației de partid și guvernamentale române, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, convorbirile rodnice pe care le-a prilejuit vor întări și mai mult relațiile prietenești româno-coreene, vor contribui la dezvoltarea continuă a colaborării multilaterale dintre partidele și țările noastre, în interesul popoarelor român și coreean, al cauzei socialismului și păcii.

VIZITA DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE ROMÂNE, CONDUSE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, ÎN REPUBLICA DEMOCRATĂ VIETNAM

Capitala R.D. Vietnam a făcut delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România, conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, o primire deosebit de călduroasă.

În întîmpinarea oaspeților, la aeroportul Gia Lam se aflau tovarășii Le Duan, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, Truong Chinh, membru al Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, președintele Comitetului Permanent al Adunării Naționale, cu soția, Fam Van Dong, membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, primul ministru al Republicii Democrate Vietnam, și alți conducători de partid și de stat ai R.D. Vietnam.

Pe platoul central se aflau numeroși locuitori ai eroicei capitale a R.D. Vietnam, care au ținut ca, încă de la sosirea solilor poporului român, să-și exprime sentimentele de stimă și prețuire față de conducătorii partidului și statului nostru, față de România socialistă frățească. Pe clădirea aeroportului au fost arborate drapelele de stat ale Republicii Socialiste România și Republicii Democrate Vietnam, încadrînd inscripția în cele două limbi : „Salutăm călduros delegația de partid și guvernamentală a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu".

Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Le Duan trec în revistă garda de onoare, formată din militari ai armatei populare a R.D. Vietnam în uniforma de paradă, după care sînt schimbate textele mesajelor de salut și de răspuns dintre tovarășii Ton Duc Thang, președintele Republicii Democrate Vietnam, și Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat.

„Poporul vietnamez — se spune în mesajul de salut al președintelui R.D. Vietnam, Ton Duc Thang, — *este foarte fericit că are prilejul să primească astăzi delegația Partidului Comunist Român și a guvernului Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România în vizită de prietenie în Republica Democrată Vietnam".*

Adresînd în numele poporului vietnamez, al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, al guvernului Republicii Democrate Vietnam, un călduros bun venit președintelui Nicolae Ceaușescu și soției sale, premierului Ion Gheorghe Maurer și celorlalți membri ai delegației de partid și guvernamentale române, președintele R. D. Vietnam, Ton Duc Thang, a arătat în mesajul său de salut că, în ciuda marii distanțe care separă Vietnamul de România, cele două popoare sînt de multă vreme legate printr-o profundă prietenie. *„Poporul nostru* — a subliniat Ton Duc Thang — *își va aminti întotdeauna de ajutorul și sprijinul activ pe care Partidul Comunist Român, guvernul Republicii Socialiste România i l-au acordat și continuă să i-l acorde în rezistența patriotică împotriva agresiunii americane și în opera de construire a socialismului. El le va fi în veci recunoscător. Actuala vizită a delegației Partidului Comunist Român și a guvernului Republicii Socialiste România în Vietnam este un eveniment important, care marchează o nouă și măreață etapă a acestei prietenii ; ea constituie un imbold de preț pentru lupta noastră în vederea eliberării sudului, apărării și edificării nordului socialist și a progresului spre unificarea pașnică a patriei".*

În mesajul său de răspuns *tovarășul Nicolae Ceaușescu* a adresat conducătorilor de partid și de stat ai R.D. Vietnam, Comitetului Central al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, guvernului Republicii Democrate Vietnam, eroicului popor vietnamez un fierbinte salut de prietenie și solidaritate tovărășească din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România, a tuturor comuniștilor și tuturor oamenilor muncii din patria noastră. *„Sîntem bucuroși* — se spune în mesaj — *că avem prilejul de a cunoaște nemijlocit munca și lupta neînfricatului dumneavoastră popor, care, prin dîrzenia și abnegația cu care își apără patria, cuceririle sale revoluționare, stîrnește admirația întregii omeniri progresiste".*

„Vizita noastră — se subliniază în continuare în mesaj — *constituie o expresie a relațiilor de prietenie statornicite între țările și popoarele noastre și, totodată, o manifestare a solidarității cu lupta dumneavoastră dreaptă împotriva agresiunii imperialismului american, pentru apărarea independenței naționale, a dreptului sacru al poporului vietnamez de a decide de sine stătător asupra propriilor destine. Aceste relații de prietenie și solidaritate frățească dintre Partidul Comunist Român și Partidul celor ce muncesc din Vietnam, dintre Republica Socialistă România și Republica Democrată Vietnam se dezvoltă în mod trainic pe baza principiilor marxism-leninismului și internaționalismului socialist.*

Ne exprimăm convingerea că vizita pe care o facem va contribui la întărirea colaborării și întrajutorării tovărășești dintre popoarele noastre în lupta împotriva imperialismului, pentru socialism și pace în lume. Vă asigurăm, dragi tovarăși, că poporul vietnamez are în poporul român un aliat de nădejde care n-a pregetat și nu va pregeta nici în viitor să-i acorde întregul său sprijin — moral, politic și material — pînă la victoria finală, pînă la triumful cauzei sale drepte !"

Membrilor delegației române le sînt prezentate celelalte persoane oficiale vietnameze aflate pe aeroport : membri ai Comitetului Central al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, ai Comitetului Permanent al Adunării Naționale, ai Prezidiului Comitetului Central al Frontului Patriei, membri ai guvernului, conducători ai altor partide și organizații de masă, generali și ofițeri superiori ai armatei populare, reprezentanți ai minorităților naționale și comunităților religioase.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu răspunde saluturilor prietenești ale oamenilor muncii din Hanoi, prezenți pe aeroport. Mulțimea scandează lozinci de bun venit, aclamă pentru prietenia militantă dintre cele două partide, țări și popoare, fluturînd stegulețe românești și vietnameze.

Pe străzile Hanoiului, o mare mulțime de oameni a întîmpinat cu căldură și bucurie sosirea delegației de partid și guvernamentale române. Prin întreaga sa desfășurare, primirea făcută înalților oaspeți români a reprezentat o elocventă manifestare a sentimentelor de trainică prietenie, de solidaritate internaționalistă, care unesc partidele, popoarele și țările noastre.

În aceeași zi, la Palatul Prezidențial a avut loc o recepție oferită de Comitetul Central al Partidului celor ce muncesc din Vietnam și guvernul Republicii Democrate Vietnam în cinstea delegației de partid și guvernamentale române, conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu. La recepție au participat reprezentanți ai organizațiilor de masă și obștești, generali și ofițeri superiori, oameni de cultură și artă. Cu acest prilej, au rostit toasturi tovarășii Le Duan și Nicolae Ceaușescu. Conducătorii de partid și de stat români și vietnamezi s-au întreținut într-o atmosferă deosebit de cordială, atmosferă care a caracterizat desfășurarea întregii recepții.

Note de drum
din R. D. Vietnam

EROISM COTIDIAN

Ajungem la Vinh seara, după ce am coborît pe firul meridianului spre sud, pe şoseaua naţională nr. 1, printre orezării şi ruine invadate progresiv de verdeaţă, printre aşezări distruse de aviaţia inamică şi care încep să renască prin construcţii uşoare din bambus, ridicate într-un timp record după încetarea bombardamentelor. Ajungem aşadar la Vinh, dar nici unul dintre noi nu poate realiza încă aceasta : nici cei ce au cunoscut oraşul înfloritor de pînă acum cinci-şase ani, reşedinţă a provinciei Nghe An, nici ceilalţi, care, din cărţi sau din auzite, ştiau de existenţa sa. Totul nu este decît o întindere presărată cu mormane de moloz, cu bucăţi imense de cărămizi, beton şi fier, o aşezare vietnameză rasă din temelii, ca atîtea altele, de bombardamentele americane.

Tovarăşul Luong, şeful secţiei de relaţii externe a Comitetului provincial de partid, care ne iese în întîmpinare, conducîndu-ne spre locul în care urmează să fim găzduiţi, ne spune : „Poate veţi fi surprinşi să constataţi că această clădire, în care veţi înnopta, oferă condiţii relativ bune, dar trebuie să ştiţi că ea este singura din oraş care a rămas în picioare după bombardamente". Bineînţeles şi ea a fost atinsă de schije şi avariată. În apropiere, vegetaţia tropicală nu reuşeşte să ascundă craterele de bombe, încă deschise din loc în loc.

A doua zi pornim pe străzile oraşului, pe acelea a căror linie se mai poate distinge. Sîntem conduşi în faţa unei movile de moloz. Aici se ridica odinioară catedrala oraşului. Avea 50 de metri înălţime, se vedea de la cîţiva kilometri depărtare. A fost distrusă cu rachete teleghidate. Printre ruine sclipesc în soarele dimineţii cioburile unui vitraliu.

Aspectul acestui oraş distrus din temelii este zguduitor dar nu şi dezolant. Casele, străzile, parcurile, fabricile s-au amestecat în masa informă a molozului, dar viaţa oamenilor, viaţa aşezării, în ansamblul ei, continuă. Insuflă optimism, încredere în viitorul oraşului prezenţa omului printre aceste ruine, omul reconstruind cu răbdare şi tenacitate, cu abnegaţie şi eroism, cu inventivitate şi pasiune. Curînd după încetarea bombardamentelor, au apărut primele locuinţe ridicate în grabă din tulpini de bambus. Li s-au adăugat apoi diferitele ateliere meşteşugăreşti şi întreprinderile industriale regionale. La ordinea zilei s-a impus apoi redarea în funcţiune a marilor obiective ale oraşului. **A produce, a construi şi a fi gata de luptă,** iată lozinca ce rezumă principalele sarcini ale momentului pe frontul economic.

■

Departe de oraş, în mijlocul unei livezi retrase, spre care conduce un drumeag de ţară construit după toate aparenţele doar de cîţiva ani, se află muzeul de istorie a Vinh-ului şi a întregii regiuni Nghe An. La începutul anului 1964, cînd autorităţile locale fuseseră informate de la centru asupra iminentelor atacuri aeriene inamice, una din primele măsuri, concomitent cu evacuarea parţială a populaţiei, a fost transferarea patrimoniului istoric al oraşului într-un loc sigur, la adăpost de bombardamente.

Cei din Vinh şi din întreaga regiune Nghe An sînt mîndri de istoria lor şi au toate motivele. Pămîntul lor natal este unul din ţinuturile vietnameze cu tradiţii de luptă revoluţionară din cele mai bogate şi gloricase. Despre istoria de ieri şi de azi a acestor locuri ne vorbeşte, la umbra pomilor care ascund casa modestă în stil ţărănesc ce găzduieşte azi muzeul din Vinh, Nguyen Hoai Phong, fostul primar al oraşului. „Provincia noastră — spune el — a fost de multe ori leagănul unor mari mişcări împotriva opresiunii feudale şi agresiunii străine. În secolul al VIII-lea, una din marile figuri ale istoriei ţării, Mai Hac De, s-a ridicat de aici în fruntea unei răscoale populare ce avea să cuprindă cu repeziciune şi alte părţi ale ţării. Mai tîrziu, mişcarea progresistă a fraţilor Tay Son îşi stabilea tot aici cartierul general. În 1930, în provincia Nghe An a izbucnit, sub conducerea P.C. din Indochina, o mişcare de luptă pentru independenţă şi eliberare socială". Cîteva dintre steagurile roşii sub care s-au ridicat zeci de mii de ţărani, muncitori şi elevi acum patru decenii, se păstrează şi sînt expuse în muzeu.

Nghe An-ul a dat Vietnamului cîţiva dintre cei mai iluştri fii ai săi, între care, în cursul ultimului secol, cărturarii-patrioţi Phan Boi, Chau Nguyen, Wuan On şi Ho Şi Min. Kim Lien (în traducere Lotusul de aur), satul natal al primului preşedinte al R.D. Vietnam, aflat nu departe de Vinh, este unul din cele mai vizitate locuri ale ţării. Casa în care a copilărit viitorul revoluţionar şi om de stat este tipică pentru gospodăria rurală tradiţională din Vietnamul de altădată, o construcţie masivă de lemn, cu pereţi groşi, mobilată auster, cu piese grele şi puţine, în limitele strictului necesar. Prin încăperile răcoroase chiar şi în zilele căldurilor toride păşesc zilnic vietnamezi veniţi din toate colţurile ţării — agricultori din deltă şi muncitori portuari din Haifong, munteni aparţinînd minorităţilor naţionale şi pescari de pe coastele Pacificului, studenţi din Hanoi şi Cao Bang sau combatanţi veniţi direct de pe fronturile de luptă ale sudului. Aveam să constat mai tîrziu,în diferite împrejurări, că fotografia tradiţională făcută de aceşti oameni în faţa casei natale a preşedintelui Ho Şi Min este pentru ei una din cele mai scumpe amintiri.

■

Istoria Vinh-ului este astăzi un strălucit ghid în acţiune al locuitorilor oraşului. „Nu sîntem la prima încercare de acest fel, ne spune tovarăşul Luong. Oraşul a mai fost o dată distrus în întregime, potrivit tacticii pămîntului pîrjolit, în 1947—1948, în timpul războiului anticolonialist. După 1954 am reconstruit totul din temelii. Victoria ne va aparţine şi în respingerea agresiunii imperialiste americane. Aici, la Vinh, o vom sărbători clădind un oraş mai înfloritor decît cel ce a fost bombardat".

Virtuţile creatoare ale celor din Vinh pe frontul muncii paşnice s-au ilustrat în mod exemplar în deceniul de pace pe care oraşul l-a trăit între încheierea acordurilor de la Geneva şi primele bombardamente americane. Aşezarea — reşedinţă a uneia din cele mai bogate provincii — a cunoscut o expansiune rapidă devenind, alături de Hanoi şi Haifong, unul din marile centre industriale ale ţării. „În perioada de pace — relatează tovarăşul Luong — am construit o uzină electrică, o fabrică de decorticat orez şi alta de ulei, o uzină mecanică şi o fabrică de ciment. În ajunul bombardamentelor inamice eram în plin avînt cînd a trebuit să evacuăm totul : şi fabricile, şi oamenii".

În cele o mie de zile şi o mie de nopţi ale rezistenţei victorioase în faţa atacurilor aeriene inamice s-au distins deopotrivă, prin fapte de bravură şi putere de sacrificiu în apărarea cerului patriei şi realizarea sarcinilor la locul de muncă, lucrătorii fabricilor şi uzinelor dispersate în pădurile din împrejurimile oraşului, membrii cooperativelor agricole din acest ţinut renumit ca patrie a arahidelor şi a vestitelor portocale de Xa Doiai, funcţionarii serviciilor publice, pescarii, conducătorii bacurilor şi fetele din echipele de întreţinere a drumurilor. Statornici pe vatra de totdeauna a aşezării lor, cei din Vinh înscriu azi o nouă pagină de eroism în istoria acestor locuri, pregătind oraşul pentru vîrstele sale paşnice şi prospere de mîine.

Corneliu VLAD

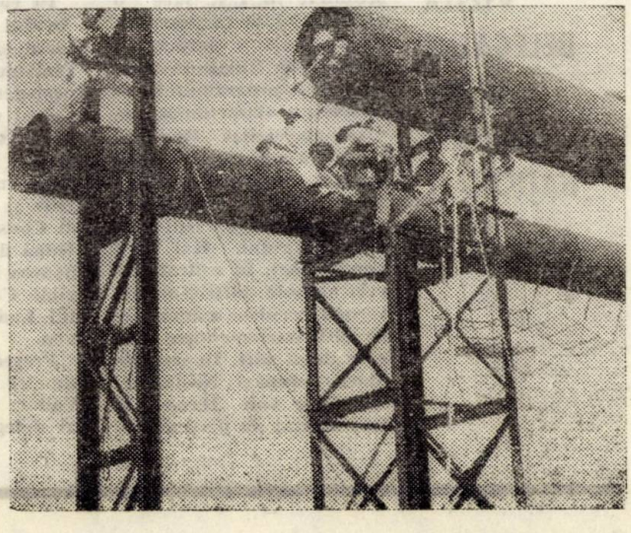

Lucrări de reconstrucţie şi extindere la combinatul siderurgic de la Thai Nguyen

ATENA

CONVORBIRILE ROMÂNO—ELENE

Între 11 și 14 iunie, ministrul afacerilor externe al României, Corneliu Mănescu, a întreprins o vizită oficială în Grecia la invitația guvernului acestei țări. Cu acest prilej, între ministrul român, Corneliu Mănescu, și primul ministru și ministrul de externe al Greciei, Gheorghios Papadopoulos, s-a realizat — într-o atmosferă de sinceritate și respect reciproc — un schimb de păreri cu privire la relațiile bilaterale și unele probleme actuale ale situației internaționale. În cursul convorbirilor s-a constatat — așa cum se subliniază în comunicatul dat publicității — că relațiile dintre România și Grecia evoluează corespunzător intereselor celor două țări, în spiritul coexistenței pașnice, având la bază deplina egalitate în drepturi, respectarea independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc.

Legăturile prietenești tradiționale dintre popoarele român și grec constituie un fundament solid pentru dezvoltarea colaborării pe multiple planuri între România și Grecia, într-un spirit de stimă și respect reciproc. Aceste relații se înscriu în politica consecventă a României de promovare a raporturilor cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, în scopul cunoașterii reciproce și apropierii între popoare, al unirii eforturilor lor pentru instaurarea unui climat de destindere, încredere și stimă.

Interesele comune ale celor două țări pe planul colaborării bilaterale și al asigurării unui climat de înțelegere, pace și securitate în zonă au contribuit la depășirea unor momente mai dificile, la normalizarea și dezvoltarea treptată a legăturilor reciproce. Edificatoare sub acest aspect a fost vizita în Grecia, în 1966, a premierului român Ion Gheorghe Maurer, cu care ocazie au fost semnate 9 instrumente de colaborare în diferite domenii, urmînd apoi ratificarea acestora într-un termen relativ scurt.

Eforturile reciproce depuse mai ales după data restabilirii legăturilor diplomatice (1956) s-au materializat în rezultate pozitive. Față de nivelul schimburilor comerciale la acea dată, actualul volum al acestor schimburi este de peste 13 ori mai mare. Ca urmare a vizitei ministrului comerțului Greciei, E. Tsellos, la București, în toamna anului 1969, și a celei a ministrului român al comerțului exterior, C. Burtică, în decembrie 1970, la Atena, a fost posibilă semnarea unor importante acorduri economice între România și Grecia. Astfel, acordul comercial de lungă durată (pe perioada 1971—1975) prevede pentru anul 1971 o creștere a schimburilor de circa 23 la sută față de anul 1970. Acordul de cooperare economică, industrială și tehnică, semnat cu același prilej, prevede realizarea unor acțiuni de cooperare între organisme economice și întreprinderi din cele două țări.

Apreciind pozitiv rezultatele obținute în relațiile lor, îndeosebi pe plan economic, cultural și științific, miniștrii român și grec au reafirmat dorința celor două guverne de a acționa pentru dezvoltarea în continuare a relațiilor româno-elene, îndeosebi de a diversifica schimburile economice, de a intensifica cooperarea industrială și tehnico-științifică, turismul etc. În acest scop, așa cum se precizează în comunicat, cele două părți au convenit să creeze o comisie guvernamentală mixtă de colaborare. A fost relevată, totodată, utilitatea extinderii cadrului contractual al raporturilor bilaterale și s-a convenit să se întreprindă măsuri în vederea încheierii unei convenții consulare, a unei convenții de asistență juridică și a unui acord turistic.

În urma schimbului de păreri cu privire la situația internațională actuală, cele două părți și-au exprimat hotărîrea „de a acționa consecvent în direcția menținerii și consolidării păcii, cît și a dezvoltării unei largi cooperări între toate statele, indiferent de orînduirea lor socială, pe baza normelor fundamentale ale eticii și legalității internaționale, care trebuie să guverneze raporturile dintre state, a dreptului fiecărui popor de a decide singur asupra destinelor sale". O atenție deosebită s-a acordat în cursul convorbirilor problemelor securității europene, apreciindu-se că atingerea acestui țel „reclamă un sistem de angajamente ferme din partea tuturor statelor, precum și de măsuri concrete de natură să ofere fiecăruia dintre ele garanții depline ca să se afle la adăpost de orice primejdie de agresiune sau de alte acte de folosirea forței ori de amenințarea cu forța și care să asigure dezvoltarea lor pașnică într-un climat de destindere, înțelegere reciprocă și colaborare". În acest sens, cele două părți au apreciat că se impun eforturi susținute în vederea pregătirii conferinței pentru securitate europeană, cu participarea egală în drepturi a tuturor statelor interesate.

Cu prilejul recentelor convorbiri de la Atena, miniștrii de externe ai celor două țări au reafirmat „hotărîrea României și Greciei de a acționa în continuare, în cadrul bilateral și multilateral, pe plan guver-

---

Bonn

VIZITA DELEGAȚIEI MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

În aceste zile, o delegație a Marii Adunări Naționale, condusă de tovarășul Ștefan Voitec, președintele M.A.N., face o vizită oficială în Republica Federală a Germaniei, la invitația Bundestagului. În cadrul programului călătoriei, parlamentarii români au vizitat Bundeshaus. Cu acest prilej, conducătorul delegației române a avut o convorbire cordială cu președintele Bundestagului, Kai Uwe von Hassel, în cadrul căreia ambele părți s-au informat reciproc asupra activității parlamentare din cele două țări. În numele Marii Adunări Naționale, Kai Uwe von Hassel a fost invitat de președintele M.A.N. să viziteze România în fruntea unei delegații. Invitația a fost acceptată.

În continuare, oaspeții români au avut noi contacte și convorbiri cu parlamentari și oficialități vest-germane. Astfel, în cadrul unei vizite la Primăria orașului Bonn, deputații M.A.N. s-au întreținut cu primarul Michael Hitz și cu ceilalți membri ai Consiliului Municipal. După dejunul oferit în onoarea lor, oaspeții au vizitat Casa Memorială a lui Ludwig van Beethoven.

Președintele Marii Adunări Naționale, Ștefan Voitec, și ceilalți membri ai delegației române au fost primiți de președintele Bundesratului, Hans Koschnik, care îndeplinește temporar funcția de șef al statului, în lipsa președintelui Gustav Heinemann. După ce a urat delegației române bun venit în R.F. a Germaniei, președintele Bundesratului a subliniat că această vizită constituie un nou pas în dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări.

După cum s-a anunțat, marți 15 iunie a fost constituit Grupul parlamentar de prietenie R.F.G. — România. Între delegația M.A.N. și membrii acestui Grup a avut loc o întîlnire în cadrul căreia dr. Walter Althammer, președintele Grupului, a declarat că Grupul îi propune să acționeze pentru întărirea colaborării dintre parlamentele celor două țări, dintre popoarele lor.

Președintele Bundestagului, Kai Uwe von Hassel, a oferit un dineu în onoarea tovarășului Ștefan Voitec și a celorlalți membri ai delegației române. În timpul dineului, desfășurat într-o atmosferă cordială, președintele Marii Adunări Naționale și președintele Bundestagului au toastat pentru dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări, pentru destindere și pace în Europa, în întreaga lume.

D. C.

namental și negu vernamental, pentru întărirea prieteniei și colaborării între țările balcanice, pentru extinderea relațiilor în domeniile politic, economic, tehnic, științific, cultural și altele, pe baza respectării stricte a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, avantajului reciproc, neamestecului în treburile interne, integrității teritoriale și inviolabilității frontierelor, a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur destinele, în vederea transformării Balcanilor într-o regiune de bună vecinătate, colaborare, pace și securitate".

Considerînd că înfăptuirea obiectivelor dezarmării interesează în mod vital toate popoarele, părțile, se subliniază în continuare în comunicat, s-au pronunțat pentru intensificarea negocierilor în acest domeniu și pentru adoptarea unor măsuri concrete de dezarmare. Ele și-au exprimat, de asemenea, convingerea că trebuie făcut totul pentru întărirea eficacității și pentru realizarea universalității O.N.U. În încheierea comunicatului se relevă utilitatea convorbirilor purtate, cele două părți manifestîndu-și dorința de a le continua, de a dezvolta contactele dintre cele două ministere ale afacerilor externe.

S-au evidențiat astfel încă o dată posibilitățile reale existente pentru obținerea de noi realizări în dezvoltarea colaborării reciproce, în interesul ambelor țări și popoare, al întăririi prieteniei și colaborării în Balcani și în Europa.

Dr. C. GHEORGHE

BERLIN

CONGRESUL P.S.U.G.

Marți au început la Berlin lucrările celui de-al VIII-lea Congres al Partidului Socialist Unit din Germania. Congresul își desfășoară lucrările în marea sală „Werner Seelenbinder Haalle", în prezența a peste 2 000 de delegați, reprezentînd pe cei aproape două milioane de membri ai P.S.U.G. Participă, de asemenea, delegații ale unor partide comuniste și muncitorești, partide socialiste de stînga și democratice, ale unor mișcări de eliberare națională. În prezidiul Congresului a luat loc, împreună cu conducătorii altor delegații invitate la lucrări, conducătorul delegației Partidului Comunist Român, tovarășul Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R.

Cuvîntarea de deschidere a Congresului, ce urma să fie rostită de președintele P.S.U.G., Walter Ulbricht, — care nu a participat la ședința de deschidere a Congresului din motive de sănătate — a fost citită de Hermann Axen, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.S.U.G. Pe ordinea de zi a Congresului se află raportul C.C. al P.S.U.G., raportul Comisiei Centrale de revizie a P.S.U.G., raportul asupra directivelor cu privire la planul de dezvoltare a economiei naționale a R.D.G. pe perioada 1971—1975, alegerea organelor de conducere.

La primul punct al ordinei de zi, Erich Honecker, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., a prezentat raportul Comitetului Central al P.S.U.G. Prima parte a raportului este consacrată analizei evoluției situației internaționale și activității politice externe a P.S.U.G. Referindu-se în acest cadru la relațiile R.D. Germane cu țările socialiste, Erich Honecker a relevat faptul că în perioada care a trecut de la ultimul congres, colaborarea politică, economică și tehnico-științifică dintre U.R.S.S. și R.D.G. s-a dezvoltat continuu, atingînd un grad mai înalt din punct de vedere calitativ. Ne-am străduit necontenit — a spus în continuare raportorul — să stabilim o colaborare mereu mai strînsă cu celelalte țări membre ale Tratatului de la Varșovia și întrevedem posibilități încă și mai mari în acest sens, pe viitor. Încheierea și transpunerea în fapt a Tratatelor de prietenie, colaborare și asistență mutuală oferă o bază solidă în acest scop. Bogate în succese — a apreciat vorbitorul — sînt și relațiile frățești cu celelalte țări socialiste vecine, R.P. Polonă și R.S. Cehoslovacă. Foarte bine și cordial se dezvoltă colaborarea și relațiile prietenești cu R.P. Ungară, R.P. Bulgaria, Republica Socialistă România și R.P. Mongolă. În continuare a fost amintită dezvoltarea relațiilor R.D. Germane cu R.D. Vietnam, R.P.D. Coreeană, Cuba și R.S.F. Iugoslavia.

În legătură cu relațiile dintre R.D.G. și R.F.G., Raportul menționează, printre altele, că evoluția acestora „se poate întemeia numai pe principiile coexistenței pașnice între state suverane cu orînduiri sociale diferite. Nu este decît firesc că aici trebuie respectate normele unanim acceptate ale dreptului internațional".

„În politica externă — se arată în continuare în Raport — noi ne lăsăm conduși în mod neabătut de năzuința de a crea cele mai favorabile condiții externe pentru construirea socialismului, de a contribui, ca parte a comunității statelor socialiste, la consolidarea permanentă a acesteia, de a manifesta întotdeauna solidaritate internaționalistă cu popoarele care luptă pentru libertatea lor". „R.D.G. — a subliniat Erich Honecker — se situează cu fermitate de partea popoarelor din Indochina invadate de imperialismul american. Noi cerem din nou încetarea neîntîrziată a agresiunii S.U.A. în Vietnam, Laos și Cambodgia. Noi sprijinim pe deplin propunerile rezonabile ale guvernului R.D. Vietnam și ale Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud ca fiind singura cale de soluționare a problemei vietnameze".

În Raport se subliniază că sporirea prestigiului internațional al R.D.G., după cel de-al VII-lea Congres al P.S.U.G., și-a găsit expresia și în stabilirea de relații diplomatice cu alte 16 state. Cererea de recunoaștere a R.D.G., în baza dreptului internațional, se enunță cu tot mai multă pregnanță în numeroase țări. Fără îndoială — se spune în Raport — că nimeni nu va reuși mult timp să bareze sau să se situeze în calea atragerii depline a R.D.G. în viața internațională.

În continuarea Raportului, primul secretar al C.C. al P.S.U.G. s-a referit la problemele securității europene. „Noi constatăm cu deplină satisfacție că propunerile constructive ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia au găsit un mare ecou pozitiv astfel încît, după părerea noastră, a sosit timpul să se înceapă pregătirea practică pe baza multilaterală a acestei conferințe... O mare importanță pentru securitatea europeană revine tratatelor încheiate între U.R.S.S. și R.F.G. precum și între R.P. Polonă și R.F.G. În folosul tuturor popoarelor europene s-a făcut astfel un pas important în direcția destinderii și a însănătoșirii atmosferei din Europa... Acum se pune problema ratificării tratatelor, pentru a putea fi transpuse în viață".

Concepția R.D.G. privind contribuția sa la asigurarea păcii în Europa este prezentată în felul următor : R.D.G. se

→

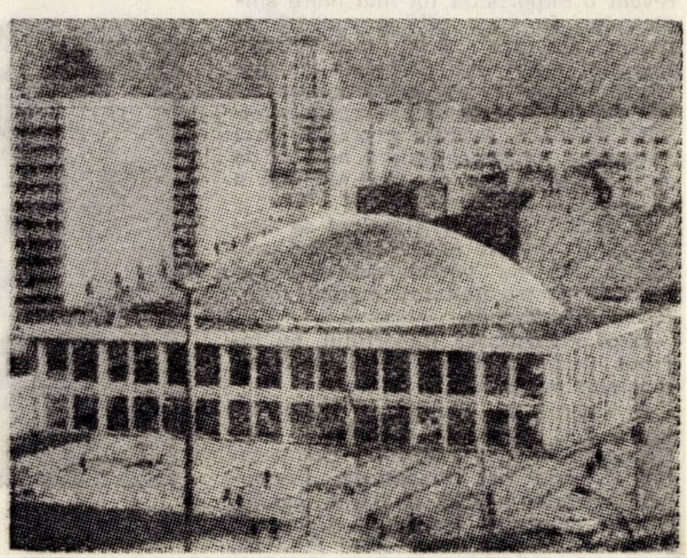

BERLIN
Sala în care se desfășoară lucrările Congresului

pronunță pentru convocarea cît mai curînd posibil a unei conferințe de securitate europeană și este gata să acționeze în calitate de participant egal în drepturi la succesul acesteia ; primirea R.D.G. în O.N.U. ar corespunde pe deplin principiului universalității organizației mondiale și ar fi cu siguranță utilă destinderii în Europa ; R.D.G. se declară gata să stabilească relații diplomatice normale cu toate statele, pe baza principiului egalității în drepturi a tuturor statelor ; R.D.G. se pronunță în continuare pentru stabilirea de relații normale, potrivit normelor dreptului internațional, de asemenea și cu R.F.G. ; R.D.G. nu și-a schimbat poziția și este în continuare gata pentru normalizarea relațiilor cu Berlinul occidental, contribuind astfel la destindere în centrul Europei. Aceasta include recunoașterea realității, și anume că Berlinul occidental este un oraș cu un statut politic deosebit, care nu a aparținut niciodată Republicii federale.

În partea a doua a Raportului, consacrată dezvoltării orînduirii socialiste în R.D.G., se arată că „sarcinile fundamentale tehnico-științifice, economice și sociale ale planului cincinal 1966—1970 au fost îndeplinite și în parte depășite". În ultimii cinci ani, venitul național a crescut cu peste un sfert, atingînd 103 miliarde mărci în 1970. Producția industrială de mărfuri a sporit cu 37%. Astăzi, industria țării produce în mai puțin de nouă luni, producția anului 1965. După ce se vorbește despre succesele obținute în diferite ramuri și despre creșterea venitului real, în Raport se apreciază că „în perioada planului cincinal încheiat în 1970 s-au ivit noi probleme de dezvoltare, s-au făcut simțite în mod neplăcut unele disproporții în economia națională".

Sarcina principală a planului cincinal 1971—1975, care constă în creșterea continuă a nivelului de trai material și cultural al poporului, reprezintă un întreg program economico-politic, se arată în Raport. Venitul național urmează să crească, față de 1970, cu 30 miliarde mărci. Producția industrială de mărfuri urmează să crească cu circa 134—136 la sută. În agricultură, preocuparea principală o constituie intensificarea producției.

Referindu-se apoi la problemele orînduirii de stat socialiste, raportorul a spus, printre altele : „Puterea clasei muncitoare și poziția sa conducătoare se vor desăvîrși tot mai mult în R.D.G." „Noi sîntem convinși că în cursul dezvoltării viitoare a societății noastre va reveni o importanță tot mai mare sindicatelor, în care este organizată aproape întreaga clasă muncitoare". Raportul arată mai departe : „În perioada următoare va trebui îmbunătățită îndeosebi activitatea reprezentanțelor populare. Aceasta constituie baza sistemului unitar al puterii noastre de stat, întruchiparea cea mai deplină a caracterului său democratic".

În ultima sa parte, Raportul se ocupă de problemele educației și culturii, construcției de partid, preocupărilor P.S.U.G. pentru unitatea mișcării revoluționare mondiale.

După prezentarea Raportului, au început dezbaterile pe marginea documentelor prezentate.

În ședința de miercuri a Congresului, a luat cuvîntul tovarășul Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., conducătorul delegației Partidului Comunist Român. Adresînd Congresului P.S.U.G., comuniștilor, tuturor oamenilor muncii din R.D.G. salutul cald, tovărășesc și mesajul de prietenie internaționalistă al P.C.R., al întregului popor român, conducătorul delegației P.C.R. a spus, printre altele : „Ne este plăcut să evocăm și cu acest prilej tradițiile de solidaritate dintre proletariatul român și german, manifestările de sprijin reciproc din perioada grea a luptei comuniștilor împotriva fascismului. Cu adîncă satisfacție constatăm că aceste tradiții rodesc astăzi bogat pe terenul relațiilor de prietenie și colaborare frățească dintre P.C.R. și P.S.U.G., dintre țările noastre care construiesc orînduirea nouă, animate de aceleași idealuri. Aceste relații au la bază principiile marxist-leniniste, ale internaționalismului socialist, avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești, respectării suveranității și independenței, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne. Partidelor noastre, ca partide de guvernămînt, le revine înalta responsabilitate de a face totul pentru ca posibilitățile de cooperare pe planuri multiple, în continuă creștere, între țările noastre, să fie larg folosite, în interesul celor două popoare, precum și al cauzei socialismului și păcii".

Lucrările Congresului continuă.

Eugen PHOEBUS

MOSCOVA

ALEGERILE DE DEPUTAȚI

corespondență pentru „Lumea"

Alegerile de deputați în Sovietele Supreme ale republicilor unionale și autonome, precum și în sovietele locale, desfășurate duminică — eveniment important în viața popoarelor Uniunii Sovietice — au fost precedate, ca de obicei, de numeroase întîlniri electorale, prilejuind abordarea unui larg evantai de probleme care preocupă societatea sovietică, atît pe plan intern, cît și pe plan extern. Sfîrșitul săptămînii trecute a fost marcat, în acest sens, de unele manifestări „de vîrf", care au reținut atenția observatorilor prin tematica și nivelul abordării problemelor. Este vorba de cuvîntările electorale rostite de Leonid Brejnev (din partea raionului Bauman), Nikolai Podgornîi (din partea raionului Leningrad), Alexei Kosîghin (din partea raionului Frunze).

Îndeplinirea sarcinilor de răspundere trasate de Congresul al XXIV-lea al P.C.U.S. în domeniul social-economic a constituit una din temele majore abordate de vorbitori. După cum a subliniat, printre altele, în cuvîntarea sa L. I. Brejnev, secretarul general al C.C. al P.C.U.S., Congresul al XXIV-lea al P.C.U.S. a marcat o cotitură în activitatea întregii economii a țării, a tuturor ramurilor ei, a tuturor organelor de conducere și cadrelor de partid și de stat, spre înfăptuirea sarcinilor legate de sporirea bunăstării poporului. Asemenea sarcini nu s-au pus niciodată în U.R.S.S. pe o scară atît de largă, a spus vorbitorul. „Pe seama creșterii productivității muncii — a arătat Alexei Kosîghin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., abordînd, de asemenea, problemele dezvoltării interne a U.R.S.S. în anii următori — va trebui să obținem, în cel de-al nouălea cincinal, 80-85 la sută din întreaga creștere a venitului național și circa 90 la sută din creșterea producției industriale". La rîndul său, Nikolai Podgornîi, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., a precizat că „în următorii cinci ani, va trebui să creăm un potențial industrial suplimentar, egal cu cel de care dispuneam în anul 1960".

MOSCOVA
La o secție de votare

Așa cum era și firesc, în cuvîntările lor electorale, conducătorii sovietici au abordat o serie de probleme internaționale de actualitate. „Ca și mai înainte, a arătat, printre altele, L. I. Brejnev, noi vom contribui în toate modurile la dezvoltarea colaborării dintre țările socialiste, la întărirea sistemului mondial socialist. Ca și în trecut, vom întări alianța militantă și prietenia cu tinerele state național-democratice, cu toate forțele mișcării antiimperialiste. Ca și pînă acum, ne vom pronunța împotriva agresiunii, vom lupta pentru pace în întreaga lume, pentru înlocuirea blocurilor și grupurilor militare prin sisteme de securitate colectivă".

Referindu-se la cîteva din acțiunile mai recente ale Uniunii Sovietice pe plan extern, L. I. Brejnev a subliniat, printre altele, că protocolul sovieto-canadian privind consultările ca și protocolul sovieto-francez semnat anterior, în timpul vizitei în U.R.S.S. a președintelui Franței, Pompidou, demonstrează convingător marile posibilități de colaborare politică activă între statele cu orînduire socială diferită.

Ocupîndu-se de campania declanșată de S.U.A. în legătură cu prezența navelor U.R.S.S. în Marea Mediterană, Oceanul Indian și alte mări, secretarul general al C.C. al P.C.U.S. a spus: „N-am considerat niciodată și nu considerăm ideală o situație în care flotele militare ale marilor puteri efectuează vreme îndelungată curse peste mări și țări. Sîntem gata să rezolvăm această problemă, dar să o rezolvăm, cum se spune, ca între egali. Pe baza unor asemenea principii, a subliniat L.I. Brejnev, Uniunea Sovietică este gata să analizeze orice propuneri. Noi, în ceea ce ne privește, am prezentat o serie de inițiative privind interzicerea tuturor tipurilor de arme de distrugere în masă, reducerea bugetelor militare ale statelor, interzicerea totală a experiențelor cu arme nucleare. Noi am propus, de asemenea, convocarea conferinței celor cinci puteri nucleare — Uniunea Sovietică, Republica Populară Chineză, Statele Unite, Anglia și Franța. Noi așteptăm răspuns la aceste propuneri. Îl așteaptă și opinia publică mondială". Printre propunerile sovietice vorbitorul a mai menționat și propunerea privind reducerea forțelor armate și a armamentelor în Europa. „Aceasta constituie o problemă mare și de sine stătătoare, pentru care noi și aliații noștri am făcut în repetate rînduri propuneri corespunzătoare. Rezultatele practice pe calea rezolvării acestei probleme ar avea o mare importanță pentru realizarea destinderii și păcii trainice pe continentul european".

Referindu-se, de asemenea, la propunerea privind reducerea forțelor armate și armamentelor în Europa, A. N. Kosîghin a declarat în cuvîntarea sa: „Sîntem gata pentru o asemenea reducere, bineînțeles, dacă țările N.A.T.O. vor manifesta concret o atitudine serioasă față de soluționarea acestei sarcini excepțional de importante pentru cauza păcii... O bază reciproc avantajoasă pentru reducerea forțelor armate și armamentelor ar putea marca începutul unei etape absolut noi în relațiile internaționale din Europa, ar putea crea o atmosferă favorabilă încrederii și colaborării rodnice dintre țările europene".

În legătură cu numeroasele probleme ale continentului european, Nikolai Podgornîi a subliniat că toate acestea „pot și trebuie să fie rezolvate concomitent, paralel, fără a le lega într-un singur pachet. Noi ne pronunțăm activ și consecvent, pentru slăbirea încordării, însănătoșirea situației, întărirea statu-quo-ului teritorial existent în Europa". „Noi, a continuat vorbitorul, ne pronunțăm pentru ca, înlăturînd piedicile și tergiversările artificiale, să se realizeze o reglementare reciproc acceptabilă în Berlinul occidental. Aș dori să-mi exprim speranța că și partenerii noștri la tratative doresc același lucru". N. Podgornîi a arătat că „este timpul să se treacă de la declarații generale, care, deși sînt pozitive, nu obligă totuși la nimic în legătură cu utilitatea conferinței general-europene, la faza activă a pregătirii ei practice".

Conducătorii sovietici au subliniat în cuvîntările lor sprijinul pe care U.R.S.S. îl acordă luptei popoarelor vietnamez, laoțian și cambodgian, împotriva agresiunii imperialiste a S.U.A., solidaritatea Uniunii Sovietice cu poporul R.A.U. și cu alte popoare arabe în lupta împotriva imperialismului, pentru eliberarea teritoriilor arabe ocupate, pentru independență națională și progres. Vorbitorii au subliniat, totodată, rolul pozitiv pe care l-au avut vizitele întreprinse în Uniunea Sovietică de către unii conducători de state, de guverne și oameni politici din țări cu orînduiri sociale diferite, pentru colaborarea cu țările respective, pentru cauza păcii și destinderii internaționale.

Laurențiu DUȚĂ

Moscova, 14 iunie

PEKIN

VIZITA DELEGAȚIEI GUVERNAMENTALE IUGOSLAVE

Vizita în R.P. Chineză a delegației guvernamentale iugoslave, conduse de secretarul de stat pentru afacerile externe al R.S.F. Iugoslavia, Mirko Tepavaț, a fost urmărită cu justificat interes, atît la Pekin și Belgrad, cît și în alte numeroase capitale de pe glob. A fost prima vizită pe care o înaltă personalitate iugoslavă a întreprins-o în China populară după anul 1957. Survenind unei perioade, care, deși relativ scurtă, s-a dovedit fructuoasă în ceea ce privește reglementarea relațiilor între Iugoslavia și China, ea a reprezentat rezultatul pozitiv al acestora, a reflectat cursul ascendent de normalizare a relațiilor dintre cele două țări. În același timp, prezența ministrului de externe iugoslav la Pekin a constituit inaugurarea unei noi etape în relațiile iugoslavo-chineze și un prilej de a se proceda la un schimb de păreri asupra unor probleme de importanță internațională, precum și de a se examina necesitățile și posibilitățile colaborării reciproce într-o atmosferă de sinceritate.

Referindu-se la relațiile dintre cele două țări, vicepremierul R. P. Chineze, Li Sien-nien, arăta în toastul rostit la recepția oferită în marea sală a Parlamentului chinez în cinstea delegației guvernamentale iugoslave, conduse de Mirko Tepavaț: „În ultimii ani, relațiile între China și Iugoslavia s-au îmbunătățit: a crescut volumul schimburilor de mărfuri, s-au înmulțit vizitele reciproce, s-a adîncit înțelegerea reciprocă, s-a întărit prietenia între popoarele noastre, ceea ce corespunde intereselor fundamentale atît ale popoarelor noastre cît și ale altor popoare..." Totdeauna am considerat — a subliniat în continuare vicepremierul Li Sien-nien — că țările mari sau mici, cu orînduiri sociale identice sau diferite, trebuie să se călăuzească în relațiile reciproce în mod strict după principiile respectului reciproc, integrității și suveranității teritoriale, neagresiunii, neamestecului reciproc în treburile interne, egalității și avantajului reciproc, al coexistenței pașnice. „Considerăm că relațiile chino-iugoslave sînt în concordanță cu aceste principii și că au o bază solidă și o perspectivă".

Mulțumind pentru primirea călduroasă, pentru cuvintele prietenești exprimate la adresa Iugoslaviei, a popoarelor și conducerii acestei țări, Mirko Tepavaț a evidențiat la rîndul său în toastul rostit cu același prilej: „Am venit în țara dumneavoastră pentru a purta discuții în problema dezvoltării colaborării noastre politice, economice, culturale și de orice altă natură, am venit într-o perioadă cînd în toate aceste domenii au fost înregistrate rezultate incipiente importante. Sfera coincidenței intereselor și pozițiilor noastre se lărgește și se va lărgi continuu, deoarece țările noastre nu cer una alteia să se schimbe pentru a colabora reciproc mai bine. Acordăm o înaltă apreciere contactelor stabilite pînă acum între reprezentanții țărilor noastre, atît în domeniul colaborării reciproce cît și în domeniul relațiilor internaționale. Numeroasele fire care pot lega țările noastre — a subliniat secretarul de stat pentru probleme externe al Iugoslaviei — vor deveni tot mai mult o realitate și vor ajuta la dezvoltarea multilaterală continuă a colaborării, nu numai reciproc avantajoase ci și prietenești între R.S.F. Iugoslavia și R. P. Chineză".

În ceea ce privește dezvoltarea colaborării pe tărîm economic există — după cum sublinia agenția Taniug — „motive de optimism". În ultima perioadă, valoarea schimburilor reciproce a crescut mult, au fost încheiate noi acorduri. Anul trecut, în cadrul Camerei economice federale iugoslave a luat ființă o secție pentru promovarea colaborării economice cu China, iar reprezentanții firmelor iugoslave au vizitat toamna trecută și primăvara aceasta Tîrgul de la Canton. Tot la sfîrșitul anului trecut, reprezentanți ai Chinei populare au vizitat Iugoslavia și au avut convorbiri cu conducătorii diverselor organizații economice.

Asemenea probleme ale relațiilor reciproce, politica celor două guverne,

→

precum și un schimb de păreri cu privire la situația internațională au constituit obiectul convorbirilor oficiale pe care delegația guvernamentală iugoslavă le-a avut la Pekin, au fost abordate în convorbirile prilejuite de primirea de către premierul Consiliului de Stat al R.P. Chineze, Ciu En-lai, a delegației guvernamentale, conduse de secretarul de stat Mirko Tepavaț.

Exprimîndu-se de către ambele părți dorința de a se depune în continuare eforturi pentru dezvoltarea prieteniei dintre cele două state și popoare, în Comunicatul comun dat publicității se constată cu satisfacție că vizita de prietenie a delegației guvernamentale iugoslave a adus o contribuție pozitivă la aprofundarea cunoașterii reciproce între popoarele Chinei și Iugoslaviei, la întărirea prieteniei lor și dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări. Partea chineză, relevă în încheiere comunicatul, a acceptat cu satisfacție invitația adresată, în numele guvernului iugoslav, de secretarul de stat pentru afacerile externe, Mirko Tepavaț, ca o delegație guvernamentală a R. P. Chineze să facă o vizită în R.S.F. Iugoslavia.

Ileana NICOLAESCU

ROMA

SCRUTINUL DE LA 13 IUNIE

În Italia, alegerile administrative de la 13 iunie s-au soldat cu o serie de surprize. Șapte milioane de italieni fuseseră chemați pentru a desemna 158 de consilii comunale (printre care Roma, Genova, Foggia, Bari și Ascoli Piceno), două consilii comunale (Foggia și Roma) și o Adunare regională (Sicilia). Deși centrul-stînga, în totalitatea sa, și-a menținut în general pozițiile, democrația-creștină, principalul partid al coaliției, a suferit un eșec ce nu poate fi trecut cu vederea. Astfel, de pildă, la Genova, coaliția guvernamentală a cîștigat un loc și un plus de 1,9 la sută din voturi, dar democrat-creștinii au pierdut un loc și 1,1 la sută din sufragii în raport cu consultarea municipală precedentă.

De pierderile democrației-creștine, ca și de ale așanumitei „marea dreaptă" (liberalii și monarhiștii), a profitat „Mișcarea socială italiană" (M.S.I.), partid neofascist, care a înregistrat cîștiguri electorale îndeosebi în Sicilia. Eșecul în alegeri al democrației-creștine este atribuit de o serie de comentatori, pe de o parte, ritmului lent al aplicării politicii de reforme care, după cum se știe, constituie baza programatică a coaliției de centru-stînga ; pe de altă parte, poziției rigide adoptate la deschiderea campaniei electorale de curentele de dreapta din rîndurile democrației-creștine, ostile unui dialog activ cu principalii reprezentanți ai clasei muncitoare italiene, comuniștii.

În ce-i privește pe partenerii laici de coaliție, — socialiștii, social-democrații și republicanii — aceștia fie că și-au menținut pozițiile în unele localități, fie că au cîștigat în altele, compensînd astfel, în favoarea formulei centrului-stînga, înfrîngerile democrat-creștine. În același timp, alegerile parțiale de duminică au confirmat încă o dată faptul că forța Partidului comunist se consolidează și se extinde, o dată cu întărirea poziției tuturor partidelor de stînga. La Genova, de pildă, comuniștii și socialiștii unității proletare (P.S.I.U.P.) și-au îmbunătățit pozițiile, obținînd un plus de voturi de 1,4 la sută (2 locuri).

Pentru democrat-creștini, surpriza a venit tocmai de acolo de unde se așteptau mai puțin : Sicilia, centrul de greutate, ani de-a rîndul, al votului catolic. Nemulțumirile provocate de politica centrului-stînga, de gestiunea „uzată" a democrației-creștine (șase crize în numai patru ani), subdezvoltarea, decalajul neatenuat dintre sudul și nordul Italiei au oferit în Sicilia un teren propice demagogiei neofasciste. Problema e mai delicată — scria „Corriere della Sera" — „în această zonă nevralgică, dominată de necunoscuta neofascistă și de capriciile părții celei mai tradiționaliste a electoratului catolic «al ordinii»". Or, în Sicilia, ultimele luni au cunoscut din nou dezordinea provocată de acțiunile unei Mafii rămase adesea nepedepsită.

Comentatorii se referă totodată la faptul că cercurile de dreapta democrat-creștine au încercat, în cadrul recentului Consiliu Național, un ultim gest care să le atragă voturile elementelor de extremă dreaptă : au luat atitudine în fața poziției socialiștilor privind „noile echilibruri", formulînd un „nu" categoric dialogului cu comuniștii. „O cotitură spre dreapta" — astfel a fost caracterizată de socialiști, partenerii de coaliție ai democrat-creștinilor, această reuniune. Dar, opunîndu-se „noilor echilibruri" (vezi „Lumea" nr. 24), ca și dialogului cu forța cea mai puternică și constructivă a stîngii, Partidul comunist, elementele de dreapta din D.C. au trecut pe un plan secundar pozițiile pe care le implică politica de reforme.

Comentînd rezultatele de la 13 iunie, Luigi Longo, secretarul general al P.C.I., sublinia că „prin forța sa, prin politica sa unitară, Partidul comunist constituie o garanție pentru toți italienii care vor să meargă înainte alături de forțele de stînga, pe calea libertății, reformelor și progresului social". Referindu-se la cîștigurile obținute de neofasciști în alegerile de duminică, secretarul general al P.C.I. sublinia că acestea reprezintă un avertisment față de pericolul de dreapta și un motiv de profunde reflecții pentru stînga catolică și pentru toate forțele democratice și antifasciste.

După acest „convulsiv" 13 iunie, principala preocupare a centrului-stînga este menținerea cadrului cvadripartit, cel puțin pînă la scadența alegerilor prezidențiale din decembrie. Punerea în practică a unei reale politici de reforme și echilibrurile centrului-stînga — iată temele ce vor domina în săptămînile următoare viața politică italiană. Partenerii de coaliție par hotărîți a nu întrerupe continuitatea cabinetului Colombo. Iar dacă centrul-stînga va rezista, aceasta va fi prima oară, după mulți ani, cînd Italia va avea o vară fără criză de guvern.

Rodica DUMITRESCU

CONGRESUL DE LA EPINAY

Congresul care a întrunit în ultimele zile ale săptămînii trecute la Epinay (periferia de nord a Parisului), 957 reprezentanți — ai Partidului Socialist, ai Convenției Instituțiilor Republicane și ai cîtorva grupări mai mici de tendință socialistă — purta de mai multe luni, de cînd a fost anunțat, denumirea de „Congres al unificării". Obiectivul acestei reuniuni era să sudeze într-o formație unică cea mai mare parte a formațiilor politice cunoscute sub denumirea globală de „stînga necomunistă". Efectiv, la Epinay au fost întocmite actele de stare civilă ale noului Partid Socialist Francez. După felul în care s-au desfășurat lucrările congresului, persistă însă întrebarea dacă nu cumva și în ce măsură noul-născut va purta cu sine ereditatea diviziunilor interne.

Dezbaterile s-au desfășurat în esență în jurul a două teme : structurile interne ale partidului și, problemă-cheie, raporturile lui cu Partidul comunist. La începutul lucrărilor, nu mai puțin de șase moțiuni își disputau adeziunea congresiștilor. Competiția propriu-zisă, care a culminat în ședința furtunoasă din ultima zi, s-a desfășurat între două din aceste documente și — aspect care merită a fi subliniat — nu cele mai divergente : moțiunea Savary-Mollet și moțiunea susținută de François Mitterrand, cerînd și una și cealaltă continuarea dialogului cu comuniștii în vederea realizării unui „acord de guvernămînt". Relativa apropiere între cele două texte a determinat pe mulți oratori să încerce o conciliere, „dar — relatează agenția «France Presse» — rivalități personale au împiedicat o asemenea sinteză". Cu o mică majoritate, a învins moțiunea Mitterrand.

Succesul lui François Mitterrand s-a bazat în esență pe disensiunile din rîndurile socialiștilor : utilizînd o coaliție a formațiilor minoritare din congres (inclusiv unele grupuri din interiorul Partidului Socialist), el a obținut pe de o parte reprezentarea tuturor tendințelor în organele directoare ale partidului, reducînd astfel simțitor prezența în aceste organe a vechii conduceri, pe de alta adoptarea moțiunii pe care o sprijinea. Dată fiind însă compoziția foarte eterogenă a celor ce i s-au asociat, observatorii subliniază că este vorba despre o „semi-victorie". Ei pun sub semnul întrebării durata ei, soliditatea noului partid, coerența politicii lui și, ca urmare, ponderea pe care o va putea avea în rîndurile opoziției.

Fl. Ș.

WASHINGTON

VIZITA CANCELARULUI BRANDT

După un week-end petrecut în Jamaica, cancelarul Willy Brandt a aterizat, duminică seara, pe aeroportul internațional Bradley, la bordul unui avion special. A înnoptat în apropiere de Hartford (Connecticut), iar a doua zi dimineața a fost primit la Universitatea Yale, în New Haven, unde i s-a decernat titlul de doctor honoris causa. Aceasta este, de altfel, și pretextul oficial al unei vizite ce se vrea particulară, dar care se va desfășura după toate uzanțele protocolare. Cancelarul se va îndrepta, apoi, spre Washington (este găzduit la „Blair House", reședința oaspeților prezidențiali), unde va conferi două zile cu președintele Nixon.

De un an n-a mai călătorit cancelarul Willy Brandt la Washington. Intre timp, sînt destule lucruri care par, cît de cît, să se fi schimbat în relațiile Bonn—Washington. E, de altfel, vorba de o schimbare prevestită de mai vechea călătorie transatlantică a lui Willy Brandt, pe atunci ministru de externe, în toamna lui 1969, în plină campanie electorală. Într-adevăr, guvernul de pe Rin pare, întrucîtva, să fi depășit, în ultimii ani, o uzuală conjugare diplomatică cu Administrația de pe Potomac. Că așa stă situația, e de-ajuns să ne amintim de sprijinul fără rezerve pe care fostul cancelar, Ludwig Erhard, îl acorda lui Lyndon Johnson în toate problemele de politică externă, inclusiv Vietnamul

Dacă, în 1969, Brandt încerca să ofere alegătorilor vest-germani de atunci argumente suplimentare în favoarea „politicii sale răsăritene", evocînd și sprijinul de care ea s-ar bucura la Casa Albă, în 1970 — după demarajul noii diplomații a Bonnului în relațiile cu țările socialiste — apărea însă o simptomatică serie de afirmații americane nu lipsită de reticențe și rezerve față de această politică. Spre sfîrșitul lui 1970, „New York Times" comenta o anume „înrăutățire" a relațiilor americano—vest-vermane iar opoziția creștin-democrată, exploatînd momentul, vorbea — cum își intitula „Die Welt", pe vremea aceea, un articol — despre „criza de încredere dintre Bonn și Washington". Așadar, chiar dacă, în urmă cu un an, americanii acordau oblăduirea lor oficială „politicii răsăritene" a Bonnului, ei nu păreau prea încîntați de ritmul în care ea evolua.

Fără îndoială, și de astă dată perspectivele „politicii răsăritene" vest-germane se află în centrul convorbirilor dintre Nixon și Brandt. E însă la fel de adevărat că actualul moment politic european a îmbogățit temele de discuție cu cel puțin una care, în contextul relațiilor americano—vest-germane, capătă o semnificație bine conturată. E, astfel, mai mult ca sigur că propunerea de reducere reciprocă a trupelor în Europa va constitui, prin implicațiile ei, un obiect de aprofundată examinare. Idee principial acceptată de Brandt, ea trezește totuși în cercurile oficiale vest-germane rețineri mărturisite față de eventualitatea unei reduceri substanțiale de trupe americane staționate în R.F.G. Or, chiar dacă președintele Nixon și-a reafirmat intenția de a nu modifica participarea S.U.A. la potențialul militar al N.A.T.O. și de a nu reduce prezența armatei americane în Europa occidentală, respectiv în R.F.G., pentru nimeni nu e un secret că presiunile interne împotriva acestei decizii ar putea avea, în viitor, o influență și mai mare. În acest sens, rămîne grăitor recentul exemplu al rezoluției senatorului Mansfield.

Într-o asemenea lumină, capătă însă contur mai pronunțat unele asperități, devenite tradiționale, ale raporturilor americano—vest-germane. Statele Unite — se știe — insistă ca partenerul vest-german să-și majoreze contribuția — care și așa atîrnă greu în balanța bugetară a R.F.G. — pentru întreținerea trupelor americane staționate în Republica federală. Cancelarul încearcă să evite de a aborda în detaliu — după cum a anunțat el — această delicată problemă, lăsînd-o pe seama experților. Totuși, termenul scadent pentru un nou acord se apropie (1 iulie 1971) ; și e destul de probabil — așa cum a dat cancelarul de înțeles — ca „tratativele să fie dure", pentru că „bineînțeles există o limită a capacității vest-germane" de a plăti în devize costul armatei americane. Oricum, e grea misiunea de a-i face pe americani să înțeleagă că și aurul Rinului e limitat, într-un moment cînd marca vest-germană a trezit atîtea suspiciuni peste Atlantic. Cert este însă, pe de altă parte, că, în perspectiva reducerii trupelor, nu puțini sînt cei care așteaptă, și în R.F.G., o mai utilă întrebuințare a bugetului, în consens cu reformele interne anunțate de guvern, decît pentru scopuri militare.

În cadrul turului de orizont asupra problemelor internaționale, o pondere aparte are, desigur, tema securității pe continent și, în special, a conferinței europene. Desigur, cancelarul consideră, în concepția sa, ca un punct prioritar pe ordinea de zi a convorbirilor, problema Berlinului occidental. După întîlnirea N.A.T.O. de la Lisabona, unde Bonn-ul a avut prilejul de a sonda poziția aliaților occidentali la tratative, acum Willy Brandt are posibilitatea să se informeze direct asupra opticii americane privind stadiul și perspectivele de soluționare a problemei Berlinului occidental.

Un subiect aparte îl constituie mult comentata lărgire a Pieței comune. În calitate de susținător al acestei idei, Brandt încearcă — a făcut-o, de altfel, și anul trecut la Washington — să demonstreze netemeinicia temerilor americane față de soarta intereselor deținute de S.U.A. în economia vest-europeană. De altfel, problemele comunitare — dar nu numai ele — vor face, în curînd, obiectul unei alte întrevederi a cancelarului vest-german, de astă dată cu președintele Pompidou, la începutul lunii iulie, la Bonn. E de presupus, deci, că, prin importanța pe care, îndeobște, o au asemenea evenimente, atît actualele convorbiri de la Washington, cît și apropiatele, de la Bonn, vor fi de natură a introduce nuanțe noi în relațiile interoccidentale.

Radu PASCAL

SANTIAGO DE CHILE

CULISELE UNUI ASASINAT POLITIC

In cartierul Providencia din Santiago de Chile a fost asasinat, la 8 iunie, una din personalitățile cele mai cunoscute ale vieții politice chiliene, Edmundo Perez Zucovic. Această crimă politică a dat naștere unui climat de tensiune asemănător cu cel care s-a produs în octombrie trecut. cînd în același cartier a fost ucis comandantul șef al forțelor armate chiliene, generalul René Schneider. Coincid scopurile și nu mai puțin tactica asasinării : în plină stradă, cîțiva necunoscuți trag focuri de mitralieră asupra mașinii în care se afla Schneider și respectiv Zucovic, urmărind provocarea unei stări de haos printr-un efort disperat de tulburare a situației. Declarația prezidențială arată că „guvernul a denunțat în repetate rînduri acțiunea elementelor conspirative care operează pe diferite fronturi pentru a încerca să împiedice acțiunea noastră în folosul marii majorități naționale. Întrucît lumea urmărește cu interes procesul politic chilian, a spus președintele Allende, atentatele politice sînt destinate să dăuneze prestigiului nostru în interior, și cu deosebire în exterior". Ca urmare mai multe organizații au luat inițiativa desfășurării în întreaga țară a unor mitinguri populare de protest împotriva terorismului și a altor forme de acțiune ale forțelor de dreapta.

De origine iugoslavă, Edmundo Perez Zucovic este unul din fondatorii democrației creștine chiliene, alături de lideri cunoscuți ca Eduardo Frei, Radomiro Tomic sau Jaime Castillo. El a

→

EDMUNDO PEREZ ZUCOVIC
Un asasinat care viza tulburarea climatului politic

organizat campania electorală care l-a adus pe Eduardo Frei în Senat și apoi la președinția țării. Numit ministru al economiei în septembrie 1967, Perez Zucovic preia după cîteva luni (februarie 1968) portofoliul internelor. Această calitate îi conferea prerogativele de vicepreședinte (fără ca această funcție să figureze în nomenclatorul oficial chilian) în răstimpul cînd Eduardo Frei se afla plecat din țară. Se pare că intenționa inițial să candideze la postul de președinte cu prilejul alegerilor de anul trecut, dar a renunțat la acest proiect după tristul ecou al unor incidente la Puerto-Montt, cînd poliția a tras asupra unei mulțimi (erau oameni fără locuință care intenționau să se stabilească provizoriu pe terenurile publice de lîngă oraș).

După comiterea atentatului, democrația creștină este neliniștită : s-a cerut, se pare, asigurarea unor măsuri de securitate în ceea ce privește persoana fizică a lui Eduardo Frei. Printr-un decret prezidențial, în provincia Santiago a fost introdusă starea de urgență, avîndu-se în vedere măsuri severe în cazul unor asemenea atentate. Evenimentele sînt de o deosebită gravitate, a apreciat secretarul general al Partidului comunist, senatorul Luis Corvalan, la reuniunea reprezentanților partidelor politice care alcătuiesc Frontul Unității Populare, consacrată examinării situației din țară în urma recentului asasinat. „Acesta face parte dintr-un plan criminal mai vast al celor care conspiră împotriva guvernului pentru a crea impresia unei situații haotice în țară".

Cu opt luni în urmă, generalul Schneider, simbolul ferm al legalității armatei chiliene, fusese asasinat pentru că nu făcuse nimic ca să oprească ascensiunea reglementară la putere a președintelui Allende. Într-un moment în care neutralitatea — dacă nu adeziunea — democrației creștine nu este de ignorat din punctul de vedere al guvernului, s-a comis asasinarea unuia dintre piloniii ei. Este o acțiune subordonată aceleiași intenții de a precipita țara într-o criză care să facă imposibilă respectarea ordinii constituționale și să ducă la soluții de forță. De altfel, în cadrul sesiunii Camerei deputaților, ministrul apărării, Alejandro Rios Valdivia, a arătat celor prezenți textul unui mesaj clandestin adresat „tuturor generalilor" armatei chiliene de „un grup de ofițeri", act ce dovedește că prin acest asasinat se urmărea declanșarea unei lovituri militare de stat.

Frații Rivera, considerați ca principali autori, au fost uciși în timpul acțiunii de prindere a lor ; alți complici au fost arestați de către forțele de ordine. Oameni cu cazier și vederi politice extremiste au creat momente de tensiune și violență cu care chilienii, de-a lungul istoriei lor constituționale, democratice, nu au fost obișnuiți.

La înmormîntarea lui Perez Zucovic a luat parte o mulțime impresionantă, care și-a exprimat cu acest prilej sprijinul și adeziunea față de guvernul lui Salvador Allende. Ieri urma să aibă loc la Santiago o mare adunare publică în semn de încredere în politica guvernului, la care să ia cuvîntul președintele. În același timp, conducerile mai multor partide au dat publicității declarații în care condamnă asasinarea lui Perez Zucovic. Comitetul Național al Unității Populare a anunțat că „partidele și mișcările care fac parte din Unitatea Populară denunță acest asasinat josnic ca pe o agresiune îndreptată împotriva tuturor forțelor politice care se pronunță pentru rînduieli democratice". Comitetul Politic al Partidului Comunist din Chile adresează, de asemenea, un apel poporului chilian „de a continua să fie în stare de alertă și vigilență. Nu există nici o îndoială că această crimă constituie o parte a unui plan menit să facă și mai dificile sarcinile guvernului și să împiedice îndeplinirea îndatoririlor patriotice pe care guvernul și poporul chilian și le-au fixat".

A.V.

DÜSSELDORF

„ROMÂNIA SE PREZINTĂ"

corespondență pentru „Lumea"

Deschisă între 4 și 13 iunie, la Düsseldorf — puternicul centru industrial al Ruhrului, capitala celui mai mare land vest-german, Renania de Nord-Westfalia — expoziția „România se prezintă" a constituit, prin amploarea sa, prin gama deosebit de bogată și variată de exponate, una din cele mai mari manifestări de acest fel, organizată de țara noastră peste hotare.

Acest eveniment — de natură, în primul rînd, comercială și economică — este ilustrativ pentru actuala evoluție europeană. Într-adevăr, amplificarea continuă, progresivă, a contactelor și schimburilor inter-europene a devenit — am putea spune — o constantă definitorie a contextului politic continental ; dialogul și negocierea pe diferite tărîmuri — și, cu prioritate, economic — au cîștigat virtuțile unei practici curente în raporturile interstatale. Se remarcă, astfel, continua extindere a relațiilor economice dintre țări cu sisteme sociale diferite, iar, în acest sens, Europa — se poate afirma — ocupă un rol exemplar.

De altfel, statisticile internaționale demonstrează, cu prisosință, această tendință. E de-ajuns să constatăm că, în prezent, din circa 100 de acorduri comerciale pe termen lung, 80 s-au încheiat între țările europene. În concordanță cu fluxul comerțului mondial, în ultimii 4-5 ani, frecvența acordurilor de cooperare industrială și tehnico-științifică a devenit mult mai ridicată, numărul acordurilor încheiate în perioada 1965 — aprilie 1969 de șapte țări socialiste europene, pe de-o parte, și țările capitaliste industriale, pe de alta, fiind, potrivit unui studiu O.N.U., de circa 135 (Ungaria — 43 acorduri ; Polonia — 42 ; Cehoslovacia — 20 ; Bulgaria — 9 ; România — 9 ; R. D. Germană — 7 ; U.R.S.S. — 5). Expresie a promovării unor forme cît mai diversificate de colaborare Est-Vest o constituie, de asemenea, societățile economice mixte al căror număr se pare că a ajuns, pînă în prezent, la cîteva zeci. În cadrul schimburilor bilaterale, care au înregistrat valori mereu sporite, se înscrie, de pildă, tranzacția sovieto—vest-germană, avînd valabilitate pe termen de 20 de ani, prin care R.F.G. se angajează să livreze țevi cu mare diametru produse de giganții industriali „Thyssen" și „Mannesmann" în schimbul a trei miliarde metri cubi de gaz metan sovietic, cu începere de la 1 octombrie 1973. (Afacerea a luat ființă pe baza unui credit pe termen lung, în valoare de 1 miliard 20 milioane de mărci vest-germane, oferit U.R.S.S. de un consorțiu bancar, în frunte cu „Deutsche Bank"). În ceea ce privește schimburile dintre R.D.G. și R.F.G., Republica federală se situează, în continuare, ca principalul partener comercial, dintre țările capitaliste dezvoltate, al Republicii Democrate Germane. Aceste schimburi au reprezentat, în 1968, peste o treime, adică 35 la sută din totalul schimburilor comerciale ale R.D.G. cu țările respective.

În contextul acestor tendințe pozitive, participarea României la circuitul internațional de valori materiale și spirituale a căpătat, alături de a celorlalte țări europene, indiferent de orînduirea lor socială, valori și expresii noi. În acest sens, expoziția românească de la Düsseldorf este, ea însăși, semnificativă pentru evoluția pozitivă a schimburilor economice și comerciale în Europa și, evident, pe plan bilateral, între România și R.F.G.

În cuvîntarea rostită cu prilejul deschiderii expoziției „România se prezintă", de la Düsseldorf, premierul landului Renaniei de Nord-Westfalia, Heinz Kühn, sublinia că, în general, comerțul internațional și, în special, cel european se bucură tot mai mult de condiții favorabile de dezvoltare. El a amintit, în acest context, linia continuu ascendentă a schimburilor economice dintre țările Europei occidentale cît și dintre acestea și state ale Europei răsăritene. Dezvoltarea legăturilor economice dintre R.F.G. și țările Europei de răsărit sînt de bun augur pentru continentul european — a remarcat Heinz Kühn.

Aceeași idee și-a găsit o elocventă ilustrare într-o declarație pe care primarul general al Düsseldorfului, Willi Becker, a binevoit să o acorde revistei „Lumea". Dl Becker a evidențiat, astfel, semnificația internațională a expozițiilor deschise în străinătate, respectiv, în R.F.G. și, mai precis, la Düsseldorf — de o serie de țări din Estul și Vestul continentului. „După expozițiile naționale ale Franței, Angliei, Danemarcei, Ungariei și Poloniei, găzduite în ultima perioadă de marele oraș vest-german, expoziția românească — ne-a declarat el — a venit să confirme eforturile care se fac pentru dezvoltarea comerțului european. Schimbul de valori materiale și spirituale este indisolubil legat de ideea de apropiere și înțelegere europea-

nă — a adăugat Willi Becker. Primarul general a declarat, în încheiere, că interesul cu totul deosebit manifestat față de expoziția românească atît de presa cît și de cercurile de afaceri — acesta din urmă concretizat în numeroase tranzacții de larg interes reciproc — reprezintă o expresie tot mai pregnantă a zilelor noastre". În același timp, expoziția constituie — ne-a declarat W. Becker — „o adevărată fereastră larg deschisă spre România de astăzi, cu marile înfăptuiri ale poporului său, puternic legat de trecutul și bogatele sale tradiții istorice, păsind viguros și demn mereu înainte"

Într-o convorbire avută, premierul Heinz Kühn ne împărtășea, de asemenea, cîteva din impresiile sale, legate de deschiderea expoziției românești de la Düsseldorf : „De la bun început — a subliniat interlocutorul — țin să-mi exprim și prin intermediul săptămînalului «Lumea», admirația mea totală față de marele succes repurtat de expoziția «România se prezintă». A fost o expoziție de înaltă ținută, care, prin exponate bogate și deosebit de sugestiv prezentate, a oferit vizitatorilor o imagine de ansamblu asupra României contemporane. Interesul stîrnit de expoziție a fost ilustrat de cifra record de vizitatori, de aprecierile elogioase ale cercurilor economice și ale presei. Aceste aprecieri au făcut ca președintele Heinemann și cancelarul Brandt să-mi telefoneze și să mă imputernicească să prezint, în numele lor, felicitări călduroase vicepremierului român, Ion Pățan, care ne-a onorat prin prezența domniei-sale și bunăvoința de a inaugura expoziția. Succesul acestei expoziții a determinat guvernul landului Bavaria să mă roage să transmit invitația ca expoziția «România se prezintă» să fie reeditată și la München. Prin expoziția românească — a continuat primul ministru Heinz Kühn — am putut constata succesele deosebite obținute de poporul român în domeniul industrializării și al dezvoltării sale multilaterale. Aș face remarca — a subliniat interlocutorul — că aprecierile elogioase la adresa mașinilor și utilajelor complexe prezentate de România, aici, la Düsseldorf, în cetatea Ruhrului, constituie un certificat de autoritate dat industriei românești.

Convorbirile avute de vicepremierul Ion Pățan — a continuat Heinz Kühn — atît cu membri ai guvernului landului nostru, cu miniștri federali, cît și cu conducătorii unor mari firme industriale și financiare — caracterizate prin sinceritate și respect față de opiniile reciproce — au oglindit posibilitățile de dezvoltare a colaborării și cooperării dintre Republica federală și România. Statornicirea de relații diplomatice dintre cele două țări în anul 1967 a creat acum cadrul prielnic unor bune legături economice și culturale. Există acum toate condițiile — a conchis primul ministru al landului Renania de Nord-Westfalia — ca aceste legături să fie multilateral dezvoltate, pe baza respectului și avantajului reciproc. Evoluția legăturilor dintre R.F.G. și România constituie, în mod direct, o contribuție la apropierea dintre Est și Vest, la asigurarea unui climat propice de înțelegere și colaborare în Europa".

Așa cum, de altfel, arăta, în cuvîntul inaugural, vicepreședintele Consiliului de Miniștri al României, Ion Pățan, expoziția „România se prezintă" constituie o manifestare a dezvoltării favorabile a relațiilor economice dintre Republica Socialistă România și R. F. a Germaniei. Potențialul industrial și comercial al R.F.G. și dezvoltarea într-un ritm susținut a economiei românești și a volumului comerțului său exterior, reflectate și în expoziție — remarca vicepreședintele român — sînt mărturii ale posibilităților largi de dezvoltare, în continuare, a colaborării dintre cele două state.

Mircea MOARCAȘ

Düsseldorf, 14 iunie

Album de familie

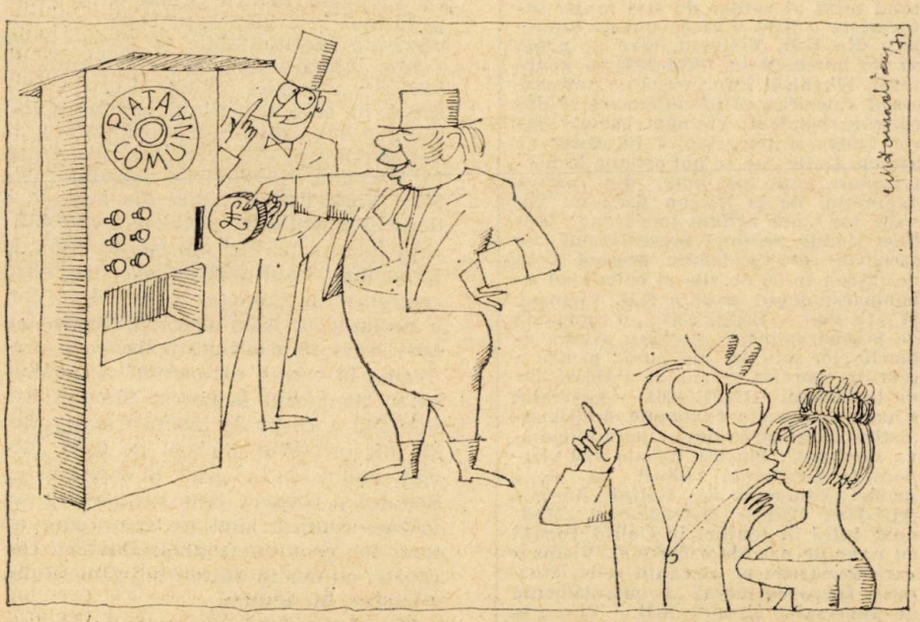

— S-ar părea că nu trebuie ajustată moneda după gaură ci gaura după monedă...

Desen de Cik DAMADIAN

DETECTOR

Cu mîța-n sac...

— Ce impozite ați plătit în 1970?

Prima reacție a multimilionarului guvernator al Californiei, fostul actor Ronald Reagan, la această întrebare neașteptată a unui reporter a fost de a se eschiva. Nu-și amintește exact la cît a fost impus, se va interesa etc. Ziaristul era însă bine informat și cifra impozitelor plătite de Reagan pe salariul său de 44 100 (acum 49 100) de dolari anual era foarte ușor de ținut minte: zero dolari și zero cenți.

Evaziunea fiscală este departe de a fi un fenomen rar în Statele Unite. A te eschiva cu totul de la plata impozitelor rămîne, totuși, o performanță. Mai ales cînd ai reușit să fi ales guvernator al celui mai bogat dintre statele americane agitînd, alături de deviza „lege și ordine", un slogan destinat consumului popular: „impozitele trebuie să doară". Din 1966, cînd l-a lansat pentru prima oară, Reagan a pozat tot timpul în adversar intransigent al fraudei fiscale. Cetățenii Californiei — este teoria lui — trebuie să resimtă din greu povara impozitelor, ceea ce îi va stimula să ceară socoteală de felul în care se cheltuiesc banii. În felul acesta, contribuabilii vor fi stimulați să exercite un control ferm asupra cheltuielilor guvernamentale, impunînd reducerea la minimum a subvențiilor ...pentru asistența publică, în care Reagan vede o risipă inutilă.

Prins cu mîța-n sac, acest superintransigent politician conservator a dat în cele din urmă un răspuns aproape comic: „Am făcut afaceri proaste", s-a plîns Ronald Reagan, care numai pentru un „ranch" vîndut recent încasase două milioane de dolari. „Afacerile proaste" l-au scutit — nu s-a stabilit încă prin ce rafinată tehnică a evaziunii fiscale — de la plata oricăror impozite către statul California. Însoțindu-l la o conferință de presă, ziariștii i-au cerut să răspundă cum stă cu impozitele federale. Au aflat astfel că și în această direcție „s-a bucurat de reduceri în ultimii ani".

Guvernatorul a sfîrșit prin a se înfuria pe ziariști, pe care i-a acuzat că i-au „violat viața particulară". Replica are un haz deosebit în contextul scenariului în care Reagan apare în postura de autor al unui proiect de lege menit să permită publicarea cifrei impozitelor plătite de toți beneficiarii asistenței publice.

Devine tot mai clar că postura de principală vedetă politică a Californiei este prea pretențioasă pentru acest actor, care jucase pe vremuri roluri de planul doi în filmele cu cow boy.

F. A.

La 13 iunie, ziarele „The New York Times" și „International Herald Tribune" au început să publice, concomitent, un document de maximă importanță : extrase dintr-un studiu guvernamental secret despre implicarea Statelor Unite în Vietnam. Studiul a fost întocmit cu trei ani în urmă din ordinul lui Robert McNamara, pe atunci secretarul apărării și, după cum subliniază James Reston într-un articol consacrat senzaționalelor dezvăluiri, „ironia soartei a făcut ca McNamara să furnizeze în acest fel mărturii zdrobitoare împotriva sa și a colegilor săi din administrațiile Johnson și Kennedy".

DEZVĂLUIREA UNUI STUDIU SECRET AL PENTAGONULUI

„The New York Times" nu explică pe ce cale a obținut cele 47 de volume ale acestui studiu (numai unul dintre ele nu se află în posesia sa).

Președintele Nixon a cerut Departamentelor apărării și justiției să identifice și să urmărească sursele dezvăluirilor din „The New York Times".

Ministrul apărării, Melvin Laird, a făcut cunoscut că a cerut Departamentului justiției să deschidă o anchetă asupra „cazului New York Times". Administrația este „foarte tulburată", le-a declarat el ziariștilor.

Ministrul justiției, John Mitchell, a telegrafiat ziarului pentru a-l avertiza : continuarea publicării acestor documente foarte secrete cu privire la politica vietnameză a S.U.A. „va provoca un rău ireparabil".

Considerînd că „răul ireparabil" a fost comis mai de mult, o dată cu intervenția S.U.A. în Vietnam, „The New York Times" „respinge cu respect cererea" lui John Mitchell și declară : „Este în interesul poporului acestei țări să fie informat asupra acestor materiale".

Ziarele americane nu aveau, evident, posibilitatea materială de a reproduce integral textul de 2 500 000 de cuvinte (3 000 de pagini de analiză, la care au contribuit 35-40 de autori, plus 4 000 de pagini de documente oficiale). Cei ce și-au asumat răspunderea de a prezenta opiniei publice americane acest material de mare importanță au ales ceea ce au considerat a fi mai semnificativ, alcătuind rezumate urmînd a fi prezentate în ordine cronologică, în cîteva numere de ziar. După trei zile, însă, guvernul a obținut o hotărîre judecătorească interzicînd temporar (pînă sîmbătă la ora 13) publicarea ultimelor două secțiuni. Se așteaptă hotărîrea definitivă. Iată cîteva din principalele concluzii ale autorilor studiului :

1. Statele Unite au fost „implicate direct" în Vietnam, iar cursul politicii vietnameze a S.U.A. a fost „stabilit" o dată cu hotărîrea Administrației Truman de a acorda ajutor militar Franței în războiul colonial pe care îl ducea în Vietnam.

2. Hotărîrea Administrației Eisenhower de a susține cu orice preț regimul autoritar din Vietnamul de sud, concomitent cu încercarea acestei Administrații de a submina puterea populară recent instaurată în R. D. Vietnam, au conferit Statelor Unite „un rol direct în prăbușirea finală a acordurilor de la Geneva cu privire la Indochina".

3. Deși moartea lui John Kennedy a scutit guvernul condus de el de răspunderea adoptării măsurilor care aveau să ducă la o escaladare continuă, Administrația Kennedy este cea care a transformat politica „riscului limitat", moștenită de la Administrația precedentă, într-o „angajare majoră", ceea ce l-a pus pe președintele Johnson în situația de a alege între extinderea războiului și retragere.

4. Administrația Johnson a început acțiunile de hărțuială împotriva R. D. Vietnam și pregătirea unui război făți înca din primăvara anului 1964, deci cu un an înainte de a dezvălui oficial amploarea angajării sale în Peninsula Indochineză.

5. Intensificarea presiunilor militare clandestine în decursul întregului an 1964, la fel ca și hotărîrea de a extinde bombardamentele asupra R. D. Vietnam în 1965, veneau în contradicție cu indicațiile furnizate de C.I.A. în sensul că aceste acțiuni se vor dovedi ineficiente din punct de vedere militar și nu vor avea nici un efect asupra viitoarei desfășurări a războiului.

6. Administrațiile Trumann, Eisenhower, Kennedy și Johnson au implicat Statele Unite în Vietnam din punct de vedere politic, militar și psihologic fără să-și dea seama de consecințele grave pe care aveau să le aibă următoarele acțiuni ale lor.

Aceste concluzii sînt deosebit de răscolitoare pentru opinia publică americană. După părerea lui James Reston, „unul dintre lucrurile cele mai extraordinare este să descoperi cît de rar s-a întîmplat ca cineva din Administrația Kennedy sau Administrația Johnson să-și pună întrebări în legătură cu baza morală a efortului de război american. Oameni ca secretarul apărării Robert McNamara, secretarul de stat Dean Rusk, Walt Rostow sau frații Bundy par a se fi concentrat asupra întrebării pragmatice dacă politica propusă de ei — de la bombardamente pînă la descotorosirea de Diem — va da sau nu rezultate, fără a se întreba dacă această politică este compatibilă cu ținuta morală a unei mari puteri".

Se știa de multă vreme că nici una dintre administrațiile americane nu a spus întregul adevăr în legătură cu motivele, dimensiunile și implicațiile acțiunilor întreprinse de Statele Unite în Vietnam. Pentru prima oară este pusă însă în evidență, pe baza unor documente incontestabile și foarte elocvente, întreaga amploare a acțiunii de înșelare a opiniei publice. Într-un moment în care conștiința acestei opinii publice este deosebit de sensibilă la gravele implicații ale agresiunii americane în Vietnam, dezvăluirile ziarului „The New York Times" ridică din nou, cu o deosebită acuitate, problema credibilității întregii politici americane față de Indochina. Paul McCloskey, membru republican al Camerei Reprezentanților, a declarat că Administrația Nixon nu face decît să continue politica de „inducere în eroare deliberată" a Congresului. Senatorul democrat Stewart Symington a cerut de îndată Congresului să întreprindă o anchetă pe baza „documentelui McNamara". El a propus ca Senatul și Camera Reprezentanților să inițieze audieri similare celor care au avut loc pe vremea războiului din Coreea și au dus la destituirea generalului Douglas McArthur.

Ne aflăm, după cum se vede, în fața unui document revelator cu importante implicații politice. Este prematur să se aprecieze care vor fi rezultatele publicării lui.

Felicia ANTIP

Prezentăm cîteva elemente extrem de grăitoare din ceea ce ziarul „The New York Times" numește „perioada Tonkin" :

FEBRUARIE 1964 — începerea planului de operații 34 A prevăzînd operații militare clandestine împotriva Vietnamului de nord. MARȚIE 1694 — la întoarcerea din Vietnamul de sud, unde Nguyen Khanh l-a informat că nu poate îmbunătăți situația internă, Robert McNamara inițiază planuri pentru „noi presiuni importante asupra R.D. Vietnam". Președintele Johnson aprobă planul lui McNamara și telegrafiază în acest sens ambasadorului S.U.A. la Saigon. APRILIE 1964 — la Saigon Dean Rusk, Henry Cabot Lodge și alte oficialități americane pun la punct un plan de escaladare. Comitetul mixt al șefilor de stat major întocmește o listă a 94 de puncte strategice din R.D. Vietnam, care ar putea să fie bombardate. MAI 1964 — generalul Khanh îl informează pe ambasadorul american că intenționează să declare război R.D. Vietnam. Ambasadorul Lodge îi telegrafiază lui Rusk că Statele Unite „nu se pot aștepta la performanțe mult mai bune" din partea regimului de la Saigon dacă nu vor avea loc „noi acțiuni americane". William Bundy prezintă președintelui „un scenariu" de escaladare urmînd a se desfășura în 30 de zile și culminînd cu bombardamente asupra R.D. Vietnam. IUNIE 1964 — Lodge cere „ o campanie de bombardamente selective asupra obiectivelor militare din nord" pentru a redresa moralul scăzut al autorităților de la Saigon. IULIE 1964 — generalul Khanh inițiază o campanie propagandistică în favoarea unui „marș împotriva nordului". Patrule navale sud-vietnameze efectuează raiduri în două insule vietnameze din Golful Tonkin. AUGUST 1964 — distrugătorul „Maddox" intră în conflict în Golful Tonkin cu nave de patrulare ale R.D. Vietnam care urmăreau pe atacanții sud-vietnamezi. Încep de îndată „bombardamente de represalii" asupra R.D. Vietnam. Prezentînd rezoluția privitoare la incidentul din Golful Tonkin, McNamara pretinde că nu știe nimic despre atacurile sud-vietnameze împotriva insulelor. Rezoluția este adoptată, ceea ce deschide calea escaladării războiului.

DIN SURSE...

Întoarcerea

Agenția tunisiană de informații „Tap" anunță ca sigură data întoarcerii (19 iunie) la Tunis a președintelui Habib Burghiba. El se află în Elveția de la sfîrșitul lunii ianuarie în convalescență (vezi rubrica noastră din nr. 6/1971), după trei săptămîni petrecute la spitalul „Walter Reed" din Washington.

Emigranți

De la realizarea unității Italiei (1860) și pînă astăzi — scrie „L'Unita" — circa 30 de milioane de italieni au emigrat în afara granițelor țării. Într-un secol, doi ani-record : 1923 — 390 000 de emigranți și 1961 — 387 000. Majoritatea emigranților provin din subdezvoltatul Mezzogiorno.

Urmărire

„Eventuala intrare a Angliei în Piața comună neliniștește pe agricultorii francezi. La inițiativa lui Pierre Collet, președintele Camerei agricultorilor ,sindicatele agricole intenționează să-și instaleze la Bruxelles un birou permanent pentru a urmări zi de zi evoluția «Europei verzi»" (Din „Paris Match").

Everest

Cel mai înalt hotel din lume — aflăm din presa franceză — urmează a fi construit la 4 300 m altitudine, pe unul din versanții Everestului, în Nepal. Construcția este finanțată de japonezi și nepalezi.

Iunie

„Le Figaro" confirmă : președintele Pompidou se va adresa francezilor în a doua jumătate a lunii, între 21 și 25 iunie, probabil sub forma unui interviu televizat. Apoi va vizita orașul Saint-Flour, după ce va fi trecut prin satul său natal, Montboudif. Aceasta va fi — specifică ziarul — a treia deplasare prezidențială în provincie în cursul unei singure luni (iunie).

Memorii

Săptămînalul britanic „Sunday Telegraph" și-a anunțat intenția de a publica memoriile fostului colaborator apropiat al lui Nasser, Mohamed Hassanein Heykal, directorul ziarului cairot „Al Ahram". Figura fostului președinte al R.A.U. va ocupa, se pare, un loc important în paginile memoriilor lui Heykal.

Găina

Pentru a protesta față de creșterea prețurilor la unele produse agricole, Hans Lemp, deputat social-democrat în Bundestag, ar fi adus în clădirea parlamentarilor din Bonn o... găină. Într-un timp record, „«găina protestului» — scrie «L'Europeo» — a reușit să atragă atenția guvernului vest-german asupra prețului prea ridicat la ouă."

Box

Se pare că Joe Frazier, campionul lumii la box (categoria grea), intenționează să se retragă din ring. Cel puțin așa pretinde fostul campion Nino Benvenuti, evocînd, într-un articol scris pentru săptămînalul milanez „Oggi", ultima sa întîlnire (în afara ringului) cu Frazier. „Nino, am hotărît să te imit — i-ar fi spus Frazier. Ceea ce am dorit, am obținut. De ce să mai continui ?"

Dacca

Președintele pakistanez Yahia Khan — anunță agenția „France Presse" — urmează să viziteze în cursul acestei luni orașul Dacca, capitala Pakistanului oriental, pentru a-și da seama la fața locului de evoluția situației din regiune.

Se vorbește

...în cercurile partidului republican că președintele Nixon ar fi decis ca lucrările Convenției naționale a partidului, în cadrul căreia se va alege candidatul pentru alegerile prezidențiale din noiembrie 1972, să aibă loc la San Diego (California), considerată a fi o localitate mai propice republicanilor. (Nu departe de San Diego se află San Clemente, reședința week-end-urilor prezidențiale).

Cotidiene

Din lipsă de fonduri, cincizeci de cotidiene italiene și-au încetat apariția din 1946 și pînă azi — scrie magazinul „Epoca". Astăzi, în Italia există 82 de cotidiene : 45 în nordul țării, 23 în centru, 6 în Mezzogiorno, 8 în insule; dintre acestea, 72 publică informații generale, 6 — economice și 4 — sportive.

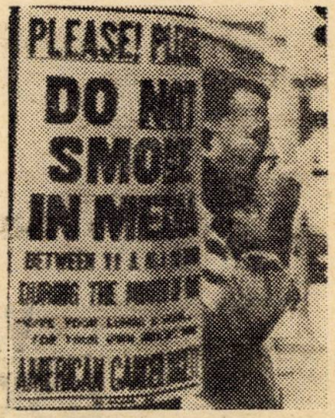

MĂCAR ÎNTRE 11 și 12...

În orășelul american Media, de lîngă Philadelphia, a fost afișat pe străzi un apel către fumători cu următorul conținut : „Vă rugăm ca în cursul acestei luni să nu fumați între orele 11 și 12. Dăruiți o pauză plămînilor dv".

Întîlniri

Este așteptat la Bonn (21 iunie), în vizită oficială, prințul Hassan, fratele suveranului iordanian — anunță Ministerul vest-german al afacerilor externe. Oaspetele urmează a-i întîlni, în capitala R.F. a Germaniei, pe președintele Heinemann, cancelarul Willy Brandt și pe ministrul de externe Walter Scheel.

Miraculos

După patru ani de cercetări, Institutul de cercetări medicale asupra radiațiilor de pe lîngă Universitatea din Hiroșima revelă că 57 de persoane aflate pe o rază de 500 de metri de la locul exploziei bombei atomice au supraviețuit. Cincizeci și trei dintre ei fuseseră adăpostiți de o clădire din beton armat ; patru însă se aflau în exterior. Aceștia din urmă ar fi primit — teoretic — de douăsprezece ori echivalentul dozei mortale de radiații (600 unități) și totuși au supraviețuit în mod miraculos. Științific, fenomenul rămîne (deocamdată) inexplicabil.

Tratatul

Mahmud Riad, vicepremier și ministru de externe al R.A.U., urmează să plece la Moscova, la sfîrșitul lunii iunie, în fruntea unei delegații egiptene, pentru a proceda la schimbul instrumentelor de ratificare a tratatului de prietenie și cooperare sovieto-egiptean — anunță „Al Ahram".

Dezmințire

Președintele Senegalului, Leopold Sedar Senghor, n-a candidat niciodată la postul de președinte în exercițiu al Organizației Unității Africane (O.U.A.) — declară un comunicat al Misiunii permanente a Senegalului la Națiunile Unite, dezmințind astfel o informație apărută recent la Addis Abeba, unde urmează să se deschidă (21 iunie) conferința șefilor de state membre ale O.U.A. „Președintele Senghor — precizează comunicatul — a renunțat la acest post aflînd că prietenul și colegul său, președintele Moktar Ould Daddah (Mauritania), primise o ofertă similară".

Rubrică realizată de Rodica DUMITRESCU

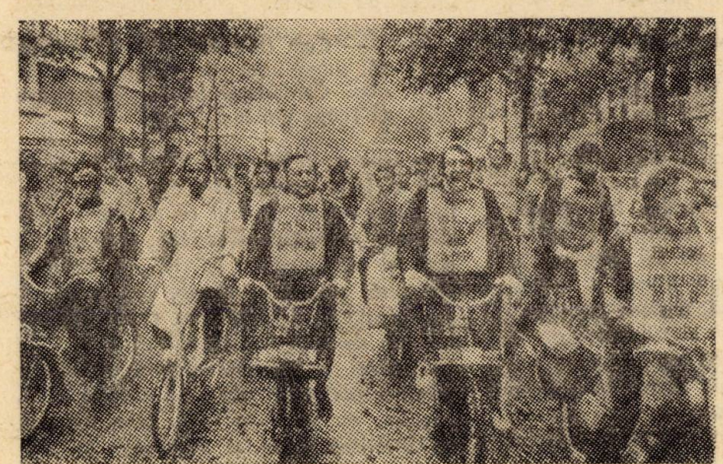

ÎN LOC DE METRO...

...pe bicicletă. Obiectivul acestei insolite demonstrații pe străzile Parisului : îmbunătățirea transportului în comun

VAINO LESKINEN

ministrul afacerilor externe al Finlandei

INTERES RECIPROC PENTRU DEZVOLTAREA RELAȚIILOR ROMÂNO-FINLANDEZE

Redacția noastră s-a adresat ministrului afacerilor externe al Finlandei, Vaino Leskinen, solicitîndu-l să-și exprime opinia despre stadiul actual și perspectivele relațiilor româno-finlandeze, precum și despre orientările și opțiunile de politică externă ale guvernului său. Publicăm alăturat răspunsurile pe care domnia-sa a binevoit să le dea la întrebările noastre.

— V-am ruga, domnule ministru, să ne împărtășiți opinia dumneavoastră în legătură cu semnificația pe care o atribuiți apropiatei vizite a președintelui Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, pentru evoluția relațiilor româno-finlandeze.

— Vreau să profit de acest prilej pentru a ura în mod cordial președintelui Ceaușescu bun venit în țara noastră. Noi, finlandezii, avem amintiri plăcute despre ospitalitatea de care s-a bucurat președintele nostru în țara dumneavoastră.

Între România și Finlanda nu există probleme. În domeniul relațiilor economice se manifestă un interes reciproc tot mai mare pentru diversificarea comerțului și colaborării. Comisiile noastre mixte pentru colaborarea tehnică și economică se vor întruni de două ori în cursul acestei veri. În pozițiile lor față de politica internațională, ambele țări știu cît de important este să acționeze pentru întărirea păcii și securității în Europa.

România și Finlanda au multe în comun. În decursul istoriei, ambele țări s-au văzut atrase în repetate rînduri în curentele contrare decurgînd din interesele divergente ale politicii altor puteri. Totuși, cele două națiuni au reușit să se dezvolte în cadrul propriilor lor sisteme ca țări libere. Astfel, interesul finlandezilor pentru România nu se limitează la frumosul dumneavoastră litoral și la minunata dumneavoastră regiune montană.

Vizita președintelui dumneavoastră în Finlanda nu numai că va promova bunele relații tradiționale dintre cele două țări. Această vizită are o sferă și mai largă, este o parte importantă a actualului dialog cu privire la problemele securității europene, care se desfășoară înatît de multe cercuri. Sîntem de asemenea recunoscători pentru posibilitatea de a asculta ideile și părerile experimentatului dumneavoastră președinte despre actuala situație internațională în ansamblu.

— Ați dori să ne evocați principiile de bază ale politicii externe finlandeze ?

— Firește, fiecare stat se străduiește să promoveze propriile sale interese naționale pentru a-și consolida politica de securitate. În ce ne privește, politica noastră de securitate se bazează pe neutralitatea finlandeză, care slujește cel mai bine interesele noastre naționale. După părerea noastră, relațiile normale dintre state reclamă din partea fiecărui stat un rol propriu în politica internațională, un rol stabil, care să inspire încredere. În ce privește relațiile dintre două state vecine, respectul și încrederea reciprocă sînt elemente esențiale în dezvoltarea unor relații bune.

Noi credem că neutralitatea nu mai este pur și simplu acceptabilă în politica internațională ; ea a devenit de asemenea un factor util în eforturile de a spori înțelegerea reciprocă și schimburile pașnice dintre diferitele țări. Politica neutră pe care am adoptat-o ne-a oferit o bază pentru serviciile pe care le oferim în vederea întăririi unei colaborări internaționale constructive. Noi am lucrat activ în cadrul Organizației Națiunilor Unite, iar în ultimul timp — în cadrul Consiliului de Securitate. Multe inițiative ale Consiliului de Securitate își au originea în propunerile făcute de Finlanda în perioada de doi ani (1969—1970) în care a făcut parte din Consiliu ca membră nepermanentă.

Am formulat propria noastră apreciere asupra situației europene în urmă cu doi ani, cînd am ajuns la concluzia că sînt necesare noi măsuri în legătură cu problemele de securitate ale continentului nostru. De aceea, în primăvara anului 1969 ne-am oferit să depunem eforturi pentru a promova ideea unei conferințe de securitate europeană. Cît despre schimbările din structura politicii comerciale europene, considerăm că sarcina noastră principală este de a apăra propria noastră poziție competitivă. Pe de altă parte, dorim să continuăm linia noastră neutră și nu urmărim nici un fel de alianțe.

— Cum apreciați stadiul actual al pregătirilor în vederea convocării Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa ?

— Ultima propunere finlandeză a oferit o idee pentru accelerarea procesului continuu de discuții cu privire la problemele securității europene. Aceste discuții și studierea a diferite alternative continuă, pentru a scoate în evidență gradul de înțelegere care există în momentul de față în atitudinile față de conferință. În prezent, se pare că trecem printr-o perioadă de expectativă care, sperăm, nu va dura mult. Știm cu toții că întărirea păcii și securității europene nu permite amînări necuvenite sau o așteptare pasivă.

George SERAFIN

PETRU BURLACU

adjunct al ministrului afacerilor externe

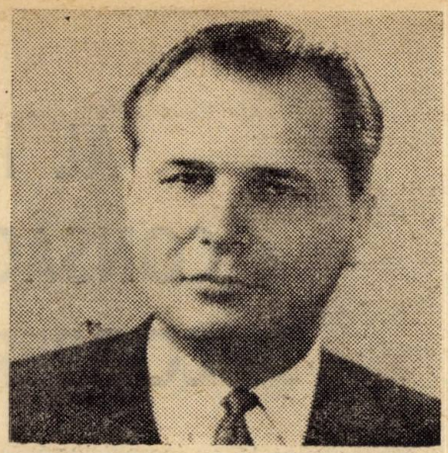

O. N. U. D. I. ȘI CERINȚELE DEZVOLTĂRII

Între 1 și 8 iunie s-au desfășurat la Viena lucrările Conferinței extraordinare a Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (O.N.U.D.I.). În intenția de a prezenta cititorilor semnificația acestei reuniuni internaționale, revista noastră a solicitat un interviu șefului delegației române, tovarășul Petru Burlacu, adjunct al ministrului afacerilor externe, care a răspuns cu amabilitate întrebărilor ce i-au fost adresate.

Știm că O.N.U.D.I. a fost creată recent. V-am ruga deci, mai întîi, unele precizări asupra locului și rolului acestei organizații în ansamblul organizațiilor internaționale.

În noiembrie 1966, Adunarea Generală a O.N.U. a hotărît în unanimitate, prin rezoluția sa 2152 (XXI), crearea Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (O.N.U.D.I.), avînd ca scop promovarea dezvoltării industriale a tuturor statelor și favorizarea accelerării industrializării țărilor în curs de dezvoltare prin mobilizarea resurselor naționale, materiale și umane și extinderea cooperării internaționale. Înființarea O.N.U.D.I. a însemnat recunoașterea deplină, cvasiunanimă pe plan internațional a rolului industrializării ca factor determinant al progresului economic și social al tuturor statelor, ca singura cale posibilă de lichidare a subdezvoltării.

Deși este organ al Adunării Generale a O.N.U., căreia îi raportează în fiecare an asupra activităților pe care le desfășoară, O.N.U.D.I. funcționează ca organism autonom, putînd întreține relații de colaborare nu numai cu celelalte organisme din sistemul O.N.U. dar și cu alte organizații internaționale, guvernamentale și neguvernamentale. Fiind principalul organism al O.N.U. cu preocupări în domeniul promovării dezvoltării industriale a statelor, O.N.U.D.I. are importantul rol de a examina și favoriza coordonarea activităților în domeniul industrial ale celorlalte organizații din sistemul Națiunilor Unite.

Prin asistența tehnică pe care o acordă sub diferite forme (proiecte de preinvestiții, studii, experți, burse etc.), O.N.U.D.I. are menirea să sprijine țările în curs de dezvoltare, la cererea acestora, în elaborarea de programe de dezvoltare industrială, în executarea de proiecte, de stații și uzine-pilot pentru crearea și dezvoltarea unor ramuri industriale, în utilizarea eficientă a capacităților industriale existente, în dezvoltarea ramurilor industriale orientate spre export și a celor de substituire a importurilor, în crearea de centre de dezvoltare industrială și institute de proiectări și cercetări industriale, în obținerea de informații cu privire la inovațiile tehnologice și adaptarea acestora la condițiile concrete ale țărilor în curs de dezvoltare.

În cei peste patru ani de existență, un număr important de state, printre care și țara noastră, au beneficiat de sprijinul efectiv al Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială.

Care a fost scopul convocării recentei Conferințe extraordinare ?

Mai întîi o precizare. O.N.U.D.I. nu are un organ permanent de tipul unei adunări generale, care să dezbată în exclusivitate problemele dezvoltării industriale și la care să poată participa direct toate statele membre. Singurul său organ este Consiliul Dezvoltării Industriale, care însă are o componență restrînsă, respectiv 45 de țări, alese pe baza principiului rotației.

Scopul convocării recentei Conferințe extraordinare era ca, prin participarea directă a tuturor statelor membre, să se examineze căile și mijloacele prin care Organizația O.N.U.D.I. poate sprijini mai eficient dezvoltarea industrială a statelor, îndeosebi a țărilor în curs de dezvoltare. Pe agenda Conferinței au fost înscrise probleme de mare însemnătate pentru țelurile și viitorul organizației : strategia și orientarea pe termen lung a activității O.N.U.D.I., inclusiv contribuția acesteia la realizarea obiectivelor celui de al doilea Deceniu al dezvoltării, rolul O.N.U.D.I. în facilitarea transferului de cunoștințe tehnice și adaptarea acestora la condițiile concrete din țările în curs de dezvoltare, organizarea și finanțarea activităților O.N.U.D.I.

Participarea a peste 500 de delegați din 105 țări exprimă în mod concludent importanța pe care statele au acordat-o acestei conferințe internaționale.

Cu ce rezultate s-a încheiat această reuniune de amploare internațională și care sînt obiectivele majore ale activității de viitor a O.N.U.D.I. ?

În primul rînd, aș dori să subliniez consensul general al delegațiilor participante în a aprecia rolul industrializării ca factor determinant al progresului economic și social al statelor. Prezentînd experiența și realizările industriale obținute de țările lor, delegații din numeroase țări, ca și delegația țării noastre, au subliniat că industrializarea este calea sigură de lichidare a subdezvoltării, de dezvoltare economică multilaterală a fiecărei țări, de asigurare a independenței economice reale a fiecărui stat, de ridicare a standardului de viață al fiecărui popor. S-a scos în evidență necesitatea facilitării prin măsuri adecvate a accelerării industrializării țărilor în curs de dezvoltare pentru reducerea gravelor decalaje industriale și tehnologice care le separă de statele dezvoltate.

S-a apreciat în unanimitate că lichidarea subdezvoltării, factor important al asigurării păcii și înțelegerii internaționale, reclamă în primul rînd eforturi susținute din partea țărilor în curs de dezvoltare pentru punerea în valoare în interesul național al propriilor lor resurse materiale și umane. În același timp, însă, s-a considerat că o importantă responsabilitate revine comunității internaționale pentru a crea condiții favorabile accelerării dezvoltării economice a țărilor dezavantajate de cursul anterior al istoriei. În acest context s-a circumscris și rolul pe care O.N.U.D.I. trebuie să-l joace în promovarea dezvoltării industriale a țărilor în curs de dezvoltare.

Pornindu-se de la recunoașterea dreptului suveran al fiecărui stat de a decide asupra dezvoltării sale economice, s-a subliniat necesitatea ca, la întocmirea programelor de activitate pe termen lung al O.N.U.D.I., să se țină seama de cerințele și prioritățile stabilite în planurile de dezvoltare economică ale țărilor în curs de dezvoltare.

Trebuie evidențiată de asemenea audiența largă de care s-a bucurat ideea, expusă de mai multe delegații, printre care și de delegația română, după care activitățile O.N.U.D.I. trebuie să se bazeze pe participarea activă și constructivă a tuturor țărilor, dezvoltate și în curs de dezvoltare, și nu să îmbrace pur și simplu forma unei asistențe acordată de un grup de țări celuilalt. În susținerea unei asemenea teze s-a subliniat faptul că fiecare țară, indiferent de nivelul dezvoltării sale economice, poate oferi din experiența sa altor țări, iar la rîndul ei poate să beneficieze de experiența celorlalte țări. S-a menționat totodată faptul că țările membre ale O.N.U.D.I. trebuie privite ca parteneri egali ai procesului de dezvoltare, cooperarea dintre ele fiind reciproc avantajoasă.

În ce privește strategia pe termen lung a O.N.U.D.I., Conferința a recomandat în unanimitate orientarea activităților acestei organizații, printre altele, spre : sprijinirea mai eficientă a eforturilor țărilor în curs de dezvoltare pentru accelerarea industrializării lor, în vederea asigurării progresului lor economic și social, precum și a independenței lor economice ; facilitarea transferului de cunoștințe tehnice și adaptarea acestora la condițiile concrete din țările în curs de dezvoltare ; acordarea unei înalte priorități pregătirii de cadre calificate, necesare dezvoltării industriale a țărilor în curs de dezvoltare ; examinarea celor mai eficiente forme de cooperare industrială dintre țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare și elaborarea de contracte tip de cooperare ; studierea experienței dezvoltării industriale a tuturor statelor, indiferent de sistemul lor economic și social, cu scopul de a face cunoscută această experiență tă-

→

rilor în curs de dezvoltare ; studierea tendințelor în dezvoltarea industriei pe plan mondial ; sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare în aplicarea reformelor sociale și economice pe care le consideră necesare pentru eliminarea obstacolelor în calea dezvoltării forțelor de producție ; dezvoltarea cooperării O.N.U.D.I. cu instituțiile financiare internaționale și regionale pentru finanțarea de proiecte industriale în țările în curs de dezvoltare etc.

Conferința a adoptat prin consens general o rezoluție care, într-o formă corespunzătoare, cuprinde ideile expuse mai sus. Desigur, au existat și unele păreri divergente, în principal în legătură cu cerința exprimată de țările în curs de dezvoltare ca O.N.U.D.I. să fie transformată într-o instituție specializată a O.N.U., cu mijloace de finanțare proprii.

Știm că România a fost printre țările care au inițiat înființarea O.N.U.D.I. și că țara noastră participă activ la activitățile acestei organizații. V-am ruga să formulați unele aprecieri asupra participării delegației române la această recentă reuniune.

Mai întîi cred că este util să arăt că, în timpul Conferinței, țările în curs de dezvoltare au fost deosebit de active, ele prezentînd sub forma unui proiect de rezoluție — care a și constituit, în final, baza documentului adoptat de Conferință — numeroase propuneri și cerințe pe deplin justificate, atît în legătură cu preocupările de viitor ale O.N.U.D.I. cît și cu privire la organizarea și finanțarea acestei organizații.

Avînd în vedere că Republica Socialistă România este ea însăși confruntată cu probleme similare multor țări în curs de dezvoltare, delegația română a sprijinit și manifestat înțelegere față de propunerile și cerințele exprimate de aceste țări și a participat activ la elaborarea direcțiilor principale de orientare a activităților de viitor ale O.N.U.D.I., așa cum au fost menționate mai sus. În ce privește structura organizatorică a O.N.U.D.I., delegația română a exprimat punctul de vedere al țării noastre după care, în rezolvarea unor asemenea chestiuni, trebuie să se acționeze gradual, studiindu-se atent necesitatea și modalitățile de schimbare a actualei structuri, cu luarea în considerare a tuturor punctelor de vedere și examinîndu-se totodată în ce măsură structura existentă a fost folosită la maximum. Aceasta ar permite găsirea unei soluții general acceptabile și ar crea premisele lărgirii și intensificării cooperării internaționale prin intermedul O.N.U.D.I.

Delegația română s-a pronunțat pentru înfăptuirea principiului universalității acestei organizații, ca o condiție esențială pentru funcționarea normală și creșterea eficacității O.N.U.D.I. În acest context am subliniat necesitatea restabilirii dreptului legitim al Republicii Populare Chineze la O.N.U. și în alte organisme internaționale, printre care și Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială, precum și participarea cu drepturi egale la activitățile O.N.U.D.I. a R.P.D. Coreene, R. D. Germane și R. D. Vietnam.

În încheiere, aș dori să subliniez convingerea noastră că O.N.U.D.I. prin promovarea unei largi cooperări internaționale între toate statele, dezvoltate și în curs de dezvoltare, poate contribui activ la accelerarea industrializării țărilor în curs de dezvoltare, indiferent de apartenența la o anumită grupare politică, sistem economic și social sau de zona geografică în care se află situată o țară sau alta.

AL III-LEA COLOCVIU CONSACRAT SECURITĂȚII ȘI COOPERĂRII ÎN EUROPA

Marți dimineața, au început lucrările celui de-al III-lea Colocviu internațional în problemele securității și cooperării în Europa, organizat de Asociația de Drept Internațional și Relații Internaționale din Republica Socialistă România (A.D.I.R.I.). La lucrări participă personalități politice, specialiști de seamă în domeniul economiei, dreptului și relațiilor internaționale, parlamentari și ziariști din cea mai mare parte a statelor europene, precum și din Statele Unite și Canada. Salutîndu-i pe participanți, prof. dr. Traian Ionașcu, președintele A.D.I.R.I., a scos în evidență preocuparea permanentă a țării noastre de a stimula dialogul viu, orientat spre înfăptuirea de noi pași înainte meniți să faciliteze convocarea conferinței general-europene în problemele securității și cooperării între statele continentului.

Cei peste 70 de participanți la întîlnire au ascultat apoi cu viu interes Mesajul președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu. Subliniind constanta preocupare a țării noastre pentru realizarea securității europene, deziderat major al tuturor popoarelor continentului nostru, preocupare concretizată printre altele și prin permanentizarea organizării la București a acestei întruniri de înaltă ținută științifică, Mesajul arată: **„România socialistă este profund interesată în realizarea securității și cooperării pe continent, în dezvoltarea largă a raporturilor intereuropene în toate domeniile, în apropierea și înțelegerea dintre națiuni în spiritul bunei vecinătăți și militează cu consecvență pentru atingerea acestor scopuri. Construirea unui sistem trainic de pace și securitate reclamă așezarea fermă a relațiilor dintre state pe baze noi, democratice, ale respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, respectului și avantajului reciproc. Securitatea implică eliminarea forței sau amenințării cu forța din viața politică a Europei, dezvoltarea procesului de destindere care să ducă la depășirea actualei diviziri a continentului în grupări militare opuse, la crearea unui climat de încredere și colaborare între state, indiferent de orînduirea lor socială".**

În Mesaj se subliniază că **„în prezent, sînt întrunite condițiile pentru a se trece la pregătirea mai activă a Conferinței. Considerăm, de aceea, ca o sarcină imediată, începerea consultărilor într-un cadru multilateral, cu participarea nemijlocită a tuturor statelor interesate. Însă-și trecerea la această fază nouă de pregătire este de natură să contribuie la înlăturarea obstacolelor existente și la punerea de acord a diferitelor aspecte practice pe care le ridică organizarea Conferinței europene. Apare necesar ca în abordarea acestor probleme să se manifeste o maximă receptivitate, să se țină seama de drepturile și interesele legitime ale tuturor părților, căutîndu-se soluții capabile să întrunească consensul general".**

Organizarea și desfășurarea Conferinței general-europene presupun nu numai activitatea continuă a factorilor politici de conducere, ci și efortul permanent al cercurilor largi ale opiniei publice, al specialiștilor în domeniul economiei, dreptului și relațiilor internaționale.

Tematica pusă în discuție la cel de-al III-lea Colocviu organizat la București — Conferința pentru securitate și cooperare în Europa : etape, proceduri, conținut —, participarea largă a unor reputați oameni de știință din marea majoritate a statelor interesate semnifică interesul mereu crescînd al cercurilor de specialiști, al opiniei publice, în direcția explorării căilor și metodelor menite să faciliteze convocarea Conferinței general-europene, intensificarea cooperării interstatale, în interesul consolidării păcii și al sporirii încrederii între statele și popoarele Europei.

E. PH.

Aspect de la lucrările Colocviului

OKINAWA

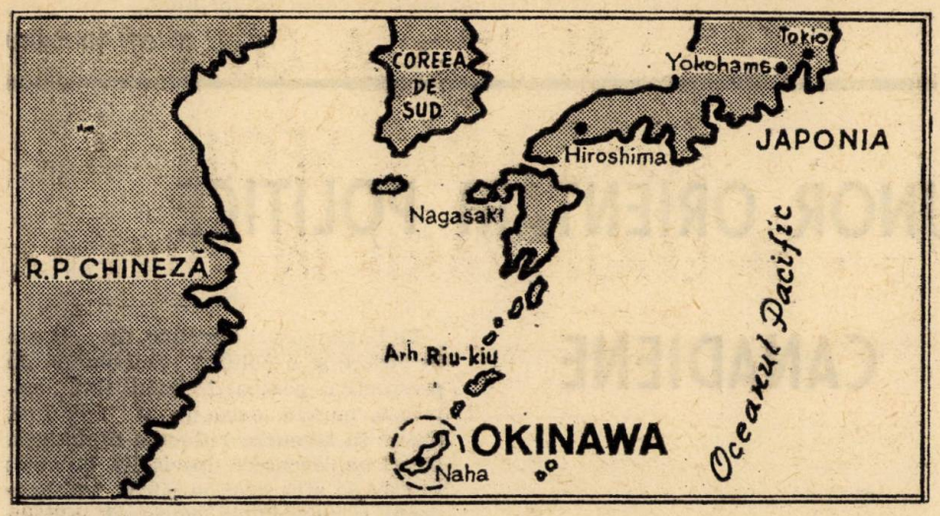

LA POARTA UNEI BAZE AMERICANE
O demonstrație din lungul șir al acțiunilor de protest organizate de populația locală

ACORDUL DE RETROCEDARE

În urmă cu o săptămînă, la Paris, ministrul de externe al Japoniei, Kiichi Aichi, și secretarul de stat al Statelor Unite, William Rogers, s-au înțeles asupra semnării, la 17 iunie, simultan la Washington și Tokio, a acordului privind retrocedarea Okinawei. Actul urmează unei lungi perioade de dezbateri politice, de proteste și demonstrații populare, de interpelări în Dieta japoneză, de proiecte mai mult sau mai puțin realiste sau realizate și de întrevederi între reprezentanții celor două state și, mai ales, este destinat să pună capăt unor vestigii ale celui de-al doilea război mondial.

Okinawa este una din cele 64 de insule și insulițe care formează arhipelagul Ryu-Kyu. Cea mai mare — 454 mile pătrate, situată la 26°30′ latitudine nordică și 128° longitudine estică, în calea unor taifunuri care bîntuie cu o violență mult mai pronunțată decît în alte regiuni. Îngustă și alungită, insula e foarte accidentată în partea de nord și presărată cu destui vulcani stinși, în timp ce către sud culmile se domolesc în pante line către țărmul coralifer. Clima umedă și caldă înlesnește deopotrivă culturile de orez, de trestie de zahăr, de cartofi dulci și ananas. Aproximativ 80 la sută din populația arhipelagului trăiește în această insulă (aproape un milion de locuitori) al cărei centru administrativ este orașul Naha.

Insula a fost ocupată de trupele americane la sfîrșitul ultimului război mondial. Soldații celei de a X-a armate au debarcat la 1 aprilie 1945, dar luptele cu a XXXII-a armată japoneză, sprijinită de flotă și de sinucigașii „kamikaze" au continuat pînă la 10 iunie. Bilanțul sumar al încrîncenării : 33 de nave americane scufundate, sute de mii de morți. Tratatul de securitate japono-american, semnat la 8 septembrie 1951, la San Francisco și intrat în vigoare în 1952, trecea arhipelagul sub controlul american. În 1954, insulele din nord — Osumi, Tokara și Amami — sînt retrocedate Japoniei. Tratatul de securitate dintre Japonia și S.U.A. a nemulțumit însă, prin multe din clauzele sale, o mare parte a opiniei publice nipone, care a cerut insistent revizuirea sa. Revizuirile din 1960 și din iunie 1970 nu au dus la recunoașterea suveranității japoneze și asupra acestei insule.

Cererile legate de retrocedarea Okinawei au devenit mai numeroase la sfîrșitul anului 1968, cînd Chobo Yara, candidat sprijinit de Partidul comunist, Partidul socialist și Partidul socialist-democratic, a cîștigat alegerile din Okinawa sub lozinca „retrocedării imediate și necondiționate". Protestele populației nipone și în special ale locuitorilor arhipelagului aveau în vedere atît armele nucleare instalate de Statele Unite (pot uita japonezii cele două explozii atomice care au distrus în urmă cu 26 de ani Hiroshima și Nagasaki ?), cît și zborurile bombardierelor-gigant „B-52" care, plecînd din Okinawa, se îndreaptă spre zonele de luptă din Vietnam. (Accidentele, chiar între aceste arme puse la punct, nu se excludeau : prăbușirea unui „B-52" pe aerodromul Kadena, în noiembrie 1968, a provocat mare panică printre locuitori). În 1968 a fost recunoscută suveranitatea Japoniei asupra unui grup de insule cuprinse în tratat — insulele Volcano, inclusiv Iwo Jima, insulele Bonin, insula Marcus, insulele Rosario și Parece Vela. Extinderea autorității nipone asupra Okinawei începea a fi discutată în cercurile politice, în timpul în care demonstrațiile antiamericane dobîndeau amploare.

Retrocedarea Okinawei a fost hotărîtă în principiu la 21 noiembrie 1969, în timpul călătoriei premierului Sato la Washington. În anul următor, o comisie de experți a alcătuit un proiect de acord (încheiat în februarie a.c.) și care va fi semnat astăzi de cele două părți. Nu se știe cu exactitate data retrocedării dar se presupune că anul viitor, probabil prin luna iulie, drapelul japonez va flutura din nou, după 27 de ani de ocupație, în Okinawa. Bazele și instalațiile americane din Okinawa (peste 120) precum și efectivele lor urmează a fi reduse. Astăzi se găsesc în Okinawa aproximativ 50 000 de soldați și ofițeri americani. Statutul lor va deveni asemănător celorlalte baze americane din Japonia, care nu au dreptul să acționeze fără consimțămîntul administrației japoneze. Forțele de autoapărare ale Japoniei vor instala în insulă o garnizoană maritimă și aeriană redusă.

Acordul prevede îndepărtarea tuturor armelor nucleare din insulă, transformarea aeroportului Maha într-un aeroport civil, plata unei sume (aproximativ 320 milioane dolari) de către Japonia pentru bazele la care Statele Unite renunță și preluarea postului de radio „Vocea Americii" de către o societate particulară.

Deși are o anume importanță care nu poate fi contestată, acordul de retrocedare apare oarecum incomplet, într-un fel un acord de compromis, și nu justifică așteptările pe care le generase, deoarece, în fapt, vor fi retrocedate către Japonia numai drepturile administrative, în timp ce privilegiile americane se vor menține. Totodată, absența unor asigurări întemeiate privind înlăturarea din insulă a armelor și bazelor nucleare a determinat aprinse discuții în Parlament și critici ale acordului japono-american. „După părerea noastră — sublinia Kenji Miyamoto, președintele Prezidiului C.C. al Partidului Comunist din Japonia — un adevărat acord care să prevadă deplina retrocedare a Okinawei va trebui să cuprindă următoarele clauze : anularea privilegiilor acordate S.U.A. în Okinawa ; suspendarea oricăror drepturi ale americanilor de a folosi apa, electricitatea, drumurile și mijloacele de comunicație ; compensarea stricăciunilor provocate de forțele americane ; dreptul autorităților japoneze de a judeca delictele penale comise de americani ; transferarea către Japonia a așa-numitei proprietăți americane fără nici un fel de compensații ; curmarea imediată a activității postului de radio «Vocea Americii» și a cablului submarin dintre Okinawa și Taiwan ; indicarea clară a datei la care acordul va intra în vigoare".

Stelian ȚURLEA

„Fiecare țară trebuie să-și aibă propria sa politică externă și, din acest motiv, preocuparea noastră primordială este protejarea suveranității canadiene, sub toate aspectele pe care aceasta le implică."

PIERRE ELLIOTT TRUDEAU

EVOLUȚIA UNOR ORIENTĂRI POLITICE CANADIENE

În luna aprilie 1968, în fruntea partidului liberal și a guvernului canadian a fost ales Pierre Elliott Trudeau. După ce a organizat alegeri generale (iunie 1968), asigurînd partidului său o majoritate parlamentară confortabilă, noul premier a inițiat o acțiune cuprinzătoare de analizare și reevaluare a coordonatelor principale ale politicii externe canadiene.

Caracterizînd politica externă canadiană din ultimele două decenii, P.E. Trudeau declara la 12 aprilie 1969 : „După război, N.A.T.O. a devenit, practic, întreaga noastră politică externă. N.A.T.O. determina în realitate întreaga noastră politică de apărare, iar politica de apărare determina întreaga noastră politică externă. Noi nu efectuam vreo acțiune importantă de politică externă, cu excepția celor care derivau de la N.A.T.O."

Procesul de analizare și reevaluare a politicii externe canadiene a avut ca rezultat formularea unor coordonate și obiective în concordanță cu resursele și necesitățile națiunii, cu afirmarea identității și independenței naționale, cu activizarea rolului Canadei în viața internațională. Acest proces de căutare și găsire a unui drum propriu în politica externă este departe de a fi încheiat, el cuprinde aspecte multiple, continuînd și în prezent.

REEVALUĂRI

Secretarul de stat pentru afacerile externe al Canadei, Mitchell Sharp, explica în 1969, în fața unui auditoriu din New York, că țara sa se află în situația cuiva care împarte patul cu un elefant (S.U.A. — n.n.) ; oricît de bine intenționat ar fi acesta, fiecare mișcare și fiecare mormăit al său te afectează.

Canada este a cincea putere comercială a lumii și, cu toate acestea, nu există vreun alt stat industrializat ale cărui relații economice cu celelalte țări să fie atît de puțin diversificate. Statele Unite sînt primul furnizor și primul client al Canadei. Mai mult de două treimi din comerțul canadian se efectuează cu S.U.A. (Din totalul exporturilor canadiene, cele către S.U.A. reprezintă 65 la sută, iar importurile din Statele Unite ating un procent de 75 la sută). Capitalul american reprezintă în prezent 80 la sută (25,7 miliarde) față de 60 la sută înainte de război, din totalul investițiilor de capital străin în Canada (32 miliarde dolari).

Situația economiei canadiene în raport cu dominația capitalului american,

Premierul Trudeau

consecințele ei, au condus la problemele puse în Cartea Albă „O politică externă pentru canadieni", publicată în iunie 1970.

Ca urmare a reevaluării politicii externe, guvernul Canadei a întreprins în ultimii doi ani o serie de măsuri concrete de protejare a economiei țării. Cadrul acestor măsuri a fost definit de premierul Trudeau, într-un interviu acordat în luna februarie 1970 ziarului „Le Monde" : „Trebuie să dezvoltăm o industrie care să poată rezista pe piețele externe importante. Va trebui de aceea să acordăm o mai mare atenție dezvoltării societăților canadiene, care vor acționa în paralel cu investitorii străini. Aceasta este orientarea care ne-ar permite să ne eliberăm de sub dominația americană, afirmîndu-ne pe deplin suveranitatea".

Pe lîngă măsuri imediate, Canada are în vedere și o politică economică de perspectivă pentru deceniul care urmează, menită, dacă nu să lichideze, măcar să atenueze influența capitalului american, deoarece „pericolul constant în care se află suveranitatea, independența și identitatea culturală, solicită din partea Canadei un efort conștient pentru a ține întreaga situație sub control... Guvernul nu vede o altă alternativă pentru contracararea influenței americane — se subliniază în Cartea Albă canadiană — decît diversificarea intereselor canadiene (economice — n.n.) față de asemenea regiuni cum ar fi Pacificul și America Latină. Dar, în vederea promovării cu succes a întregului ansamblu de obiective urmărite de Canada peste granițe, va trebui susținută și dezvoltată întreaga rețea de relații complexe cu țările din Europa de vest și est".

Tendințele de reorientare a politicii economice, măsurile generate de ele, perspectivele examinate mai sus nu au întrunit, după cum era de așteptat, un consens general al partidelor și cercurilor politice. Este de remarcat faptul că, în dezbaterile care au avut loc în cadrul Partidului liberal pe marginea reorientării politicii externe, s-au făcut propuneri mult mai radicale decît cele aplicate astăzi de guvernul canadian. Astfel, s-a cerut să se elimine acele raporturi de alianță care constituie un substitut pentru politica externă a Canadei și să se adopte statutul unei țări nealiniate.

Dezbaterile, criticile, reevaluările au condus guvernul canadian la concluzia declarată că politica externă a țării trebuie să oglindească „situația în care ne aflăm astăzi" și să slujească în mod efectiv interesele, obiectivele și prioritățile Canadei . (Mitchell Sharp : „A Fresh Look at Canada's Relations with Europe").

Procesul reexaminării politicii externe canadiene și a obiectivelor sale s-a concretizat în determinarea rolului și locului pe care trebuie să-l ocupe Canada în lume. Definirea acestui rol constituie o aplicare, la condițiile specifice ale Canadei, a conceptiei rolului țărilor mici și mijlocii în viața internațională, aplicarea cu atît mai semnificativă și interesantă cu cît este vorba de o țară capitalistă tradițională, care se situează printre statele cu economiile cele mai dezvoltate din lume. (Al nouălea loc în lume ca potențial industrial și al cincilea ca volum al comerțului).

Canada — arată secretarul de stat Mitchell Sharp — este o putere mijlocie, cu o populație de 21 milioane locuitori, cu o economie în dezvoltare, care efectuează un comerț important. Ea dispune și de o apreciabilă capacitate militară, avînd și o capacitate considerabilă de influențare politică și diplomatică și fiind o țară respectată în majoritatea colțurilor lumii. Din aceste motive, Canada a colaborat și s-a asociat în diferite ocazii cu alte state și grupuri de state pentru atingerea unor scopuri comune. Exemplul cel mai semnificativ de participare canadiană la forme de cooperare între state derivă din însăși calitatea de membru al O.N.U. (Mitchell Sharp : „Canada, A Middle Power in a Changing World").

OPȚIUNI EXTERNE

Vorbind despre schimbările pe care le preconizează în politica externă canadiană, premierul Trudeau sublinia că acestea nu vor determina ruperea Canadei de aliații ei. Guvernul canadian consideră însă că are dreptul să pună întrebări, să dialogheze cu aliații săi, iar hotărîrile referitoare la Canada să fie luate la Ottawa și nicăieri în altă parte.

În reevaluarea poziției Canadei față de N.A.T.O. și de problemele de apărare, factorii de conducere canadieni au plecat de la constatarea că bugetul militar al țării se ridică la impresionanta sumă de aproximativ 1,9 miliarde dolari anual, în situația în care țările Europei occidentale (pe care trupele canadiene sînt chemate „să le apere") și-au refăcut de mult și complet economiile distruse de război.

Guvernul canadian pune pe primul plan libertatea Canadei de a-și decide și formula propria politică externă, urmînd ca aceasta să determine politica militară (inclusiv participarea la N.A.T.O.), și nu invers. În concepția premierului Trudeau, sarcina de primă importanță a politicii de apărare a țării o constituie protecția suveranității Canadei „în toate dimensiunile ei", iar nu participarea la N.A.T.O.

Dacă în urma consultărilor cu partenerii occidentali, Canada a hotărît pînă la urmă să rămînă membră a N.A.T.O., ea își menține cu fermitate poziția privind retragerea contingentelor de trupe canadiene din Europa. Hotărîrea guvernului canadian a rămas neschimbată, deși s-au făcut numeroase încercări de a-l determina să renunțe la retragerea trupelor, la toate sesiunile Consiliului ministerial N.A.T.O., cu începere de la sesiunea din aprilie 1969 de la Washington, care s-a ocupat special de această chestiune. Guvernul canadian intenționează să retragă din Europa trupe de aviație și infanterie cu un efectiv de aprixomativ 8 000 oameni. Potrivit unor surse occidentale, în cursul anului 1970 au fost retrași din Europa 2—3 000 de militari canadieni. (Inițial Canada avea în Europa un număr de 12 000 militari).

În țară este larg răspîndită ideea, exprimată de altfel și de șeful guvernului, că va veni o zi cînd blocul Atlanticului de Nord va putea fi desființat printr-o acțiune mutuală, convenită cu țările membre ale Tratatului de la Varșovia. Pînă atunci însă, guvernul canadian concepe participarea Canadei la N.A.T.O. în scopul sporirii eficacității controlului politic asupra activităților militare ale alianței, în special în momentele de criză.

În contextul acțiunii de reevaluare a pozițiilor în problemele de politică externă, guvernul condus de premierul Trudeau preconizează și aplică o politică de activizare a relațiilor cu țările socialiste. Rezolvarea problemelor litigioase în Europa (și implicit asigurarea securității europene) depinde, consideră guvernul canadian, de dezvoltarea relațiilor dintre țările cu sisteme sociale diferite, care vor duce la stabilirea unui climat de încredere reciprocă, de pace și securitate.

Un pas important pe linia dezvoltării relațiilor Canadei cu țările socialiste l-au constituit vizitele în România și Iugoslavia ale secretarului de stat canadian Mitchell Sharp, la sfîrșitul lunii mai și începutul lunii iunie a anului trecut.

În luna octombrie 1969, ministrul de externe al U.R.S.S., A. Gromîko, a făcut o vizită în Canada. Recent, între 17 și 28 mai, premierul Trudeau a făcut o vizită de 10 zile în Uniunea Sovietică, unde a avut convorbiri cu L. Brejnev, A. Kosîghin și alți conducători sovietici. Cu această ocazie a fost semnat un protocol în vederea lărgirii și adîncirii consultărilor în problemele internaționale de interes reciproc și în problemele relațiilor bilaterale.

Într-o convorbire avută cu un redactor al revistei „Lumea", la încheierea vizitei în țara noastră, Mitchell Sharp a avut cuvinte de înaltă apreciere la adresa României, declarînd printre altele că „atitudinea consecventă și constructivă a României pe arena internațională este deosebit de apreciată în Canada".

Un aspect semnificativ și important al politicii canadiene față de țările socialiste îl constituie acțiunile guvernului de la Ottawa în direcția stabilirii de relații diplomatice cu R. P. Chineză. După cum este cunoscut, negocierile au dus la recunoașterea reciprocă a guvernelor Republicii Populare Chineze și Canadei și la stabilirea de relații diplomatice începînd de la 13 octombrie 1970. Cu acest prilej, guvernul canadian a luat notă de declarația guvernului chinez că Taivanul constituie o parte inalienabilă a teritoriului R. P. Chineze și a recunoscut guvernul R. P. Chineze drept singurul guvern legal al Chinei.

Fără îndoială că participarea la rezolvarea marilor probleme internaționale, inclusiv a celor europene, este de natură să contribuie la creșterea prestigiului țării. În Canada se consideră de altfel cu atît mai indicată participarea la o acțiune politică cum este realizarea securității europene, cu cît guvernul canadian intenționează să-și reducă angajamentele asumate în Europa pe plan militar. Retragerea militară ar fi astfel suplinită de o prestigioasă prezență politică.

Este, de asemenea, semnificativ faptul că în Canada se exprimă convingerea că realizarea securității europene constituie o componentă fundamentală, indispensabilă pentru securitatea mondială, inclusiv a Canadei. În conformitate cu aceste considerente de principiu, Canada a apreciat de la început că trebuie să se răspundă la propunerile conținute în Apelul de la Budapesta al țărilor membre ale Tratatului de la Varșovia și a arătat că este dispusă să discute problemele ridicate în Apel pe căi bilaterale cu guvernele interesate. În răspunsul său la memorandumul guvernului Finlandei din 5 mai 1969, guvernul canadian a împărtășit punctele de vedere finlandeze, potrivit cărora orice conferință în problemele securității europene ar trebui să fie convocată fără nici un fel de condiții preliminare, ar trebui să fie bine pregătită, să asigure participarea tuturor guvernelor interesate și să aibă asigurate perspective rezonabile de succes.

O evoluție interesantă a înregistrat și poziția canadiană în problemele dezarmării. Ca membră a Comitetului pentru dezarmare al celor 18 state de la Geneva, Canada a participat activ în ultimii ani la toate dezbaterile pe această temă, manifestînd un real interes pentru încheierea unor acorduri de dezarmare. În același timp, realizările remarcabile obținute în folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice situează Canada între primele țări din lume în acest domeniu, fapt care, în condițiile dezarmării nucleare, ar impune-o printre principalii furnizori de reactori și instalații, îndeosebi pentru industria electronucleară.

■

La capătul acestei treceri în revistă a politicii externe canadiene, este potrivit să evocăm evoluția relațiilor româno-canadiene și existența unor posibilități certe pentru continua lor dezvoltare. Aceste posibilități au căpătat în zilele noastre un cadru propice prin acțiunile concrete ale celor două țări, dintre care ar trebui menționate cu prioritate: vizita în țara noastră a secretarului de stat pentru afaceri externe al Canadei, Mitchell Sharp, și vizita unei delegații parlamentare canadiene, deschiderea unei ambasade permanente a României la Ottawa și creșterea rapidă a comerțului dintre România și Canada (3,8 milioane lei valută în 1965 și 42 milioane în 1970).

După cum se știe, în aceste zile se desfășoară vizita oficială în Canada a ministrului afacerilor externe al României, Corneliu Mănescu, vizită care va contribui la o mai bună cunoaștere reciprocă și la dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări.

Este pozitiv și acționează în favoarea extinderii acestor relații faptul că între România și Canada nu există probleme litigioase. În relațiile cu Canada, țara noastră pornește de la un obiectiv fundamental al politicii externe a României : dezvoltarea largă a colaborării și cooperării cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, în spiritul respectului independenței și suveranității naționale, al neamestecului în treburile interne și al avantajului reciproc.

Ministrul de externe al Canadei declara anul trecut la București că „în relațiile politice cu România și în aprecierea situației internaționale există, desigur, diferențe reale. Dar există, de asemenea, similitudini care ne fac să sperăm în întărirea fundamentului relațiilor noastre". Această speranță este în mod ferm împărtășită și în țara noastră .

Boris RANGHEȚ

LIRA
LA PORȚILE PIEȚEI COMUNE

În martie, guvernul francez anunța că, în cadrul negocierilor din iunie dintre „cei șase" și Marea Britanie, este necesar să se ia, în mod direct, în discuție viitorul statut al lirei sterline în eventualitatea intrării Marii Britanii în C.E.E. Franța punea clar și deschis problema incompatibilității actualei poziții de monedă de rezervă a lirei sterline cu apartenența britanică la Piața comună. În ciuda asigurărilor date de partea franceză, poziția Franței a fost considerată în numeroase cercuri financiare și guvernamentale occidentale, în special britanice, ca și în cele ale unor comentatori politici, drept pretextul opunerii unui nou veto intrării Marii Britanii în Piața comună.

Dar, spre stupefacția celor mai optimiști partizani ai „lărgirii comunității", săptămîna trecută, în cadrul întîlnirii miniștrilor de externe ai „celor șase" cu delegația britanică, principalul negociator al Marii Britanii, Geoffrey Rippon, a citit în fața partenerilor săi de negocieri o declarație ale cărei prevederi lasă să se întrevadă că, *în principiu*, partea britanică pare dispusă să accepte — în eventualitatea aderării — reducerea progresivă a rolului de monedă de rezervă al lirei sterline. Să fi renunțat atît de ușor Marea Britanie la privilegiile internaționale ale lirei sterline care, de-a lungul anilor, au adus țării certe avantaje ? Și aceasta numai de dragul intrării în Piața comună ? Părerile sînt împărțite.

Toți comentatorii și-au întors privirile spre întrevederea Pompidou — Heath de luna trecută, argumentînd că este imposibil ca acest atît de repede realizat consens franco-britanic să nu fi fost negociat în cadrul convorbirilor anterioare la nivel înalt. Și dacă actuala acceptare britanică privind viitorul rol al lirei se află pe unul din talerele balanței compromisului realizat, ce se află pe celălalt taler, respectiv ce a primit în schimb Marea Britanie ? După ce se ajunsese deja la un acord asupra duratei perioadei de tranziție și asupra statutului preferențial acordat de Piața comună „lărgită" țărilor producătoare de zahăr din cadrul Commonwealthului, nu este exclus ca Marea Britanie să fi obținut o oarecare satisfacție în privința problemelor ce au mai rămas de rezolvat în vederea aderării. Este vorba, *în primul rînd*, de contribuția Marii Britanii la bugetul comunitar — problemă de bază a aderării prin faptul că fixează efortul financiar solicitat Marii Britanii. O contribuție mai scăzută ar fi putut constitui obiectul unui eventual consens. Este probabil vorba, *în al doilea rînd*, de acordarea de către C.E.E. a unui regim preferențial exporturilor de produse lactate ale Noii Zeelande și poate, de asemenea, de asentimentul Pieței comune de a negocia aranjamente speciale cu țările membre ale A.E.L.S., care nu solicită, din diferite motive economice și politice, aderarea la C.E.E., dar care vor fi puternic afectate în perspectiva „lărgirii" cadrului închis al Pieței comune. De asemenea, reluarea tatonărilor în vederea unei eventuale cooperări franco-britanice în domeniul armelor nucleare nu este deloc exclusă din estimările observatorilor politici.

Este, așadar, verosimilă versiunea că un compromis a intervenit, și că viitorul statut internațional al lirei sterline a fost implicat în cursul negocierilor. Dar fondul acestei probleme nu se găsește numai în cadrul exigențelor solicitate părții britanice în vederea aderării.

AMURGUL ZEILOR

Reprezentantă venerabilă a unui sistem duodecimal (abandonat abia în acest an), existent sub o formă sau alta în Anglia de peste 12 secole, „the pound" (lira sterlină) este în prezent departe de strălucirea de altădată. Au fost perioade în care lira sterlină era, alături de aur, singurul instrument de reglementare a relațiilor economice internaționale și unica monedă de rezervă. Au fost perioade cînd lira inspira mai multă încredere decît însuși aurul, cînd întregul sistem de tranzacții economice internaționale nu putea fi conceput fără lira sterlină. Erau perioadele de expansiune ale imperiului britanic. În secolul al XIX-lea comerțul Angliei reprezenta el singur peste 40 la sută din comerțul mondial. Produs al extinderii imperiului britanic, lira sterlină — ca monedă cu semnificație internațională — devenise și instrumentul acestei expansiuni.

Păstrînd bineînțeles dimensiunile epocilor, nici chiar expansiunea postbelică a dolarului nu atinge proporțiile celei a lirei sterline din perioada dinaintea primului război mondial. Dar fala „zeiței-pound" a apus de mult. Pe fondul destrămării treptate a imperiului colonial britanic, semnificația internațională a lirei sterline s-a diminuat progresiv. Sfîrșitul celui de-al doilea război mondial o găsește practic detronată de către dolar. La Bretton Woods, unde s-au pus bazele actualului sistem valutar occidental, planul american a fost „preferat" planului britanic propus de lordul Keynes. Tradițiile și prestigiul încă puternic ale lirei și-au spus totuși cuvîntul, iar moneda britanică a păstrat, alături de dolar, un statut privilegiat de valută-cheie. Prosperitatea a fost însă de scurtă durată. Lichidarea completă a imperiului britanic și dificultățile economice ale țării în perioada postbelică au declanșat pierderi continui de poziție ale lirei sterline. Ponderea Marii Britanii în producția mondială a scăzut vertiginos, iar cea în comerțul capitalist a ajuns să reprezinte doar cîteva procente. Inflația din țară a mușcat cu putere din substanța valorică a monedei britanice (vezi graficul), desigur, în condițiile în care și alte monede capitaliste au cunoscut o eroziune mai mult sau mai puțin similară.

Poziția de instrument de reglementare internațională a monedei britanice (respectiv folosirea ei pentru exprimarea și efectuarea tranzacțiilor internaționale, ca mijloc de finanțare a acestor tranzacții, precum și ca monedă ce furnizează resursele financiare pentru investiții pe termen lung în alte țări) s-a deteriorat continuu. Lordul Longford declara încă în 1965, în fața Camerei Comunelor, că numai 30 la sută din tranzacțiile mondiale se mai efectuează în lire sterline, față de peste 50 la sută înainte de cel de-al doilea război mondial.

Devalorizarea din 1967 a venit să consfințească aceste pierderi de poziție. În 1968, banca Angliei interzice acordările de credite în lire pentru finanțarea tranzacțiilor între nerezidenți ai zonei lirei sterline, precum și procurarea de către aceștia, în Marea Britanie, a unor resurse în lire pentru investiții în afara zonei respective. Lira rămîne principala monedă de reglementare în cadrul acestei zone, dar partea ei în tranzacțiile efectuate în restul lumii scade la 5—10 la sută din total. Înseși țările zonei duc o politică tot mai manifestă de „diversificare" a rezervelor lor monetare, renunțînd în mod deliberat să-și mai păstreze cea mai mare parte din rezervele lor în lire (proporția se reduce de la aproape 100 la sută imediat după război la 67 la sută în 1967 și la puțin peste 40 la sută în prezent). Ca urmare, amploarea folosirii lirei ca monedă de rezervă se diminuează, ajungînd în prezent să reprezinte doar 1/6 din totalul rezervelor monetare ale lumii capitaliste. Ceea

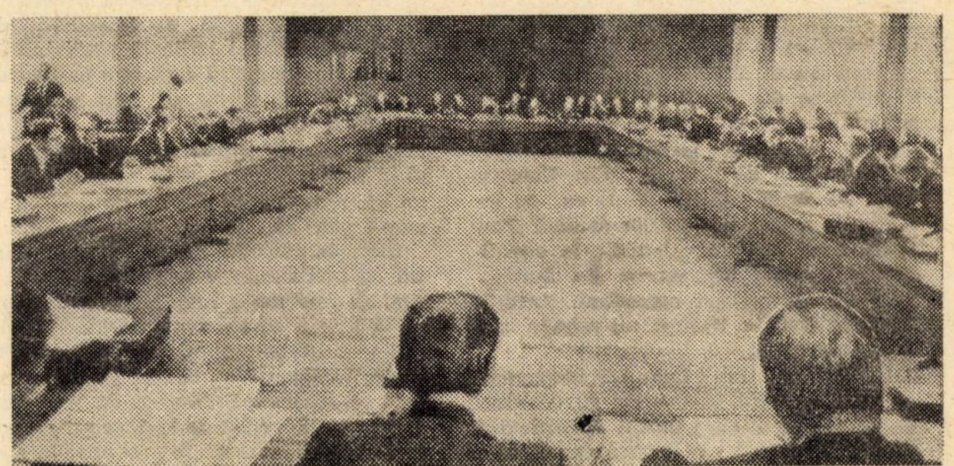

REUNIUNE C.E.E. — MAREA BRITANIE LA BRUXELLES
Să fi renunțat atît de ușor Marea Britanie la privilegiile internaționale ale lirei sterline ?

ce, pe de altă parte, nu este nici puțin, comparativ cu monedele altor țări capitaliste.

În aceste condiții, numeroși economiști și oameni politici britanici au apreciat că este necesar ca Marea Britanie să confirme *de jure* pierderile *de facto* ale poziției lirei sterline, ca acțiunea generală de reconsiderare a rolului Marii Britanii — de la cel de mare putere economică, politică și financiară mondială la cel de țară europeană de talie întrucîtva mijlocie — să cuprindă, bineînțeles, și renunțarea la statutul de instrument de reglementare internațională și de monedă de rezervă al lirei sterline. Și argumentele aduse nu sînt cîtuși de puțin subiective, ci pur obiective, reflectate în primul rînd de resursele și posibilitățile financiare reale ale economiei britanice.

„BALANCES STERLING"

Este, în afara oricărei îndoieli, că statutul de valută-cheie al lirei sterline a adus Marii Britanii avantaje, ca și Statelor Unite statutul similar al dolarului. Să luăm cazul lirei sterline. Acceptată fiind ca rezervă monetară sau ca instrument de reglementare internațională, deținătorii străini ai lirei (state, bănci, societăți sau particulari) o pot folosi în tranzacții internaționale pe diferite piețe. Pentru a beneficia de această posibilitate, deținătorii de lire din străinătate acceptă să-și plaseze sumele pe piața londoneză în titluri de valoare, creîndu-și aici un fel de fonduri de rulment de care să dispună în orice moment pentru a angaja tranzacții internaționale. Explicația acceptării lor de a-și păstra fondurile la Londra se află tocmai în faptul că City, marele centru financiar londonez, cu imensul și experimentatul său sistem de societăți bancare, le oferă și asigură posibilitatea de a proiecta, negocia și efectua de aici tranzacții pe diferite piețe. Astfel, au apărut și s-au dezvoltat faimoasele „balances sterling", care nu sînt altceva decît lirele transferate în străinătate și deținute de nerezidenți britanici, dar pe care posesorii lor le păstrează pe piața britanică. Dintr-un alt punct de vedere însă, aceasta a însemnat că s-a acceptat de-a lungul anilor a se finanța deficitul balanței de plăți britanice (furnizorul de lire în străinătate), pentru a se crea posibilități cît mai mari de a folosi lira în tranzacții internaționale.

Asemenea S.U.A., Marea Britanie a folosit de la bun început privilegiile lirei sterline, transformînd deficitul propriei balanțe de plăți într-un instrument al expansiunii economice în alte țări. Practic, ea a putut deci dobîndi active (uzine, fabrici, societăți comerciale) în străinătate, *independent de capacitatea ei de export*, a putut face investiții *fără* a exista un transfer de resurse reale în acest sens.

Dar fondurile astfel plasate pe piața londoneză reprezintă, din punctul de vedere britanic, *obligații*, și în orice moment deținătorii lor pot solicita fie retragerea fie transferarea acestor fonduri în alte valute. Creșterea „balances sterling" a însemnat creșterea fabuloasă a datoriei externe pe care Marea Britanie nu o mai poate rambursa pe termen scurt. Cum pot fi acoperite pe termen scurt cele aproape 4 miliarde lire sterline, transferate în străinătate de-a lungul anilor prin deficitul balanței de plăți engleze cînd rezervele monetare britanice abia depășesc un miliard ?

În consecință, deținătorii de lire trebuie determinați să-și păstreze în continuare fondurile pe piața britanică. Dar numai în măsura în care există o încredere deplină în lira sterlină, ca instrument de reglementare internațională și ca monedă de rezervă, aceste fonduri sînt păstrate la Londra și nu se solicită autorităților britanice convertirea acestor deținere în alte valute. Or, în ultimii ani, în contextul pronunțatei crize de încredere în lira sterlină, deținătorii au început să-și retragă fondurile de pe piața londoneză. Deocamdată, numai datorită unui acord, convenit în 1968 cu băncile centrale, Marea Britanie are posibilitatea de a face față situației (acordul — așa-numit de la Basel — prevede ca în cazul cînd acele „balances sterling" ar scădea sub

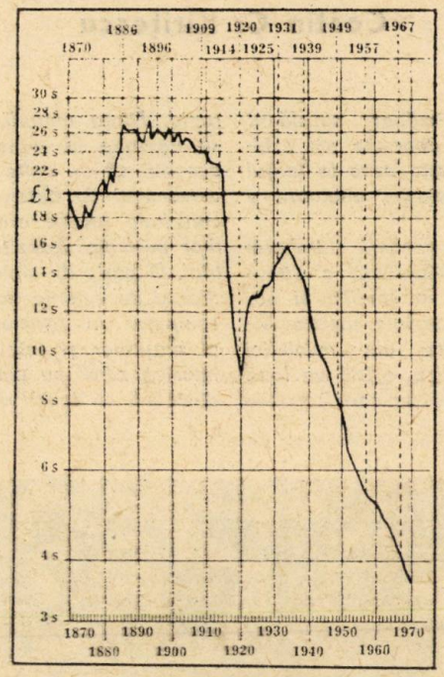

„EROZIUNEA" LIREI
Cum a scăzut substanța valorică a monedei britanice între 1860—1970

un anumit plafon, băncile centrale să deschidă imediat linii de credit Marii Britanii pentru a-i putea permite să-și onoreze obligațiile).

REVERSUL MEDALIEI

Iată deci că există și un revers al medaliei. Economia britanică, în marcată pierdere de poziție, are capacități din ce în ce mai reduse de a susține responsabilitățile implicate de statutul internațional al lirei, responsabilități care, într-o asemenea împrejurare, au devenit o adevărată povară. „Însăși existența unei mase de angajamente susceptibile de a fi mobilizate în orice moment — apreciază, într-un articol publicat la începutul acestui an în revista «The Banker», Harold Lever, fostul secretar al Trezoreriei britanice în guvernul Wilson — amplifică nervozitatea altor deținători de lire sterline ori de cîte ori situația Marii Britanii pare cît de puțin nefavorabilă".

Dar marele dezavantaj este altul. Tocmai în vederea conservării pozițiilor internaționale ale lirei, Marea Britanie practică de mult timp o politică de „bani scumpi", cu dobînzi ridicate. Aceasta pentru a determina posesorii de capitaluri să-și păstreze fondurile pe piața engleză, ceea ce ar da autorităților britanice posibilitatea de a fi în măsură să onoreze obligațiile curente față de străinătate și, deci, să asigure astfel întreținerea încrederii în lira sterlină. Întrebat după devalorizarea lirei sterline dacă va continua să-și păstreze fondurile pe piața britanică, un potentat șeic a răspuns : „Dar unde în altă parte se pot găsi dobînzi atît de ridicol de ridicate". Realitatea este că, în acest mod, și creditele pentru investiții sînt „scumpe", activitatea economică fiind afectată, ceea ce explică, potrivit părerii multor economiști britanici, creșterea economică redusă cunoscută de Marea Britanie în perioada postbelică.

„A trecut de mult vremea — continuă H. Lever — cînd noi beneficiam de pe urma faptului că băncile centrale constituiau în Marea Britanie depozite în lire sterline, de altfel atît de gras remunerate. În situația noastră externă, aceste rezerve constituie de mult timp angajamente costisitoare și periculos de conservat". Și arătînd că rolul internațional al lirei sterline produce mai multe bătăi de cap decît avantaje, Lever conchide : „Marea Britanie nu are nimic de pierdut ci, dimpotrivă, mult de cîștigat dacă va lua măsuri pentru a fixa un termen rolului de monedă de rezervă al lirei sterline".

Opinia multora dintre economiștii britanici este că, independent de aderarea Marii Britanii la C.E.E., ar fi în interesul ei să renunțe la rolul internațional al monedei sale. Cu atît mai mult însă, în eventualitatea aderării cînd „cei șase" ar prelua responsabilitățile asupra unei părți din datoriile externe britanice. Și, de asemenea, în condițiile în care rolul internațional al lirei a putut constitui un obiect de negociere și, deci, de obținere din partea „celor șase" a unor satisfacții în alte probleme, mai arzătoare ca, de pildă, cea privind contribuția financiară la bugetul comunitar.

Renunțarea la rolul internațional al lirei sterline reclamă rezolvarea unor importante aspecte tehnice, dar, mai ales, creează un complex de probleme de ordin economic și politic. De pildă, ce aspect practic și juridic va îmbrăca abandonarea acestui rol ? În ce mod și în ce cuantum vor fi preluate și garantate de viitoarea Piață comună „lărgită" actualele datorii externe britanice ? Care va fi poziția Fondului Monetar Internațional ? Intenționează, de fapt, „cei șase" să facă să dispară complet rolul internațional al lirei sterline și cel al Londrei de mare centru financiar, rol legat de pozițiile internaționale ale lirei ? Au, într-adevăr, actualii membri ai Pieței comune interesul să desființeze total zona lirei sterline (țările Commonwealthului fără Canada și Rhodesia dar, în plus, Republica Sud-Africană, Irlanda, Islanda și cîteva țări din Orientul Mijlociu, adică un teritoriu reprezentînd 1/5 din suprafața globului pămîntesc, 1/3 din populația lumii și peste 20 la sută din comerțul mondial capitalist), unde moneda și sistemul bancar britanic „dau tonul" ? Actualele canale internaționale ale lirei n-ar putea constitui rețeaua capabilă să asigure expansiunea externă a preconizatei „monede comunitare", proiectată a deveni rivala dolarului ?

Dacă, în principiu, Marea Britanie pare să accepte reducerea progresivă a rolului internațional al monedei sale, ea este conștientă de ceea ce pune la dispoziție „celor șase" prin aderare. Și, fără îndoială, în practică, ea va folosi acest atu drept pîrghie de manevră în cadrul negocierilor privind fixarea termenilor concreți ai aderării, de fapt cei esențiali. Negocierile se anunță, deci, lungi și dificile.

Ilie ȘERBĂNESCU

CURSA ADAPTĂRII

Costin C. Kirițescu

Privit dintr-o perspectivă suprateresră, acest început de amurg al secolului nostru ar trebui, după tradiție, să apară drapat în falduri romantice, plutind în ceața melancoliei și a regretelor. Este în firea lucrurilor ca începuturile să fie pline de promisiuni, să insufle optimism, elan, generozitate, după cum sfîrșitul este menit să îmbie la meditație și resemnare.

Un secol este însă creația unei secționări convenționale a timpului care curge și, ca atare, ar trebui scutit de aplicarea acestei reguli, cu totul arbitrară în cazul său. Tradiția își cere totuși drepturile și așa se face că, de exemplu, secolul trecut și-a reușit sfîrșitul, generînd și întreținînd în amurgul lui o autentică atmosferă „fin de siècle" într-o serie de aspecte ale vieții sociale și particulare.

Cel puțin pînă în prezent, secolul al XX-lea nu pare că este dispus să confirme regula. Ne aflăm angajați într-unul din deceniile lui finale și, cu toate că istoria acestui secol a fost pînă acum saturată de evenimente de o covîrșitoare importanță care i-au marcat adînc profilul — Revoluția din Octombrie și scindarea lumii în două sisteme social-economice, două războaie mondiale, marea criză din 1929—1933, înfrîngerea și prăbușirea colonialismului — secolul nostru nu pare să dea semne de oboseală. El continuă cu aceeași intensitate să fascineze și să dezamăgească.

O rațiune principală a efervescenței caracteristice vremii pe care o trăim este, fără îndoială, revoluția tehnico-științifică. Ea s-a dovedit capabilă să agite țări și popoare, să răstoarne handicapuri ereditare, să creeze și să satisfacă nevoi la care nici cu gîndul nu gîndeam, să ușureze satisfacerea celor cunoscute, să proiecteze pe om în Cosmos și să-l aducă teafăr înapoi, să înalțe ciuperci atomice. Cuceririle acestei revoluții schimbă total dimensiunile și condițiile vieții economice, ele rup vechi zăgazuri ale cunoașterii, promit viitor de aur populației globului pămîntesc, deși ea a ajuns să se înmulțească într-un ritm aproape dramatic. Omul ar trebui să fie fericit că trăiește în lumina neasemuit de vie pe care o radiază aceste cuceriri, învingînd amurgul secolului. Este el oare, nu fericit, ci măcar satisfăcut de condițiile concrete ale existenței? Se simte oare la largul lui în fața acestei apoteoze a tehnicii?

Punîndu-și această întrebare, Organizația Mondială a Sănătății remarcă în studiile ei că, alături de aspectele spectaculare, pasionante, ale revoluției tehnico-științifice, există un fond pernicios al ei pe care creațiile revoluției l-au învelit cu grijă într-un ambalaj scînteietor.

Cum se explică atracția pe care o exercită orașele cele mai dens populate, cele mai poluate ?...

Constatăm astfel cu toții, frecîndu-ne mîinile, că omul contemporan pare la fel de adaptabil condițiilor vieții moderne pe cît era capabil omul cavernelor să reziste condițiilor timpului său. Cum s-ar putea explica altfel atracția paradoxală pe care o exercită în unele țări asupra maselor tocmai orașele cele mai dens populate, cele mai poluate, cele mai violente? Tocmai în aceste orașe populația crește în ritmul cel mai fel de fel de stimulenți artificiali. Ea trăiește o viață extenuantă, împinsă fiind de la spate de competiția pe care societatea reușitei obligatorii a ridicat-o la rangul de lege — și totuși trăiește. Omul rezistă influențelor nocive, luptă în general cu succes împotriva depresiunilor și traumelor, învinge răul, dovadă însăși explozia demografică.

Cercetările O.M.S. avertizează însă că multe dintre aceste concluzii sînt pripite. Este adevărat că în cursul mileniilor, omul a avut mereu de suferit: el a trebuit să sufere din cauza intemperiilor, să sufere de oboseală, de boală, de foame. Pentru a suferi și a supraviețui totuși, pentru a merge înainte, evitînd să se prăbușească, omul a trebuit să-și dezvolte în codul său genetic mecanisme apte să-i potențeze anumite aptitudini de adaptare. Aceste aptitudini au fost însă determinate de primejdii, altele decît cele cărora omul contemporan trebuie să le facă față acum și care sînt fără precedent în trecutul biologic al speciei umane. Apar carențe invizibile pentru moment, însă primejdioase în timp, determinate de lipsa unor mecanisme de adaptare potrivite tuturor situațiilor noi create de viața modernă.

O altă primejdie vine de acolo că mecanismele biologice au o evoluție prea lentă față de ritmul exacerbat al prefacerilor tehnologice și sociale. De aci, cursa organismului uman și a prefacerilor mediului ambiant are loc în dezavantajul organismului uman, al cărui suflu nu mai este suficient în fața noilor exigențe.

Aceste primejdii nu pîndesc omul pe undeva spre anul 2000, ci în societatea prezentă, în care se sărbătoresc cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Ce este de făcut? Să repudiem cuceririle științei și tehnicii, să ne întoarcem înapoi la vremurile patriarhale? Chiar dacă am vrea, nu se poate. Ceea ce se poate este să domesticim aceste cuceriri, să le subordonăm unui țel uman și nu supraomenesc, să creăm cu ajutorul lor o lume pentru oameni.

Conștiința dimensiunilor tragice ale unei evoluții tehnico-științifice insuficient controlate mobilizează spiritele pretutindeni unde aceste dimensiuni au devenit mai evidente. Se apropie vremea cînd jumătățile de afirmație sau jumătățile de negație nu vor mai fi suficiente, cînd va trebui să se pună piciorul în prag înainte ca mașina umană să se gripeze. De abia atunci, progresul tehnico-economic va înceta — după expresia crudă a lui Karl Marx — să fie asemenea acelui hidos idol păgîn care nu voia să bea nectar decît din țestele celor uciși.

„ŞOCUL VIITORULUI" (III)

STRATEGII DE SUPRAVIEŢUIRE

Să nu încercăm a fi imuni la „schimbare" şi totuşi să nu ne pierdem în vîrtejul acceleraţiilor lumii moderne. Să declanşăm noul şi totuşi să nu devenim trişti „ucenici vrăjitori". Aşa pare să ne atragă atenţia Alvin Toffler, dîndu-ne de înţeles — şi îl credem — că viitorul a şi început.

„REVERSIONIŞTI" ŞI „SUPER-SIMPLIFICATORI"

Omul, în contextul tehnico-ştiinţific actual, este centrul universului acestui volum pe care Alvin Toffler, introducînd un termen nou în cercetările prospectologice, l-a intitulat „Şocul viitorului". Miile de date culese de autor despre ritmul dezvoltării materiale a societăţii stau la baza elaborării unei teorii proprii : aceea privind tempo-ul existenţei sau, în termenii lui Toffler, „şocul viitorului". Oamenii trăiesc „mai repede" în prezent decît în trecut şi cu atît mai mult se va întîmpla acest lucru în viitor. Ritmul trepidant al existenţei trebuie interceptat şi recunoscut ca atare. În caz contrar „devenim cele mai sigure victime ale viitorului". Respectiv cine ? În primul rînd cei care neagă schimbarea, afirmînd că totul este la fel ca înainte. În egală măsură, specialiştii care acceptă noul în meseria lor, dar nu şi în domeniile social, politic, economic. Sînt cei care „nu văd" arzînd ghettouri sau universităţi în grevă. (Amintim că „Şocul viitorului" are drept cadru de argumentaţie ca şi de furnizare a exemplelor societatea americană). În al treilea rînd, „reversioniştii", adică cei care proclamă întoarcerea la vechile obiceiuri, recurgerea la vechile soluţii. Fenomenul „hippy", de exemplu, recomandă cu căldură rousseauismul. În sfîrşit, „super-simplificatorii", care reduc totul la o singură soluţie : violenţa sau — din contră — apatia. Alvin Toffler citează indiferenţa cu care americanii retraşi, ca divertisment, în grotele din Creta primesc ştirea asasinării lui Robert Kennedy.

Mai mult sau mai puţin, sînt cazuri excepţionale. Ele vor fi „primele victime" dar accelerarea ritmului existenţei presupune un fenomen mult mai larg. *„În toate afirmaţiile despre necesitatea învăţămîntului permanent, în toate discuţiile despre recalificare, există presupunerea că potenţialul de reeducare al omului este nelimitat. Procesul formării şi clasificării imaginilor este un proces fizic, depinzînd de caracteristicile finite ale celulelor nervoase şi reacţiilor chimice din organism. În sistemul nervos, aşa cum este constituit în prezent, există, după toate probabilităţile, limite inerente în ce priveşte cantitatea şi viteza prelucrării de imagini pe care o poate realiza individul. Cît de repede şi cît de continuu poate individul să-şi revizuiască imaginile interne înainte de a se lovi de aceste limite ?*

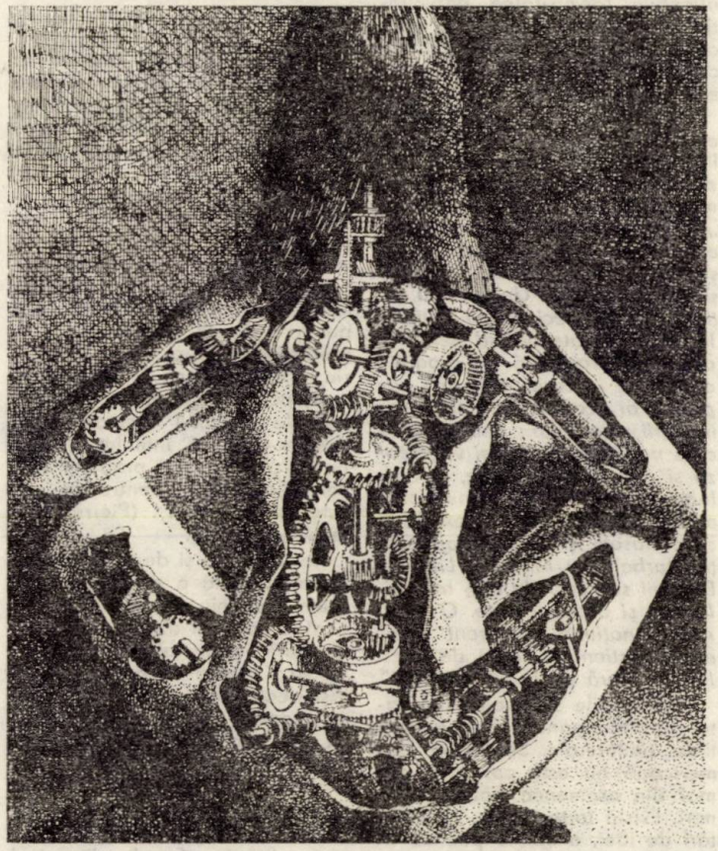

Cînd capacitatea limitată de adaptare a biosistemului este depăşită, apare „şocul viitorului..."

Alvin Toffler este de părere că „nimeni nu ştie". Nici medicina? Afirmaţiile sale sînt mai mult nişte presupuneri, departe de o proprie verificare ştiinţifică. Este adevărat că surmenajul, efortul intelectual pot fi la un moment dat resimţite de organism, dar acelaşi organism are capacitatea — de ce uită aceasta Alvin Toffler ? — de a se reface. Pe om îl defineşte tocmai activitatea neîntreruptă a minţii sale, el nu se simte bine înafara ei. Avem vocaţia muncii, a descoperirii. De aceea progresăm şi nu agreăm statu-quo-ul. Copiii se joacă azi cu rachete şi vorbesc de mărcile automobilelor. Popoare întregi au revelaţia civilizaţiei de care nu fug ci o caută : ea este o condiţie şi, în acelaşi timp, un cadru optim al existenţei. „Deceniul dezvoltării", „deceniul educaţiei" — nu toţi oamenii sînt aproape de „şocul viitorului", această boală a supercivilizaţiei, cum o defineşte Alvin Toffler. De altfel, el însuşi spune: *„S-ar putea ca limitele să se extindă atît de mult dincolo de necesităţile actuale, încît asemenea speculaţii sumbre să fie nejustificate. Totuşi, un fapt izbitor se impune atenţiei : grăbind schimbarea în lumea dinafară, silim individul să-şi reînveţe mediul înconjurător în fiecare moment. Acest lucru, în sine, impune o nouă solicitare a sistemului nervos. Oamenii din trecut, adaptîndu-se la medii înconjurătoare relativ stabile, păstrau legături mai îndelungate cu concepţiile lor personale despre lume. Noi, trăind într-o societate foarte schimbătoare, sîntem nevoiţi să trunchiem aceste raporturi.*

În cazul acesta, tranziţia, scurtarea forţată a raporturilor omului nu este pur şi simplu o condiţie a lumii dinafară. Ea îşi are oglindirea şi în noi înşine. Noile descoperiri, noile tehnologii, noile aranjamente sociale din lumea dinafară erup în vieţile noastre sub forma unor durate tot mai scurte a relaţiilor. Ele impun un ritm tot mai rapid al vieţii de zi cu zi. Ele reclamă un nivel nou de adaptabilitate. Şi ele pregătesc terenul pentru acea boală socială potenţial distrugătoare — «şocul viitorului»".

Ideea revine continuu, aproape obsedantă, din ce în ce mai alarmantă şi mai puţin ambiguă : *„Există limite ale adaptabilităţii. Cînd modificăm stilul de viaţă, cînd legăm şi dezlegăm relaţii cu lucruri, locuri sau oameni, cînd trecem agitaţi prin geografia organizatorică a societăţii, cînd ne însuşim informaţii şi idei noi, ne adaptăm, trăim. Fiecare răspuns de orientare, fiecare reacţie de adaptare, smulge un preţ, uzînd minut cu minut mecanismul corpului, pînă cînd se produc daune perceptibile la nivelul ţesuturilor. Raţionalitatea socială presupune raţionalitate individuală şi ea, la rîndul ei, depinde nu numai de un anumit echipament biologic, dar şi de continuitatea, ordinea şi regularitatea mediului înconjurător. Ea se bazează pe o anumită corelaţie între ritmul şi complexitatea schimbării, pe de o parte, şi capacităţile omului de a lua hotăriri, pe de altă parte. Intensificînd orbeşte ritmul schimbării, nivelul noutăţii şi amploarea opţiunii, intervenim în mod nechibzuit în aceste condiţii preliminare ale raţionalităţii. Condamnăm nenumărate milioane de oameni la «şocul viitorului»".*

Nu există un semn de exclamare la sfîrşitul acestei expuneri, dar tonul degajă suficientă îngrijorare şi, pe alocuri, apostrofare. Totul este pus pe seama limitelor biologice ale omului, deşi dereglările pe acest plan reprezintă, în concepţia autorului, repercusiuni şi reflectări ale „lumii dinafară". Indirect, Alvin Toffler pledează pentru ordine şi raţionalitate „în exterior", pentru întreruperea jocului stihinic al forţelor, pentru o reglementare la nivelul societăţii. Primează probabil luciditatea în exprimarea acestor opinii care conturează o luare de poziţie.

NU ÎNCHIDEŢI RADIOUL !

Alvin Toffler trage un semnal de alarmă. Cartea însăşi a scris-o cu această intenţie mărturi-

→

Vezi „Lumea" nr. 22 şi 24

sită. Convingerea justeţei observaţiilor sale l-a determinat să alcătuiască un capitol final dedicat strategiilor de supravieţuire, riscînd, fiind convins că merită, să ofere chiar şi soluţii hazardate. Primim cele mai neaşteptate recomandări, sau din contră sfaturi elementare. Lumea de mîine se va dezvolta folosind experienţa celei de ieri. Oamenii nu trebuie să aştepte sosirea măsurilor în masă. Trebuie acţionat „pe felii", fiecare în parte şi mai ales în mod conştient. Controlul medical periodic este cel mai recomandabil. Apoi căi de adaptare voită : dacă radio-ul cîntă prea tare în camera fiului, nu vă răstiţi şi mai ales nu-l închideţi. Cu timpul vă veţi obişnui şi veţi fi mai apţi pentru „tomorrow" (mîine). Încercaţi să nu aruncaţi obiectele vechi. Ele pot fi un suport moral şi o sursă de echilibru într-o lume aglomerată de milioane de imagini noi.

Tacticile personale trebuie completate de strategii sociale. De exemplu, ideea de a se asigura „future shock absorbers" — sisteme de amortizare a impactului cu viitorul. Din necesitatea adaptării, să se creeze faze intermediare : migraţia rurală către mediul urban să treacă prin „half way house", o fază concretă de tranziţie. Un control sistematic din punct de vedere social asupra tehnologiei va fi corelat cu activitatea dusă de „sfătuitori în cazul unei crize", un fel de specialişti psihiatri foarte puşi la punct cu vremurile şi oamenii. Se pot, de asemenea, construi enclave în trecut, unde rata schimbării este în mod artificial micşorată, iar pentru cei care manifestă atracţie şi aptitudini speciale — enclave în viitor. Totul pe baza construirii unei noi noţiuni a timpului, sau mai bine zis a perceperii lui cu datele problemei schimbate.

O PĂRERE PUŢIN MĂGULITOARE

„Şocul viitorului" este, deci, prezent, argumentat şi, la modul ideal, soluţionat. Fenomen potenţial al deceniilor următoare, el există totuşi ca atare : în modul cel mai explicit este localizat. *„«Nu mă întorc în America — spune Ronald Bierl, un tînăr care s-a expatriat în Turcia. Dacă poţi să dovedeşti propria ta sănătate mintală, nu trebuie să te preocupe sănătatea mintală a altora. Şi foarte mulţi americani devin complet nebuni». Nenumăraţi oameni împărtăşesc această părere puţin măgulitoare despre realitatea americană. Dacă europenii sau japonezii presupun că sînt sănătoşi din punct de vedere mintal, trebuie totuşi să ne punem întrebarea dacă nu se manifestă deja şi în rîndurile lor simptome similare. Americanii sînt oare unici din acest punct de vedere sau suferă doar lovitura iniţială a unui atac împotriva psihicului lor care va lovi simţit în curînd şi de alte naţiuni ?"*

Alvin Toffler nu-şi propune şi nu-şi ia răspunderea să facă sociologie comparată. Cadrul său de investigaţie este societatea americană, asupra căreia emite o teorie. Ar dori ca ea să fie valabilă şi pe alte meridiane, încît americanii să nu fie singuri. Evită însă extinderea constatărilor, pentru că ele nu ar fi perfect verificabile (diversitatea dezvoltării se impune ca un adevăr neocolit), putînd duce tocmai la concluzia inversă : „şocul viitorului" este o maladie americană.

Întreborea despre posibilitatea existenţei „şocului viitorului" şi în cazul altor naţiuni pare pentru autor fără răspuns şi totuşi el urmează cîteva rînduri mai jos : *„Astfel, în ciuda realizărilor lor extraordinare în domeniul artei, ştiinţei, vieţii intelectuale, morale şi politice, Statele Unite sînt o naţiune în care zeci de mii de tineri fug de realitate optînd pentru o oboseală provocată de droguri ; o naţiune în care milioane de părinţi ai acestor tineri se retrag în norii alcoolului ; o naţiune în care nenumăraţi bătrîni vegetează şi mor în singurătate, în care fuga de familie şi de răspunderile profesiunii a devenit un exod ; în care masele îşi potolesc anxietăţile turbate cu Miltown, Librium, Equanil sau zeci de alte tranchilizante şi deconectante. O asemenea naţiune, indiferent dacă este conştientă sau nu de acest lucru, suferă de şocul viitorului".*

Observaţiile sînt voit exagerate, voit alarmante. În acelaşi timp, unilaterale. Societatea americană nu este compusă numai din asemenea bătrîni şi tineri. Există forţe lucide, confruntări de idei, o opinie publică adesea fermă. Există într-un cuvînt o luptă a contrariilor. „Şocul viitorului" poate cuprinde o parte a acestei societăţi, ea constituind — afirmă Toffler cu orgoliu — o boală a „supercivilizaţiei". Ar reprezenta, conform unui calambur sugestiv, una din „mizeriile prosperităţii" spre deosebire de „maladiile mizeriei".

După apariţia cărţii, preşedintele Nixon, se spune, a recomandat această lectură tuturor colaboratorilor săi. „Şocul viitorului" s-a bucurat într-adevăr în Statele Unite de o primire călduroasă. Alvin Toffler, elaborînd o carte scrisă cursiv, accesibilă fără a fi facilă, înţesată de exemple şi opinii culese de la cei mai diverşi specialişti în cele mai diverse domenii de activitate, aspiră să pregătească şi să educe publicul nord-american pentru „ziua de mîine" : sînt tot atîtea motive ale unui mare succes de librărie.

Din nenumăratele recenzii apărute în presa vest-europeană, mai ales în cea franceză, majoritatea pedalează pe datele „general valabile", adică pe cele care caracterizează evoluţia societăţii în ansamblu, indiferent dacă se desfăşoară la Pol sau Ecuator sau oriunde : vieţile noastre au prins într-adevăr viteză.

HOMO NOVUS

Există şi opinii care, probabil, nu au uitat semnalele de alarmă din „Le défi américain" a lui Jean-Jacques Servan-Schreiber :

„Utopiştii ştiinţifici păcătuiesc în general prin lipsa de realism sau de imaginaţie. Într-adevăr, anticipările lui Alvin Toffler nu apar de conceput şi coerente decît în măsura în care viitorul se va situa în prelungirea rectilinie a unui anumit număr de date ale prezentului — respectiv ale «american way of life» — arbitrar alese. Dar cum să credem într-o demonstraţie care face pur şi simplu obstracţie de problemele puse de explozia demografică, subdezvoltare, poluare, ca să nu mai vorbim de pericolul nuclear ? Nu sîntem gata să întîlnim homo novus pe care ni-l propune Toffler. Din fericire. Pentru că el este impracticabil". (Pierre Mertens, „Le Soir").

Respingerea şi de fapt imposibilitatea reală a existenţei unui drum rectiliniu ilustrează veridicitatea opiniilor despre ideea diversităţii în dezvoltare. Viitorul nu va fi şi nici nu poate fi acelaşi pentru toţi. Vorbim de viitor ca moment temporal bine definit, dar în cazul de faţă mult mai apropiată de adevăr este o nouă formulă : aceea despre „viitorii" omenirii.

Fără a-i neglija lipsurile, dar nici calităţile, „Şocul viitorului" aduce o notă de originalitate în literatura pe temele viitorului. Soarta individului, separat şi în colectivitate, concentrează, poate pentru prima dată cu atîta insistenţă, datele primordiale ale experienţei umane. Omul reprezentînd centrul universului — aceasta ar vrea să fie, în subteran, esenţa unui volum care, din punct de vedere teoretic se încadrează perfect în metoda „previziunii explorative". Este calea de culegere a datelor prezente şi conturarea unei imagini de viitor cu scopul voit de a aduce la cunoştinţă şi astfel a atrage atenţia.

Datele sînt, nu rare ori, exagerate din motive subiective — conform unei intenţii prestabilite de a realiza un efect de şoc în rîndul lectorilor, ca şi obiective — aşa cum se menţionează pe tot parcursul volumului, există deja părţi ale societăţii americane (pentru că despre ea este vorba) care suferă de maladia schimbării alias „şocul viitorului". În acest al doilea caz, datele par, dar nu sînt de fapt exagerate. Alvin Toffler nu face decît să confirme, printr-o privire panoramică, o imagine mai mult sau mai puţin fragmentată a acestei societăţi în care „şocul viitorului" este o altă ipostază — a lumii contrastelor, raporturilor antagonice, singurătăţii şi supraaglomerării, formelor maligne, violenţei şi apatiei, banului, conflictelor sociale şi dezechilibrului la nivelul societăţii şi al individului. Ce înseamnă în acest caz viitorul, dacă va fi o continuare lineară a prezentului ? O exacerbare a acestor trăsături, o lume a haosului şi dezrădăcinării : o lume a „şocului viitorului".

Este imaginea unei societăţi cu datele ei singulare, dar cum orice colţ al existenţei umane, indiferent unde se desfăşoară, reprezintă o parte a experienţei şi civilizaţiei umanităţii în ansamblul ei, afirmaţiile lui Toffler privind „rata schimbării" nu rămîn suspendate deasupra New York-ului sau Washington-ului. Trăim într-adevăr în secolul vitezei, al mutaţiilor ameţitoare, al imaginilor care se adună cu duiumul pe retină. Simţim tot mai acut nevoia punerii la zi a cunoştinţelor care se perimează continuu, educaţia devine permanentă, reciclarea se impune treptat ca o modalitate de adaptare la progres. Aşa cum spune Robert Jungk, eminent specialist al lumii generaţiilor viitoare, „viitorul a şi început". Depinde însă cum este abordat pentru a ne feri de un impact distrugător. Avem posibilitatea, verificată, de a-l controla şi de a ni-l face favorabil. Socialismul este primo orînduire cu faţa spre viitor, bazată pe ştiinţă, pe plan, pe convingerea omului că poate stăpîni destinul. Desfiinţarea mecanismelor de exploatare şi dominaţie între oameni a dus la înlocuirea lor cu relaţii fraterne şi de cooperare. Au fost oferite soluţii rapide de progres — şi în primul rînd industrializarea — adoptate de majoritatea ţărilor în curs de dezvoltare. Educaţia, lichidarea decalajelor, cooperarea sînt tot atîtea şanse pentru a înfrunta posibila maladie a generaţiilor ce vor veni. „Şocul viitorului" este, de fapt, mai mult o ipoteză de lucru. Constatînd, adnotînd, pentru ca în final să tindă spre o reală funcţionalitate, volumul lui Alvin Toffler invită la reflecţie, inclusiv la capitolele lui absente (poluare, subdezvoltare etc.), înscriindu-se în ultimă instanţă în seria lucrărilor în serviciul unei ştiinţe în devenire. Ele stimulează ideile şi dialogul într-un moment în care mersul înainte al societăţii resimte acut necesitatea lor.

Anca VOICAN

INTERNATIONAL
Herald Tribune
Published with The New York Times and The Washington Post

EPOCA DE DOMINAȚIE APUNE

LA SFÎRȘITUL unei călătorii îndelungate prin multe țări și prin cinci continente, călătorul american este nevoit să ajungă la concluzia că Statele Unite intră într-o fază nouă a istoriei lor naționale și într-o fază de reducere a influenței lor internaționale. Perioada de dominație care a marcat generația de după cel de-al doilea război mondial dispare rapid ; de fapt nici nu a existat vreodată „un secol american".

Este neîndoielnic că scăderea puterii noastre și creșterea reticenței de a exprima această putere concordă cu actuala stare de spirit a unei generații americane protestatare, confuze din punct de vedere moral, obsedate de probleme amplificate deseori pînă la a deveni de nerecunoscut.

Reversul pozitiv al monedei este că creșterea înțelegerii pe care o are guvernul Statelor Unite în ce privește această stare de spirit l-a determinat să înceapă să se desprindă dintr-o politică est-asiatică pe care poporul nu o mai sprijină, să se retragă treptat din conflictul vietnamez și din angajamentele față de Taivan. De asemenea, recunoașterea dorințelor opiniei publice a intensificat eforturile pentru realizarea unei încetări a cursei înarmărilor.

În ciuda eșecului încercării senatorului Mansfield de a reduce forțele noastre din N.A.T.O., se exercită în continuare presiuni pentru reducerea acestor forțe în ritm rapid, pentru încetarea propagandei ostile prin radio, pentru reacția prin tarife protecționiste la dezavantaje comerciale momentane și pentru renunțarea la anumite faze ale cursei tehnologice, ca avionul de transport supersonic.

Statele Unite au mușcat mai mult decît puteau mesteca atunci cînd, după cel de-al doilea război mondial, și-au luat sarcina să umple golurile politice sau economice din regiunile Atlanticului, Pacificului, Mediteranei și Oceanului Indian. Pe lîngă noile concepții ale generației născute după 1945, fie și numai problemele economice au silit Statele Unite să treacă la o reexaminare.

Dolarul și-a pierdut și continuă să-și piardă din valoare. Marile investiții ale Statelor Unite în zona Pieței comune vor fi reduse treptat chiar de vest-europeni. Pentru generația următoare am ieșit din competiția transporturilor aeriene, și rămînem tot mai mult în urmă în cursa comerțului mondial față de Germania occidentală și Japonia.

Din punct de vedere ideologic, ne îndreptăm către o politică de realism fără discriminare, încercînd să acceptăm cu aceeași imparțialitate prietenia cu China, U.R.S.S., Iugoslavia și alte țări socialiste, precum și cu regimurile care vor veni la putere în Spania, Grecia și Brazilia.

În Orientul Mijlociu, după aproape un sfert de secol de dilemă, constatăm că sîntem sfîșiați în continuare între simpatiile noastre filozofice și politice pentru Israel și speranțele noastre materiale și strategice în lumea arabă.

Influența noastră a apus în O.N.U., în America Latină, Europa occidentală, Asia de vest și de sud și într-o mare parte a Africii.

Această readaptare era poate inevitabilă și s-ar putea ca rezultatul final să fie că Statele Unite își vor asuma un joc just și logic în lume, undeva între statutul de mare putere și statutul de supraputere.

Fără îndoială, poziția mondială a Statelor Unite s-a redus, atît în mod absolut cît și în mod relativ.

C. L. SULZBERGER

Le Monde diplomatique
PARIS

ARGENTINA : TACTICI POLITICE COMPLICATE

PUȚINE „pronunciamentos" au provocat în lume un interes atît de redus ca acela din martie 1971. Generalul Levingston, numit anul trecut președinte al Argentinei de către comandanții șefi ai celor trei arme, era destituit tot de către cei care îl aduseseră

→

Peron : Să mă-ntorc ? Să nu mă-ntorc ?...

(Din **Pueblo** — Madrid)

la putere. Devenit președinte, generalul-locotenent Alejandro Lanusse, comandant șef al armatei, depunea jurămîntul la 26 martie. Această înlocuire a unui militar de către un alt militar la Casa Rosada din Buenos Aires lăsa indiferentă opinia publică străină.

Străinii greșeau. Această mică „lovitură de palat" era evenimentul cel mai important petrecut în Argentina începînd din 1966, deoarece marca începutul unui proces de lichidare a regimului militar. Noul ministru al afacerilor interne, doctorul Arturo Mor Roig, este simbolul acestei voințe de înnoire. Spaniol naturalizat argentinian, membru al „Uniunii civice radicale a poporului", dr. Mor Roig a fost președinte al Camerei Deputaților din 1963 pînă în 1966. De la intrarea sa în funcție, noul ministru a anunțat abrogarea celei mai importante măsuri adoptate de regimul militar : dizolvarea tuturor partidelor politice. Apoi au început tratative între guvern și reprezentanții diferitelor partide care, ilegale de drept, continuaseră să acționeze de fapt într-o „clandestinitate deschisă".

De la numirea sa în funcția de comandant șef, în 1967, generalul Lanusse era considerat dreptul omul forte al regimului militar. De cîteva luni, el sfătuise în diferite rînduri să se modereze represiunea. De fapt, Lanusse, observator lucid al realității, înțelegea că, pentru a încerca să se salveze esențialul, era de acum înainte necesar să se facă concesii mari opoziției. În acest spirit l-a înlăturat pe Levingston — care, în ce-l privește, credea în posibilitatea de a menține intact regimul militar timp de cinci ani — și a preluat personal puterea pentru a aplica o nouă politică.

Creșterea nemulțumirii a fost motivul care l-a convins pe Lanusse de necesitatea unei schimbări. Și această nemulțumire se datorează în mare măsură dificultăților economice pe care majoritatea argentinienilor trebuie să le înfrunte zilnic, în ciuda faptului că regimul a obținut o oarecare redresare. (Procentul de creștere a produsului național brut — care scăzuse la 0,2 la sută în 1966 — a ajuns la 2,3 la sută în 1967, la 4,7 la sută în 1968 și la 6,6 la sută în 1969). Totuși, în primele două luni ale anului 1971, indicele prețurilor a crescut cu 10 la sută. În aprilie și în mai, guvernul Lanusse a fost nevoit să efectueze două mici devalorizări. Levingston devalorizase deja moneda țării cu 14,3 la sută. În total, începînd din 1955, peso-ul a suferit 14 devalorizări. Slăbirea puterii de cumpărare a monedei și creșterea prețurilor lovesc de altfel și clasele mijlocii. Revendicările economice au dus la greve continue. (În februarie și martie, la Cordoba au avut loc cinci greve generale sau semigenerale).

Aceste nemulțumiri au determinat cele două mari formații politice pînă atunci rivale — „Uniunea civică radicală a poporului" și Mișcarea peronistă — să se apropie anul trecut. În 1970 a fost lansat un manifest-program intitulat „Ora poporului" și purtînd semnătura conducătorilor acestor două partide și ai altor patru formații politice. Această ofensivă este cu atît mai supărătoare pentru regim cu cît peroniștii și radicalii reprezintă ei singuri 60—70 la sută din corpul electoral. Regimul nu ar fi putut să amîne la infinit alegerile și să guverneze numai prin forță în fața unui curent de opinie atît de puternic.

Planul de „democratizare la termen" elaborat de noua echipă înseamnă că, dacă conducătorii diferitelor formații politice, deveniți interlocutori valabili în urma legalizării partidelor, acceptă să participe la procesul de „restabilire a democrației", ei vor deveni oarecum chezașii acțiunii guvernamentale. Aplicarea acestui plan presupune înainte de toate acordul peroniștilor. Lanusse îi întinde mîna lui Peron, vechiul său rival. El înmulțește invitațiile, afirmînd în mod public că nimic nu se mai opune întoarcerii în țară a fostului președinte. În mai, justiția a hotărît să renunțe și la procesul intentat lui Peron. Dar, în același timp, ministrul afacerilor interne, Arturo Mor Roig, lasă să se înțeleagă în public — și fără îndoială în particular — că o întoarcere iminentă a lui Peron nu ar sluji „pacificării" și că ea trebuie pregătită cu calm. De fapt, guvernul Lanusse urmărește un acord cu peroniștii și cauțiunea morală a unui Peron îndepărtat, hotărît să rămînă la Madrid cît mai mult posibil și, dacă se poate, pentru totdeauna.

Partida pe care o angajează Peron este dificilă. El consideră că, dacă președintele Lanusse reușește să potolească nerăbdarea din Argentina, el va încerca să amîne data alegerilor și a predării răspunderilor. Militarii se vor strădui să semene dezbinarea între radicali și peroniști și înăuntrul mișcării peroniste, și să-l atragă pe fostul dictator într-un impas : ori să rămînă la Madrid și să-și decepționeze adepții, ori să se întoarcă și să le ofere imaginea unui bătrîn de 76 de ani confruntat cu o realitate care îl depășește.

Obosit, dornic să-și păstreze liniștea, fostul președinte este stînjenit de dezbinările din mișcarea sa, dar se străduiește să le folosească manevrînd în mod abil între cele două tendințe. Jorge Daniel Paladino, secretar general al „Mișcării justițialiste" și delegat personal al lui Peron în Argentina, împreună cu o serie de lideri sindicali, au părăsit, fără îndoială Madridul cu instrucțiuni conciliante de vreme ce au restabilit contactul cu regimul de îndată ce s-au înapoiat la Buenos Aires. Dar, în același timp, Peron scria intransigenților din partidul său că nu se va înapoia atît timp cît nu va fi instaurat în Argentina „un guvern popular".

Trebuie să se țină însă seama și de neprevăzut. Generalul Lanusse a triumfat recent asupra unei conspirații de ofițeri nemulțumiți de mîna întinsă peroniștilor. Șapte colonei au fost îndepărtați, dar rămîn conspiratori în armată. În altă ordine de idei, la vechile probleme — prețuri, salarii, inflație — se adaugă altele noi. De aceea nu ar fi surprinzător ca tulburările să oblige pe strategii politici să pună capăt jocurilor lor și să scurteze termenele (trei ani potrivit unora, 18 luni, potrivit celorlalți) prevăzute pentru alegerile generale și pentru instaurarea unui nou regim.

Elena de la SOUCHÈRE

Newsweek

NEW YORK

O TRAGEDIE AMERICANĂ

PE LÎNGĂ cei 55 000 de americani care au murit în Vietnam, potrivit unei evaluări noi și autorizate, între 30 000 și 40 000 de militari aflați actualmente în Vietnamul de sud folosesc heroină. La întoarcerea lor acasă, majoritatea acestor oameni sînt condamnați la o viață de delincvenți și la o moarte timpurie.

Noua și îngrozitoarea evaluare a fost comunicată de Biroul comisarului militar din Saigon unui emisar al Comitetului Camerei Reprezentanților pentru afacerile externe, Robert Steele. Dacă ne gîndim la sensul real al acestei informații, ea este o cumplită tragedie a războiului — ca și My Lai.

Potrivit evaluării, între 10 și 15 la sută din totalul soldaților americani din Vietnam folosesc droguri puternice, adică aproape totdeauna heroina. Și aceasta e doar o estimare parțială întrucît, acolo unde heroina se găsește ușor, așa cum se întîmplă în Vietnam,

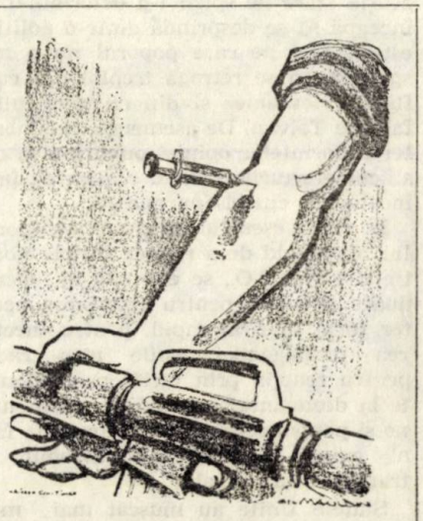

(Din **International Herald Tribune**)

un asemenea viciu nu este greu de ascuns. Evaluarea comisarului militar a fost confirmată şi de alte dovezi, inclusiv un studiu bazat pe metode de sondaj privind cazurile de folosire a stupefiantelor în diviziile S.U.A. din Vietnam.

Potrivit acestui studiu, 6,4 la sută dintre cei chestionaţi au recunoscut că sînt consumatori de „heroină sau opiu", iar 5,5 la sută au declarat că iau „cocaină". În Vietnam nu există practic cocaină şi, ca atare, acest cuvînt desemnează probabil tot heroina. Rezultă deci un total de aproape 12 la sută consumatori de heroină. Cifra este foarte posibil mai mică decît cea reală din două motive. În primul rînd, sondajul a fost efectuat în septembrie 1970 şi de atunci folosirea heroinei în Vietnam a crescut vertiginos. În al doilea rînd, chiar atunci cînd li se promite anonimatul, un mare număr de soldaţi americani care consumă droguri preferă, fără îndoială, să se afle în siguranţă şi neagă acest lucru. În plus, o proporţie considerabilă a morfinomanilor din rîndurile soldaţilor americani nu-şi dau seama că sînt morfinomani, iar unii dintre ei nici măcar nu ştiu că folosesc heroina. Printre tinerii recruţi din Vietnam, care sînt principalele victime ale epidemiei de heroină, este larg răspîndită părerea că stupefiantul nu provoacă obişnuinţă dacă este fumat sau „prizat".

Într-un studiu cu privire la militarii morfinomani care se supun voluntar unui tratament, s-a descoperit că 51 la sută din cei ce folosesc heroină o fumează amestecată cu tutun în ţigări obişnuite, 43 la sută o prizează (sub formă de praf ţinut în mîna făcută cupă), iar 6 la sută şi-o injectează direct în venă. Ideea că fumatul sau prizatul nu creează obişnuinţă este profund greşită. Această idee este greşită mai ales în ce priveşte „Numărul patru alb", tipul de heroină produsă pentru „piaţa americană" în Birmania, Laos şi Tailanda de nord. („Heroina de fumat numărul trei", produsă pentru piaţa asiatică, este de culoare purpurie). „Numărul patru alb" este heroină pură în proporţie de 94—97 la sută, în comparaţie cu procentul de 4—6 la sută la heroina vîndută în Statele Unite.

În Vietnam preţul drogurilor este foarte variabil, dar mult mai scăzut decît la New York. Nu e de loc greu să-ţi procuri stupefiantul. Robert Steele s-a prefăcut interesat să cumpere o pungă cu heroină şi, în cursul unei plimbări prin Saigon de numai 20 de minute, a fost abordat de nouă ori.

Deoarece stupefiantul este puternic, ieftin şi uşor de obţinut — şi din cauza ideii că fumatul sau prizatul nu creează obişnuinţă — s-au produs cazuri cînd tineri soldaţi americani plecaţi în permisie în locuri unde heroina nu este lesne disponibilă, au descoperit brusc, spre uimirea lor, cît de greu le vine să trăiască fără stupefiant. Potrivit studiului cu privire la militarii morfinomani, vîrsta lor medie este de aproape 21 de ani, iar media „timpului de obişnuinţă" este de numai cinci luni.

Recent, ministrul armatei, Stanley Resort, şi directorul Biroului pentru stupefiante, John Ingersoll, au sosit împreună la Saigon pentru a cere preşedintelui Thieu să pună capăt traficului cu heroină. Probabil că se vor lua unele măsuri disciplinare, dar ele nu pot constitui decît paliative : Thieu nu poate controla în mod mai eficace traficul cu stupefiante la Saigon decît primarul Lindsay la New York.

Este nevoie de mai mult decît de gesturi. Primul lucru care se impune este să se facă faţă problemei militarilor care sînt deja morfinomani sau se află în pericol să devină. Să examinăm situaţia acestor oameni. În condiţiile în care îşi pot procura din abundenţă heroină puternică şi ieftină, nu le este greu să-şi satisfacă obişnuinţa în Vietnam. Cînd se înapoiază în Statele Unite, ei vor trebui să aibă cel puţin 40 de dolari pe zi. Pentru majoritatea lor, singura cale de a-şi procura aceşti bani este să fure.

Obişnuinţa de a lua heroină poate fi depistată prin analiza urinei. Forţele armate au neîndoios datoria de a face această analiză tuturor militarilor din Vietnam înainte de înapoierea lor la viaţa civilă şi de a înfiinţa centre de spitalizare obligatorie pentru vindecarea acelora care sînt încă vindecabili. Dar procentul de vindecare este foarte scăzut : mii de tineri care au fost în Vietnam sînt în realitate condamnaţi de pe acum la o viaţă de delincvenţă în jungla oraşelor. Trebuie să se facă şi altceva. Tinerii recruţi — principalele victime ale traficului cu heroină din Vietnam — trebuie retraşi cît mai repede posibil.

Epidemia de heroină, care este un fenomen nou, oglindeşte tocirea disciplinei şi a moralului în rîndurile forţelor S.U.A. din Vietnam. Soldaţii caută aproape orice mijloc de scăpare într-o armată care şi-a pierdut disciplina şi moralul, iar aceasta este o problemă foarte strîns legată de epidemia heroinei. Statele Unite nu trebuie să menţină în continuare în Vietnam o mare armată în care zeci de mii de tineri devin morfinomani. Ei trebuie retraşi din Vietnam imediat, din acelaşi motiv pentru care oamenii dintr-o casă cuprinsă de flăcări trebuie scoşi afară imediat.

Stewart ALSOP

Rinascita

ROMA

CAETANO ÎN DIFICULTATE

CRIZĂ la Lisabona ? Semne există. Vechea gardă salazaristă consideră prea „blîndă" dictatura lui Caetano, vrea toată puterea şi este preocupată să camufleze înfrîngerile militare suferite în „colonii". Caetano reacţionează destituindu-l pe generalul Reymao Nogueira, unul dintre principalii exponenţi „ultras", care, cu cîtăva vreme în urmă, ceruse explicit demisia primului ministru. Ce se întîmplă deci ?

Cînd acum doi ani şi jumătate, Marcelo Caetano îi succeda lui Salazar în funcţia de şef al guvernului, unii observatori occidentali sperau în începutul „unei ere libere şi democratice" pentru Portugalia. Moartea salazarismului le apărea iminentă şi ea ar fi şters pata unei dictaturi fasciste prezentă în rîndurile N.A.T.O. E de neînţeles, de fapt, pe ce se baza această previziune. Caetano nu avusese niciodată divergenţe de opinii cu Salazar şi în nici un caz nu asupra problemelor de exercitare a puterii. Discipol al lui Salazar, Caetano s-a remarcat numai prin unele tăceri ca

→

PATRULĂ PORTUGHEZĂ ÎN LUANDA
Războiul colonial consumă o jumătate din venitul naţional

TON DUC THANG

preşedintele Republicii Democrate Vietnam

În prima sesiune a celei de-a patra legislaturi a Adunării Naţionale a R.D. Vietnam, care a avut loc între 7 şi 10 iunie, s-a procedat la alegerea conducătorilor şi a organelor de stat. Cu acest prilej, Ton Duc Thang a fost ales preşedinte al R. D. Vietnam şi preşedinte al Consiliului Apărării Naţionale.

Născut la 20 august 1888 în provincia Long Xuyen — Nam Bo din Vietnamul de sud, Ton Duc Thang a participat încă din tinereţe la mişcările revendicative ale elevilor şi muncitorilor vietnamezi. În 1910, fiind mecanic la Saigon, înfiinţează primele organizaţii sindicale din sudul Vietnamului. În anul 1912 e nevoit să părăsească ţara din cauza prigoanei la care îl supun autorităţile coloniale. Devine mai întîi marinar şi apoi se angajează ca mecanic în marina franceză. Şapte ani mai tîrziu, alături de marinarii francezi, Ton Duc Thang se revoltă împotriva planului imperialist de intervenţie militară care viza înăbuşirea tînărului stat sovietic. Revenit la Saigon, el participă activ la mişcarea revoluţionară, iar în anul 1925 aderă la Asociaţia tinerilor tovarăşi revoluţionari. Ulterior este arestat de către autorităţile coloniale, judecat şi condamnat la 20 de ani muncă silnică, fiind deportat în insula Pulocondor. Eliberat de către revoluţia din august 1945, Ton Duc Thang ia parte activă la lupta de rezistenţă împotriva colonialiştilor francezi.

Ton Duc Thang a ocupat funcţii de răspundere în partid şi în stat. A fost membru al Comitetului administrativ şi de rezistenţă al Nam Bo-ului, deputat al Saigon-Cholon-ului în Adunarea Naţională, inspector general al Guvernului Republicii Democrate Vietnam, vicepreşedinte şi apoi preşedinte al Comitetului Permanent al Adunării Naţionale. Ales membru al Comitetului Central al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam la al doilea Congres naţional al partidului din 1951 (reales la al treilea Congres din anul 1960), Ton Duc Thang a deţinut şi postul de preşedinte al Prezidiului Comitetului Central al Frontului Patriei. În 1960 este ales vicepreşedinte al R. D. Vietnam.

În septembrie 1969, după decesul lui Ho Şi Min, Ton Duc Thang, colaborator apropiat al acestuia, a fost ales preşedinte interimar al Republicii Democrate Vietnam.

D. C.

şi prin abila penumbră cu care a ştiut să-şi înconjoare prezenţa în cadrul regimului ; ceea ce a părut suficient spre a fi prezentat drept unicul politician capabil să conducă ţara după 40 de ani de salazarism. Pe de altă parte, chiar dacă ar fi fost diferit ca om politic, tot nu ar fi putut face prea mult. Burghezia portugheză, supusă şi unor influenţe externe, îşi apără mecanismele de exploatare în interior şi în imperiul ei colonial. Nu întîmplător opoziţia internă şi mişcările de eliberare naţională din Angola, Guineea-Bissau şi Mozambic au fost cele care au criticat şi respins de la început iluzia că regimul portughez ar putea fi reînnoit pe această cale.

Acum, iluziile s-au prăbuşit. Caetano a consfinţit cea mai riguroasă continuitate a regimului, limitîndu-se la unele retuşări formale : partidul salazarist, de exemplu, a fost denumit „Uniunea Naţională" şi a fost transformat într-o asociaţie „civică" în care conviеţuiesc „toate sectoarele comunităţii": rău famata poliţie secretă (P.I.D.E.) şi-a schimbat şi ea doar denumirea şi aşa mai departe. În rest nu s-a schimbat nimic ; structura puterii rămîne intactă. Cu o variantă : Caetano a adus cu el la putere o fragilă trupă de tehnocraţi, care ar vrea (fenomenul e asemănător în parte cu cel al „Opus Dei" în Spania) să modernizeze Portugalia, propunînd un fascism mai puţin arhaic, „mai funcţional şi raţional" faţă de timida dezvoltare capitalistă a ţării. Pe această variantă se profilează o criză serioasă a regimului, cu ciocnirea, de acum înainte deschisă, între „conservatori" şi „moderniştі", între salazariştii care se definesc „puri" şi grupul tehnocrat.

Desigur că problema nu ar prezenta nici cel mai mic interes, fiind vorba de o contradicţie secundară, dacă ea nu ar fi apărut pe fondul unei situaţii interne încordate şi agitate, care lărgeşte ciocnirile dincolo de un simplu conflict între grupurile la putere. În acest sens, doi factori apar determinanţi, destinaţi să aibă un rol catalizator tot mai important : războiul colonial şi opoziţia internă.

Războiul din Mozambic, Angola, Guineea-Bissau devine tot mai mult o cheltuială de nesuportat pentru Portugalia, oricît de mare ar fi ajutorul primit din partea N.A.T.O. şi din Occident, oricît de mari ar fi beneficiile provenite de la participarea ei la Asociaţia europeană a liberului schimb, la Fondul Monetar, la Banca Internaţională de reconstrucţie şi dezvoltare (acum se duc tratative şi cu Piaţa comună). Jumătate din venitul naţional al ţării e mîncat de război, cu o serie de implicaţii interne cu caracter economic şi social de o gravitate nemaiîntîlnită în trecut. Nici unul dintre reprezentanţii regimului nu se gîndeşte cîtuşi de puţin la părăsirea „coloniilor". Nici măcar nu se gîndesc să propună, pentru păstrarea aparenţelor, soluţii necoloniale. În interiorul acestei orientări a regimului se profilează o tendinţă care preconizează un fel de „cedare" a celor trei teritorii colonialiştilor albi deja instalaţi şi o rapidă „integrare" cu regimurile rasiste din Africa de Sud şi Rhodesia. Astfel, Portugalia ar continua să beneficieze în continuare de bogăţiile acestor teritorii fără a se angaja într-un război prea costisitor. Ar putea să intre astfel mai uşor în Piaţa comună, care avansează unele obiecţii nu faţă de regimul actual ci în legătură cu statutul pe care ar trebui să-l aibă „teritoriile de peste mări". Desigur că elementele „ultras", în special militarii, reacţionează şi la asemenea proiecte, văzînd în ele o lovitură dată „idealurilor naţionale" şi, în special, unuia din centrele principale ale puterii lor.

Al doilea fapt important e opoziţia internă. Grupările antifasciste portugheze au traversat perioade de mari dificultăţi, suferind represiunea lui Salazar. Astăzi factorii obiectivi şi subiectivi ai situaţiei — fără a fi prea optimişti — par că au suferit profunde schimbări. Simptomele crizei sociale şi economice sînt atît de acute, atît de vast e numărul de probleme nerezolvate, atît de grav, inclusiv din punct de vedere uman, e războiul colonial (nu există familie care să nu aibă pe cineva sub arme), încît asistăm la noi şi profunde luări de poziţie antifasciste ale poporului portughez. În ciuda cadrului represiv, din universităţi şi fabrici porneşte un val de iniţiative de luptă în formele cele mai variate. Aceste acţiuni nu pot să nu preocupe regimul, alimentîndu-i diviziunile şi contradicţiile. De aici o situaţie incertă, devenită dificilă atît pentru guvernanţi cît şi pentru elementele „ultras", deoarece nici unii nici alţii nu sînt în stare să se măsoare cu adevăratele probleme ale Portugaliei şi cu atît mai puţin să le rezolve.

FOTOCRONICA

Specialişti ai Universităţii „Karl Marx" din Leipzig au realizat un aparat care permite măsurarea curenţilor biologici ai creierului şi facilitează astfel studierea unor fenomene cerebrale

POȘTA REDACȚIEI

După părerea mea...

Revista dv. a scris în treacăt despre aerotrenuri fără să facă, însă, o serie de precizări necesare, fapt explicabil prin abundența temelor care necesitau un comentariu. Este știut că, datorită poluării urbane din ce în ce mai intense, s-a ajuns la concluzia că proliferarea dezlănțuită a automobilelor trebuie frînată. Oamenii vor recurge într-o proporție mai mare la mijloacele de transport în comun. Dar ce se va întîmpla cu nevoia deplasărilor rapide? Cum vor fi străbătute distanțele între orașe (sau chiar în interiorul lor) într-un timp cît mai scurt? Rezolvarea acestei probleme a determinat cercetări foarte serioase în domeniul transporturilor și proiectarea unor aerotrenuri, care ar putea ajunge la o viteză de 400—500 km pe oră. Aerotrenurile s-ar putea dezvolta paralel cu (sau imediat după) trenurile electrice clasice și turbotrenuri, care ating viteze de 320 km pe oră și ar putea fi urmate (în această direcție cercetările sînt încă în fazele incipiente) de trenuri care, circulînd printr-un sistem de tunele-tub, ar atinge chiar viteze de 800 km pe oră. În domeniul aerotrenurilor, lupta se dă între proiectele francez, britanic și (de curînd) american, singurele lor puncte comune fiind „perna de aer" pe care se deplasează. Imaginile pe care le alătur reprezintă fiecare din prototipurile amintite: sistemul francez, circulînd pe o șină; sistemul britanic, circulînd pe o cale de beton în formă de U întors; sistemul american, circulînd pe o cale de beton în formă de U dar beneficiind și de o șină mediană. Avantaje și dezavantaje există la toate cele trei tipuri. Astfel, dacă sistemul francez trebuie să fie mai rezistent și să înfrunte curenții laterali formați la trecerea trenului circulînd în sens opus, el este mult mai puțin costisitor decît prototipul american, protejat de pereții laterali dar care, datorită atît formei cît și concepției motorului și a șinei, este simțitor mai scump. Aerotrenurile ridică o mulțime de dificultăți. După

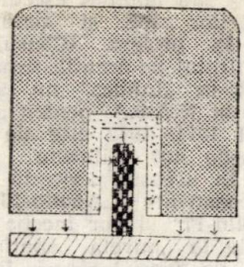

Prototipul francez

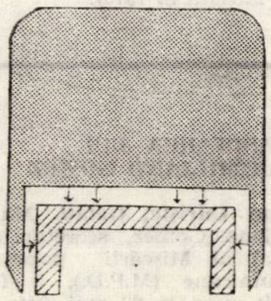

Prototipul britanic

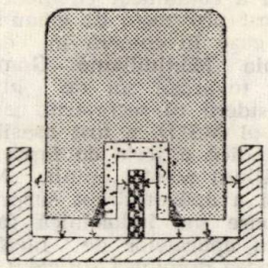

Prototipul american

ce vor fi încheiate lucrările, va începe cu siguranță concurența între diversele sisteme și lupta pentru acoperirea pieților. Sau, mai bine spus, a căilor de transport.

Ștefan FLORESCU
București

Reportajele și notele de călătorie scrise de ziariștii din oricare parte a lumii trăiesc mai mult din autenticitate, prin evocarea unor secvențe din timpul călătoriei în regiunile respective. Se înțelege că trebuie respectat adevărul, iar realitățile descrise să fie identice celor văzute „la fața locului". Pentru că s-a întîmplat să găsesc publicate, de cîteva ori, unele reportaje care mi-au produs nedumerire (folosind un eufemism). Nu mă refer numai la transcrierea eronată a denumirilor geografice sau a numelor proprii (de pildă, insulele Scilly au fost confundate cu insula Sicilia). Un recent exemplu, care m-a determinat să vă scriu, mi l-au oferit notele de călătorie „Secvențe londoneze", semnate de Ștefan Iancu în ziarul „Munca". Aflu cu surprindere că tramvaiul (!) circulă în Londra (știam că a dispărut din marea metropolă de foarte mulți ani), că vestita catedrală Westminster Abbey ar fi clădirea Parlamentului englez (!), că în Turnul Londrei au fost deținute sau executate multe capete încoronate (!) (unul singur, Carol I, a fost decapitat dar și acela la Whitehall, potrivit datelor istorice), că există un parc St. Jones (!), în realitate St. James, că valoroase opere de artă renascentistă sau post-renascentistă (Tizian, Veronese, Tintoretto etc.), s-ar afla la Galeriile Tate (muzeu de artă modernă), cînd ele împodobesc în realitate pereții faimoasei „National Gallery" etc. Inexactă este și includerea Greciei în rîndul unor „țări aflate multă vreme sub stăpînirea coroanei britanice". Scriu revistei „Lumea" despre aceste inadvertențe cu gîndul că printr-o mai atentă verificare și selectare, printr-o accentuată prezență a reportajelor și notelor de călătorie în revistă și în alte publicații, ar putea fi evitate imagini greșit formate cititorilor, în împrejurări ca acelea de mai sus. După părerea mea, s-ar cuveni o permanentizare a rubricii, chiar revenirea asupra unor localități sau regiuni despre care s-a mai scris, bineînțeles cu aceeași competență și simț al adevărului.

Dan GEORGESCU
București

„Lumea" vă răspunde

IMPLICAREA GENERALULUI DONALDSON

D. Caragiu, Giurgiu. În numărul 24 al revistei am răspuns unui cititor în legătură cu implicarea generalului Donaldson. Vă oferim datele suplimentare solicitate. Generalul John Donaldson (47 de ani) a fost acuzat, într-un comunicat al Pentagonului din 2 iunie a.c., de omorîrea a șase civili sud-vietnamezi între noiembrie 1968 și ianuarie 1969, în provincia Quang-Ngai. Crimele (comise, după cît se pare din elicopter; generalul Donaldson a fost, de altfel, denunțat de un pilot de elicopter al cărui nume nu a fost dezvăluit) s-au petrecut în perioada în care acuzatul era colonel și conducea a 11-a brigadă de infanterie din cadrul diviziei „Americal". (Acestei divizii îi mai aparținea locotenentul William Calley, condamnat pentru masacrul de la My Lai; colonelul Oran Henderson, predecesorul lui Donaldson la comanda brigăzii a 11-a de infanterie, care a ascuns săvîrșirea masacrului de la My Lai și care e judecat acum de o curte marțială la Fort-Meade; locotenent-colonelul William McCloskey, fost adjunct al lui Donaldson, care urmează de asemenea să apară înaintea unui tribunal pentru uciderea unor civili în martie 1969). Donaldson a fost trimis în Vietnamul de Sud în octombrie 1968, iar în aprilie 1969 era înaintat la gradul de general. Acuzația îndreptată împotriva sa nu atrage în mod automat chemarea în fața Curții marțiale, deoarece el va trebui mai întîi să răspundă acuzațiilor care i se aduc. Dacă în răspunsul său Donaldson nu va înlătura acuzațiile într-un mod satisfăcător, un juriu militar va hotărî dacă și cînd generalul va fi judecat. Întreaga procedură va dura, se pare, mai multe luni. În eventualitatea în care Donaldson va fi chemat în fața Curții Marțiale, cazul său ar fi al doilea, în rîndurile armatei americane, în acest secol, legat de crime de război comise de un ofițer superior. În 1901, generalul Jacob Smith ordonase trupelor sale să ucidă într-o regiune din Filipine orice persoană avînd peste 10 ani. (Pedeapsa a fost însă, numai trecerea sa în rezervă, din oficiu, ordonată de președintele Theodore Roosevelt). Informațiile care ne-au parvenit pînă acum arată că sînt în curs cincizeci și cinci de alte anchete în legătură cu atrocitățile comise de armatele americane în Indochina.

IMPORTANT

Anunțăm pe cititorii noștri că a început reînnoirea abonamentelor pentru trimestrul III/1971.

Abonați-vă din timp și pe termene cît mai lungi, pentru a vă asigura continuitate în primirea publicației.

Prețul unui abonament este de:

— anual 104 lei
— pe șase luni 52 „
— pe trei luni 26 „

Abonamentele se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

POȘTA REDACȚIEI

ENIGMA ARMEI LUI SIRHAN

Vasile Capriopol, București. 1. Declarația la care vă referiți a fost făcută la 3 iunie, în timpul unei conferințe de presă : Luke Mckissack, avocatul lui Sirhan B. Sirhan, asasinul lui Robert Kennedy, a afirmat că o altă armă decît cea găsită la Sirhan a fost folosită pentru crimă. Șeful poliției din Los Angeles a ordonat imediat o anchetă în această problemă. Evident, pare curioasă această revenire după trei ani de la atentat (Robert Kennedy a fost ucis în hotelul „Ambassador", la 5 iunie 1968), dar ea urmează unor relativ recente precizări legate de arma utilizată, făcute de un alt avocat californian, Barbara Warner Blehr. Acesta susține că la testele efectuate în laboratorul de criminalogie al poliției din Los Angeles în ziua următoare atentatului s-a folosit o altă armă decît cea găsită asupra lui Sirhan B. Sirhan. De unde provenea această armă nu s-a putut afla. Ancheta fiind abia deschisă, nu există încă nici un fel de concluzie. Unii înclină a crede că întreaga afacere ar fi încă o stratagemă a avocaților menită să-l elibereze pe Sirhan B. Sirhan, care a mărturisit la proces că l-a împușcat pe Robert Kennedy, dar care — susțin avocații — nu se află în deplinătatea facultăților mintale în momentul comiterii crimei. 2. Proiectul de construcție a avionului de transport supersonic american continuă să rămînă în letargie. După ce, în luna martie, Congresul a refuzat acordarea creditelor necesare continuării construcției celor două prototipuri „S.S.T.", s-au încercat posibilități de finanțare privată. La începutul acestei luni, însă, departamentul transporturilor și societatea „Fairchild Industries" au anunțat eșecul încercărilor lor și renunțarea la proiect. (Consultați și articolul pe această temă apărut în „Lumea" nr. 19) 3. Bugetul N.A.S.A. pentru anul fiscal 1971—1972 este de 3 miliarde 400 milioane dolari. În această perioadă vor fi construite „Apollo-16" și „Apollo-17" și vor începe lucrările la „naveta spațială" (care va face legătura între Pămînt și o stație orbitală permanentă ce va fi, probabil, lansată în 1973).

P.A.M.

Gh. Bădescu, Craiova. Resursele de care dispunea la sfîrșitul anului trecut Programul Alimentar Mondial (P.A.M.), în care sînt incluse și contribuțiile pentru perioada 1971—1972, se ridicau la peste 717 400 000 dolari. Din momentul înființării Programului s-au desfășurat 455 de proiecte în 83 de țări, costul total al lucrărilor ridicîndu-se la aproape 940 000 000 dolari : 71 proiecte în 19 țări din America Latină ; 106 proiecte în 11 țări din Africa de nord și Orientul Apropiat ; 78 proiecte în 22 de țări din Africa de vest ; 73 proiecte în 17 țări din Europa mediteraneeană și Africa de est ; 122 proiecte în 14 țări din Asia și Extremul Orient. În același timp au mai fost întreprinse 113 „operațiuni de urgență" în 65 de țări. *În fotografie :* preliminariile executării unui proiect P.A.M. în Filipine.

ASASINAREA LUI MAXIMILIANO GOMEZ

Ion Udriște, Galați. Maximiliano Gomez, secretar general al Mișcării populare dominicane (M.P.D.), a fost găsit mort la 23 mai, într-un apartament situat în apropierea orașului Bruxelles. Poliția a comunicat că moartea a fost provocată de emanația de gaze în camera în care locuia Maximiliano Gomez, dar tovarășii săi de luptă consideră că secretarul general al M.P.D. a fost asasinat și indică o serie de fapte în sprijinul acestei opinii. Mai întîi a apărut drept surprinzătoare sau îndoielnică folosirea aparatelor de încălzit în acea duminică suficient de frumoasă și călduroasă. Apoi, în momentul în care apartamentul a fost deschis, nu s-a simțit nici o urmă de gaze. Se pare, de aceea, că ar fi vorba de o otrăvire. (De altfel colaboratorii lui Gomez afirmă că nu a fost făcută nici un fel de autopsie). Corpul neînsuflețit al lui Maximiliano Gomez a fost transportat la 3 iunie în Republica Dominicană, unde a fost înmormîntat. Maximiliano Gomez (28 de ani), muncitor într-o rafinărie de zahăr din Santo Domingo, fusese ales secretar general al M.P.D. în anul 1967. La sfîrșitul anului 1969 a fost arestat și acuzat, împreună cu mișcarea pe care o conducea, de „tulburări". În martie 1970 a fost eliberat în schimbul unui ofițer american și, împreună cu un grup de colaboratori, a plecat în Franța. De altfel cea mai mare parte a oponenților regimului lui Balaguer trăiesc în exil (în Franța sau în alte țări vest-europene), urmăriți, însă, chiar și aici. „Potrivit colaboratorilor secretarului general al M.P.D. — scria «Le Monde» — liste precise cu personalitățile opoziției au fost întocmite la Santo Domingo și au fost date ordine (de urmărire) unor echipe «specializate»". Asasinarea lui Gomez a provocat o puternică indignare în Republica Dominicană și a agravat și mai mult tensiunea politică.

Cornelia N. Ionescu, Tecuci ; Constantin Șanta, Roman ; Smarandache C. Gheorghe, com. Olica de jos, jud. Olt. Consultați răspunsurile la solicitări similare. **Marian Constantinescu, com. Geamăna, jud. Argeș.** Vă mulțumim pentru aprecieri. Amănunte despre afacerea privind consumul de stupefiante în care a fost implicat Robert Kennedy jr. găsiți în nr. 38 din 1970. Pentru celelalte întrebări vă sugerăm consultarea unui manual de istorie sau a volumelor pe această temă apărute în Editura politică. **V. Constantinescu, București.** Vă mulțumim pentru aprecierile și observația dv. **Costel Turcu, Craiova.** Pentru primele întrebări vă recomandăm consultarea unor manuale de istorie și de economie politică. Pentru anul primirii în O.N.U. a fiecărei țări în parte, consultați documentarul publicat în nr. 42 din 1970. **Ștefan Bădescu, com. Șiria, jud. Arad.** Nu avem date suplimentare față de cele publicate în ziare. **P. L. Docnecea.** Publicațiile străine de specialitate și documentele U.N.E.S.C.O. au tratat pe larg, în perioada respectivă, conferințele publice organizate la Paris sub titlul „Problema rasială și gîndirea modernă". **Petru Neț, București.** Materialul trimis de dv. nu aduce nimic nou în problema respectivă. Așteptăm altceva. **Alexandru Nicolescu, București.** Am răspuns scrisorilor dv. în **nr. 20. Iosif Suth, Cluj.** Am răspuns întrebării dv. în legătură cu ziaristul american Walter Lippman în nr. 7 din acest an.

I. Vasilescu, Giurgiu. Cel mai mare aeroport parizian, Orly, a cunoscut anul trecut o creștere a traficului atît de mărfuri cît și de călători. Cifrele publicate de organele de resort franceze arătau că prin Orly au trecut în 1970 10 330 000 călători (un spor de 12,5 la sută față de anul precedent), 177 000 tone de mărfuri (spor de 8,8 la sută), 32 400 tone poștă (spor 5 la sută), au fost înregistrate 190 700 mișcări de avioane și primiți 3 312 000 vizitatori.

LUMEA săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România
REDACTOR-ȘEF LIVIU RODESCU
Redacția și administrația : București, Piața Scînteii 1 Telefon 17.60 10. Internațional 18 52 63 și 18 53 55 Telex 197
Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții

GRUPUL DE UZINE PENTRU UTILAJ MINIER SATU-MARE

pentru exploatarea minieră, utilaj modern realizat de

M.I.C.M. – D.G.U.P.M.

UNID

produce:

VENTILATOARE ANTIGRIZUTOASE

— electrice Ø 400
Ø 500
Ø 700

— pneumatice Ø 300
Ø 400
Ø 500

— electro-pneumatice Ø 400

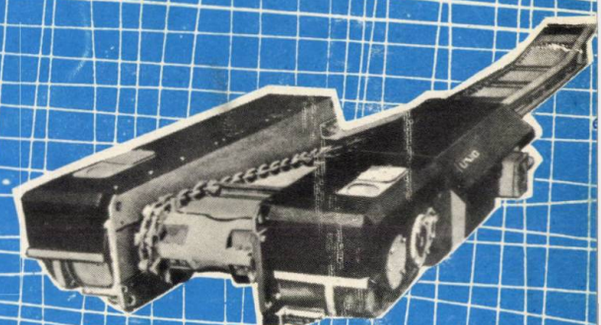

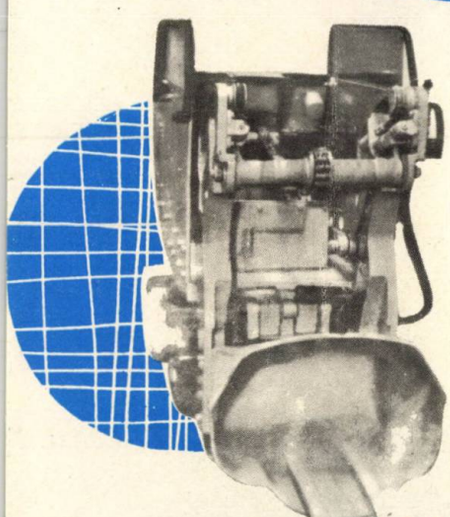

Mașina de încărcat pneumatică cu siloz MIS-1 P • Mașina de încărcat pneumatică MIP-2 • Transportoare cu bandă lățimi de bandă : 400—1 400 domeniul larg de lungimi • Transportoare mobile 4 m — 15 m • Transportoare cu racleți • Vagoane de cale îngustă (pasageri, de marfă acoperite, de marfă descoperite, basculante, cisterne) • TROLII : pneumatice, cu angrenaje planetare și cu angrenaje elicoidale • Utilaje de preparare minereuri (alimentatoare, ciururi, celule de flotație) • Silozuri pietriș • Vagoneți de mină (fix și basculant) • Elevatoare (cu bandă și cupe, cu lanț și cu cupe)

LOCOMOTIVE DE MINĂ :

• diesel normală 45 CP • diesel antigrizutoasă 45 CP • diesel hidrostatică 45 CP • diesel 65 CP • electrică cu acumulatori 4 to. • electrică cu troleu 7 to. • electrică cu troleu 14 to.

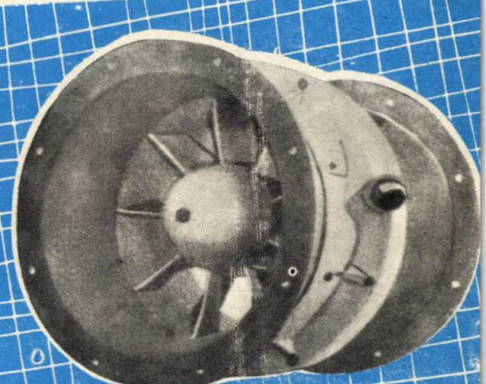

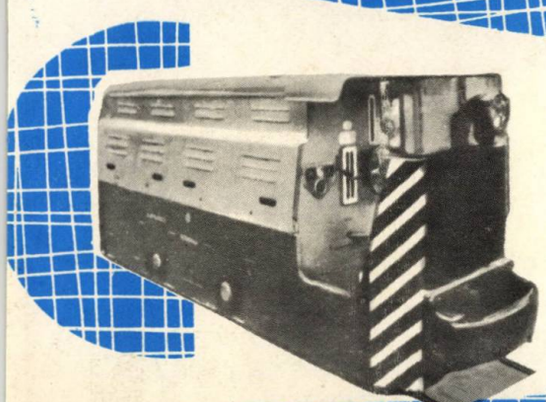

Lei 2

INTREPRINDEREA

OBIECTELE DE METAL NEUTILIZABILE SE POT VALORIFICA PRIN

I.C.M.

INTREPRINDEREA PENTRU COLECTAREA METALELOR

PENTRU COLECTAREA METALELOR

La depozitele ÎNTREPRINDERII PENTRU COLECTAREA METALELOR se primesc contra cost cu plata în numerar sau prin virament de la populație, cooperative de consum, cooperative agricole de producție, organizații U.T.C., metale vechi :

— **tablă veche, cutii de conserve, recipienți goliți de conținut, sîrmă veche, fier beton, cabluri și strunjituri pregătite și nepregătite, cu 0,20 lei kg**
— **ambalaje din aluminiu, capace din aluminiu, tuburi de pastă și alte deșeuri din folii de aluminiu, cu 3 lei kg**
— **acumulatori auto uzați în stare nedezmembrați, cu 2,50 lei kg. Plata se face pe baza adeverinței eliberată de depozit în numerar pentru particulari și prin virament pentru organizațiile cooperatiste sau U.T.C.**

LUMEA

Nr. 26 24 iunie 1971

CONSILIUL ... PARTID ... SIBIU

VIZITA DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE ROMÂNE ÎN R. P. MONGOLĂ

Coordonate finlandeze

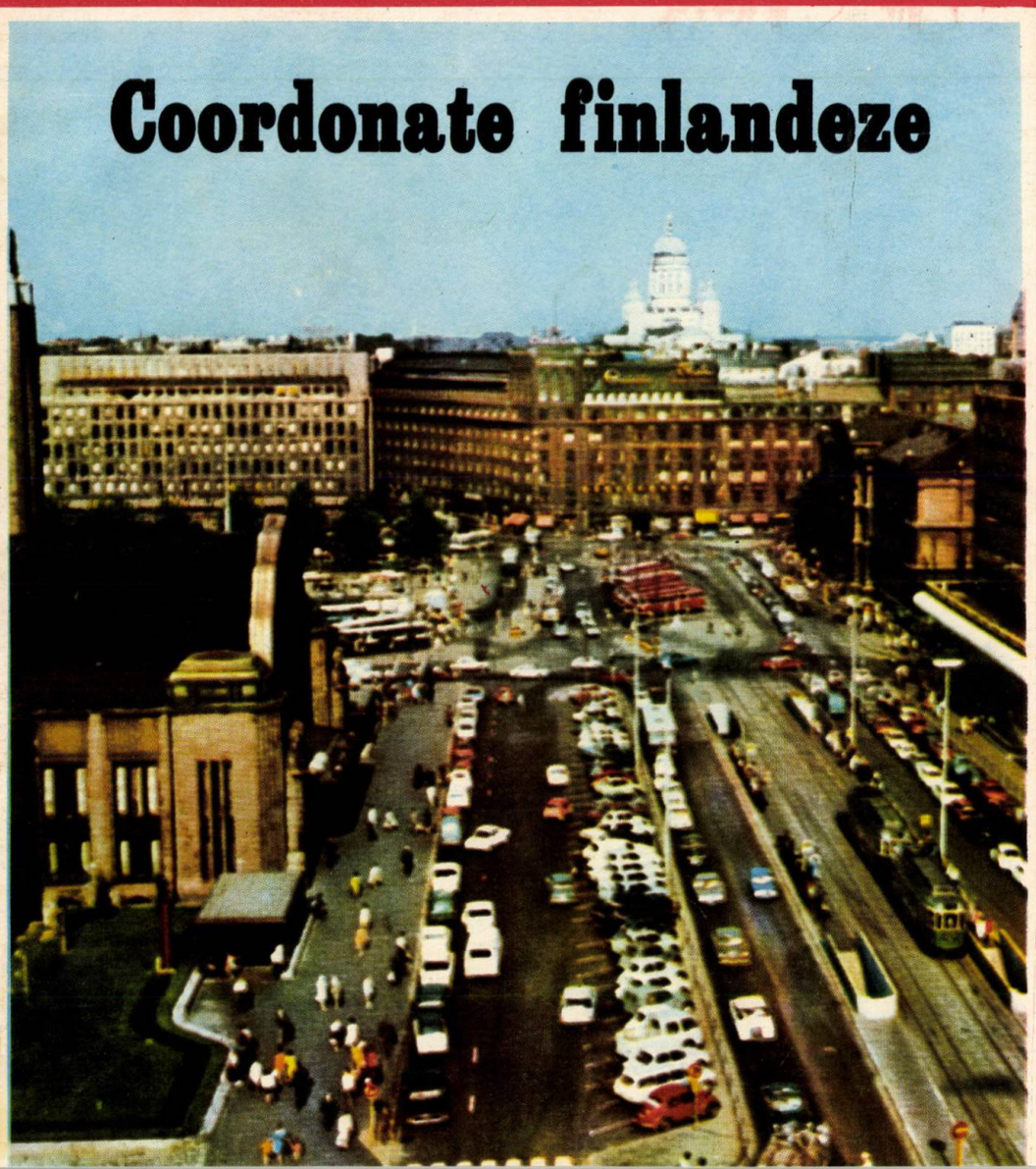

Ancheta noastră

CĂILE SECURITĂȚII EUROPENE

Ce va dezvălui Marte?

ASPECTE DIN TIMPUL VIZITEI DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE ROMÂNE, CONDUSE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, ÎN ȚĂRILE SOCIALISTE ALE ASIEI

Populația Hanoiului salută cu căldură pe înalții oaspeți români

Întîlnire protocolară la Ulan Bator

LUMEA

Nr. 26 (400) 24 iunie 1971

CABINETUL DE PARTID SIBIU

ÎN URMA VIZITEI făcute în R.D. Vietnam de delegația de partid și guvernamentală română condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, au devenit și mai puternice relațiile frățești de prietenie, colaborare și solidaritate militantă dintre partidele, țările și popoarele noastre, relații care se dezvoltă pe baza principiilor marxism-leninismului și internaționalismului proletar (pag. 2). Vizita înalților oaspeți români în R.P. Mongolă — ultima etapă a călătoriei lor în țările socialiste ale Asiei — marchează un moment important în evoluția legăturilor de prietenie și cooperare multilaterală româno-mongole, constituind totodată o contribuție la întărirea unității tuturor țărilor socialiste, a tuturor forțelor antiimperialiste (pag. 4).

CONCEPTUL DE COOPERARE și securitate pe continentul nostru, ideea convocării unei conferințe general-europene se afirmă astăzi cu o vigoare și un dinamism fără precedent. Bucurîndu-se de o amplă audiență politică și de un larg sprijin popular, prezente pe agenda a numeroase contacte și convorbiri interstatale, temele europene reprezintă și un obiect de studiu de mare actualitate pentru cercetătorii din domeniul relațiilor internaționale. Este ceea ce a ilustrat o dată mai mult al III-lea Colocviu internațional de la București, organizat sub auspiciile A.D.I.R.I. Publicăm în acest număr opiniile comunicate revistei noastre de numeroase personalități de peste hotare participante la lucrările colocvlului (pag. 12).

ÎN STATELE UNITE și în întreaga lume continuă să fie amplu comentate revelațiile ziarului „The New York Times" (și, ulterior, ale ziarului „The Washington Post"), cu privire la istoricul implicării americane în peninsula indochineză. Din cele 47 volume de documente secrete, examinate de 7 reputați ziariști americani, rezultă clar că războiul din Vietnam a avut de la bun început caracterul unei agresiuni îndelung și minuțios pregătite, cîteva Administrații succesive ale S.U.A. prezentînd în mod denaturat atît intențiile lor cît și acțiunile desfășurate în sud-estul asiatic (pag. 22).

S-AR PUTEA SPUNE că la toamnă se numără... marțienii (în ipoteza că există vreunul), judecînd după termenele la care urmează să ajungă la destinație cele trei mari stații automate aflate actualmente în drum spre „planeta roșie": „Mars-2" și „Mars-3" (U.R.S.S.) și „Mariner-9" (S.U.A.) O vastă rețea de antene cosmice, radioreceptoare și computere veghează această triplă expediție interplanetară, de la care se așteaptă un nou flux de fotografii și informații — poate decisive — privind structura geologică și enigmele biologice ale „vecinului" nostru astral (pag. 25).

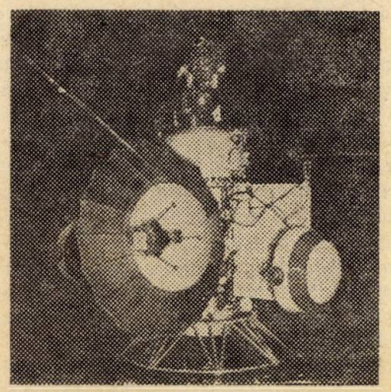

ARTICOLE ȘI CORESPONDENȚE

O contribuție de seamă la dezvoltarea prieteniei și solidarității româno-vietnameze. 2
Vizita delegației de partid și guvernamentale române conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu în R.P. Mongolă. 4
Ottawa. Convorbirile româno-canadiene. 6
Addis-Abeba. Reuniunea O.U.A. Dumitru Constantin. 6
La Valletta. Scrutinul maltez. Rodica Dumitrescu. 7
Helsinki. Reîntîlnire cu Finlanda. George Serafin. 10
Trei decenii de la declanșarea agresiunii hitleriste împotriva Uniunii Sovietice. Eugen Phoebus. 18
Congres al unității sau unificare relativă ? Florica Șelmaru. 20
Solidari cu cauza dreaptă a poporului coreean. Radu Budeanu. 21
Cazul documentelor secrete ale Pentagonului. Felicia Antip. 22

DIN SURSE. 9

ANCHETA NOASTRĂ

Securitatea europeană : principii și structuri. George G. Potra, Ilie Șerbănescu, Radu Pascal. 12

INTERVIURI

Ciro Rios Nieto, președintele Comisiei de relații externe a Senatului Republicii Columbia. 17

ECONORAMA 24

ÎN LUMEA ȘTIINȚEI

Toamna se numără... marțienii. Mircea Grigorescu. 25

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

Jeune Afrique, Izvestia, Newsweek, Le Monde diplomatique 27—30

PROFIL

Dominic Mintoff, primul ministru al Maltei. 30

POSTA REDACȚIEI. 31-32

PE COPERTA REVISTEI : Imagine din Helsinki

O CONTRIBUȚIE DE SEAMĂ LA DEZVOLTAREA PRIETENIEI ȘI SOLIDARITĂȚII ROMÂNO-VIETNAMEZE

„Trăiască în veci solidaritatea și prietenia frățească dintre poporul român și vietnamez", „Viet-nam Roma-ni doan Bet huuaghi : Vietnam-România, prietenie și solidaritate" — acestea ca și alte numeroase lozinci înscrise pe mari panouri roșii în limbile vietnameză și română, atmosfera festivă tradițională zilelor de sărbătoare, au înfățișat în chipul cel mai sugestiv sentimentele de profundă prietenie, stimă și afecțiune frățească cu care delegația de partid și guvernamentală română, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost primită și înconjurată de-a lungul întregii vizite în R. D. Vietnam.

„Noi, vietnamezii, care ne aflăm în prima linie de luptă împotriva imperialiștilor americani agresori, sîntem extrem de emoționați și de fericiți de a vă primi, tovarăși români, pe dumneavoastră, care ați făcut o călătorie de zece mii de leghe pentru a ne aduce mesajul de solidaritate, de prietenie și de sprijin călduros al celor peste 20 de milioane de frați români" — arăta tovarășul *Le Duan* în toastul rostit la recepția oferită de Comitetul Central al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam și de guvernul Republicii Democrate Vietnam în cinstea delegației de partid și guvernamentale române. Exprimînd, la rîndul său, cele mai cordiale mulțumiri pentru primirea plină de căldură, pentru aprecierile rostite la adresa României, a partidului și poporului nostru, tovarășul *Nicolae Ceaușescu* arăta în toastul rostit cu același prilej : *„În aceste manifestări noi vedem o expresie grăitoare a bunelor relații existente între partidele, țările și popoarele noastre, o vie ilustrare a prieteniei și solidarității româno-vietnameze, care, în anii războiului împotriva agresiunii imperialismului american, s-au dezvoltat și s-au întărit și mai puternic. Temelia trainică a acestei prietenii o constituie faptul că popoarele noastre sînt însuflețite de aceeași ideologie — ideologia marxist-leninistă, de aceleași idealuri — făurirea socialismului și apărarea păcii".*

Programul vizitei a înscris convorbiri oficiale între delegația de partid și guvernamentală a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, și delegația de partid și guvernamentală a Republicii Democrate Vietnam, condusă de tovarășul Le Duan, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam. Aceste convorbiri, care au avut loc în Palatul Prezidențial din Hanoi, s-au desfășurat într-o atmosferă cordială, prietenească. În același timp, ca oaspeți ai Hanoiului și Haifongului — al doilea oraș, ca importanță, al Republicii și cel mai mare port din Peninsula Indochina — înalții soli ai poporului român au putut cunoaște nemijlocit atît preocupările creatoare și succesele oamenilor muncii, cît și frumusețile meleagurilor vietnameze.

Sîmbătă, în Sala Congreselor din istorica piață Ba Dinh, s-a desfășurat un mare miting al prieteniei româno-vietnameze. Salutînd, în numele poporului vietnamez, al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam și al guvernului R.D. Vietnam, delegația de partid și guvernamentală română, tovarășul *Le Duan*, a arătat în cuvîntarea rostită: *„Prin urarea de bun sosit adresată tovarășului președinte Nicolae Ceaușescu, și doamnei Ceaușescu, tovarășului Ion Gheorghe Maurer și celorlalți distinși oaspeți români, poporul nostru își exprimă sincer stima față de poporul român, față de frații noștri care construiesc cu succes socialismul, aducînd o contribuție pozitivă la lupta pentru apărarea păcii în Europa și în lume".* Arătînd că poporul vietnamez salută cu căldură strălucitele succese ale poporului frate român, văzînd în aceasta o încurajare pentru propria sa cauză revoluționară, vorbitorul a subliniat : *„Poporul vietnamez susține cu hotărîre poporul român în lupta sa pentru construirea socialismului și pentru apărarea păcii în Europa și în lume. Noi sîntem ferm convinși că, sub conducerea Partidului Comunist Român, punînd în valoare glorioasele sale tradiții revoluționare, inteligența sa, hărnicia și spiritul său creator, poporul român va obține realizări și mai mari în construcția unei țări socialiste multilateral dezvoltate".*

Subliniind, în continuare, eșecul politicii de „vietnamizare" a S.U.A., Le Duan a arătat că *„Statele Unite trebuie să pună capăt agresiunii lor din Vietnam, să retragă din Vietnamul de sud rapid, complet și fără condiții trupele americane și cele ale țărilor aliate lor, să înceteze de a sprijini clica războinică și trădătoare Thieu-Ky-Khiem și să lase poporul vietnamez să-și rezolve el însuși propriile probleme ... Atîta timp cît va dura agresiunea americană în Vietnam, poporul vietnamez va continua să lupte pînă cînd își va atinge obiectivele: eliberarea sudului, apărarea și construirea nordului socialist, progresul spre reunificarea pașnică a patriei".*

După ce a amintit conjunctura internațională extrem de favorabilă în care se desfășoară războiul de rezistență patriotică dus de poporul vietnamez contra agresiunii americane, Le Duan s-a referit la relațiile de prietenie și solidaritate existente între popoarele român și vietnamez, subliniind că *„vizita de prietenie făcută în R. D. Vietnam de delegația Partidului Comunist Român și a guvernului Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul președinte Nicolae Ceaușescu, va contribui la strîngerea într-o măsură și mai mare a solidarității și prieteniei frățești dintre cele două partide și popoare ale noastre".* În acest context, vorbitorul a arătat că: *„în rezistența sa sacră contra agresiunii americane, pentru salvarea națională, precum și în edificarea socialismului în Vietnamul de nord, poporul vietnamez s-a bucurat întotdeauna de simpatia, ajutorul și sprijinul prețios al Partidului Comunist Român, al guvernului și poporului frate al României".* În încheiere, vorbitorul a exprimat, în numele poporului vietnamez, al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam și al guvernului R. D. Vietnam, profunda gratitudine față de Partidul Comunist Român, guvernul și poporul frate al României, afirmînd că *„poporul vietnamez, Partidul celor ce Muncesc din Vietnam și guvernul Republicii Democrate Vietnam vor face tot ce le stă în putință pentru a consolida și dezvolta și mai mult solidaritatea, prietenia și relațiile de cooperare dintre cele două țări ale noastre, pe baza marxism-leninismului și internaționalismului proletar".*

Răspunzînd, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat Comitetului Central al Partidu-

Aspect de la ceremonia semnării comunicatului comun

lui celor ce Muncesc și guvernului Republicii Democrate Vietnam, locuitorilor orașului Hanoi și întregului popor vietnamez un salut frățesc de prietenie și solidaritate din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România, din partea întregului popor român. Vorbind despre realizările obținute în condițiile grele ale războiului de către poporul vietnamez, despre lupta neînfricată și abnegația cu care muncește pentru construcția socialistă a patriei sale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: *„Ca prieteni sinceri ai poporului vietnamez noi ne bucurăm din inimă, dragi tovarăși, de succesele pe care le obțineți și vă urăm să încununați munca și lupta voastră cu noi și strălucite victorii în toate domeniile de activitate. Noi considerăm lupta poporului vietnamez ca o parte integrantă a luptei generale împotriva imperialismului; ea are o mare însemnătate internațională — atît în ce privește apărarea socialismului, cît și a cauzei libertății și independenței popoarelor — și, de aceea, se bucură de sprijinul activ al țărilor socialiste, al mișcării comuniste și muncitorești, al forțelor progresului și păcii din lumea întreagă".*

Referindu-se la prietenia româno-vietnameză, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat: *„Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România, întregul popor român, și-au manifestat de la început puternica lor solidaritate cu viteazul popor vietnamez, cu lupta sa pentru salvgardarea libertății și independenței patriei, au acordat și vor acorda întregul lor sprijin—material, militar, politic și diplomatic — pînă la izbînda cauzei sale drepte".* România — a spus vorbitorul — consideră juste și sprijină cu fermitate poziția Republicii Democrate Vietnam, soluția globală în zece puncte și precizările în opt puncte ale Frontului Național de Eliberare și Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud, care reprezintă o bază rezonabilă pentru rezolvarea pe cale politică a conflictului.

Oprindu-se în continuare asupra unor probleme ale evoluției situației internaționale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a evidențiat, printre altele, că *„în aprecierea pe care partidul nostru o dă situației internaționale pornim de la faptul că, în ultimii ani, are loc o creștere a luptei forțelor revoluționare, că în tot mai multe țări se produc schimbări importante în modul de a aborda problemele dezvoltării sociale, că pe toate continentele se ridică noi și noi forțe împotriva imperialismului, a politicii sale de dominație și dictat, pentru progres social și securitate internațională. Desigur, imperialismul nu și-a schimbat cu nimic caracterul său, nu a renunțat la politica de asuprire, de încălcare a independenței și libertății popoarelor. Atîta timp cît există imperialismul, se menține și pericolul unor noi agresiuni, al unui nou război mondial. De aceea, este necesar ca popoarele să-și întărească permanent vigilența, să-și unească eforturile în lupta împotriva imperialismului. Înfrîngerile suferite de imperialiști aici în Vietnam, precum și în alte zone ale lumii demonstrează cu putere că au apus vremurile cînd el își putea impune după plac politica ; pretutindeni imperialismul primește astăzi o ripostă tot mai hotărîtoare din partea popoarelor".*

În încheierea cuvîntării sale, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a exprimat, încă o dată, convingerea că întîlnirile și convorbirile avute cu conducătorii de partid și de stat ai R. D. Vietnam, vizita în această țară se vor înscrie ca o contribuție de seamă la dezvoltarea și întărirea prieteniei și solidarității româno-vietnameze.

În seara aceleiași zile, tovarășul Nicolae Ceaușescu și soția sa, Elena Ceaușescu, au oferit o recepție în onoarea Comitetului Central al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam și a guvernului Republicii Democrate Vietnam. Au participat tovarășii Le Duan, Truong Chinh, Fam Van Dong și alți conducători de partid și de stat vietnamezi, precum și membri ai delegației de partid și guvernamentale române. În timpul recepției, care s-a desfășurat într-o atmosferă deosebit de cordială, au rostit toasturi tovarășii Nicolae Ceaușescu și Le Duan.

Vizita oficială de prietenie a delegației de partid și guvernamentale române, conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în R. D. Vietnam s-a încheiat cu rezultate deosebit de rodnice. Așa cum se arată în comunicatul dat publicității, *„exprimînd sentimentele de prietenie militantă și de solidaritate ale Partidului Comunist Român, guvernului și poporului român cu lupta dreaptă a bravului popor vietnamez, partea română a reafirmat hotărîrea de a-și îndeplini în continuare îndatorirea internaționalistă de a ajuta din toată inima și de a acorda întregul său sprijin politic, material și moral poporului frate vietnamez în lupta contra agresiunii americane, pentru apărarea ființei naționale, pînă la victoria finală, ca și în construcția socialismului".*

„Partea vietnameză mulțumește sincer Partidului Comunist Român, guvernului și poporului frate român pentru sprijinul călduros și pentru ajutorul prețios pe care le-au acordat poporului vietnamez. Sprijinul politic, economic și militar, ajutorul în formarea de tehnicieni acordate poporului vietnamez de partidul și guvernul român constituie vii manifestări ale solidarității și prieteniei frățești dintre poporul român și poporul vietnamez."

În cursul convorbirilor, cele două părți au relevat cu adîncă satisfacție că s-au întărit și dezvoltat neîntrerupt relațiile de prietenie frățească, colaborare și solidaritate internaționalistă, statornicite între Partidul Comunist Român și Partidul celor ce Muncesc din Vietnam, între Republica Socialistă România și Republica Democrată Vietnam. Cele două părți au exprimat hotărîrea comună de a lărgi și a aprofunda în continuare relațiile de prietenie și colaborare dintre cele două partide și țări pe baza principiilor marxism-leninismului și internaționalismului proletar, corespunzător intereselor celor două popoare, ale unității țărilor socialiste și mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Comunicatul constată cu satisfacție că situația actuală este favorabilă luptei revoluționare a popoarelor, că forțele socialismului, independenței naționale, democrației și păcii sînt mai puternice decît forțele reacțiunii și ale războiului. În condițiile actuale, uriașele forțe antiimperialiste—țările socialiste, partidele comuniste și muncitorești, mișcarea de eliberare națională, forțele democratice și progresiste, toate forțele păcii — întărindu-și solidaritatea de luptă sînt capabile să zădărnicească pe deplin toate manevrele și toate actele de agresiune și de război ale imperialiștilor în lume. *„Cele două părți* — se arată mai departe în comunicat — *reafirmă că toate partidele marxist-leniniste sînt independente și egale în drepturi; ele își elaborează politica plecînd de la condițiile concrete din țara lor și inspirîndu-se din principiile marxism-leninismului; ele își acordă un sprijin reciproc. Părțile susțin cu hotărîre lupta popoarelor contra imperialismului, neocolonialismului și colonialismului, pentru pace, independență națională, democrație și socialism".*

Vizita în Republica Democrată Vietnam a delegației de partid și guvernamentale române, conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, întrevederile și convorbirile avute cu conducerea de partid și de stat a Republicii Democrate Vietnam constituie, după cum se arată și în încheierea comunicatului, un eveniment remarcabil pe drumul întăririi și dezvoltării continue a legăturilor frățești dintre Partidul Comunist Român și Partidul celor ce Muncesc din Vietnam, a colaborării multilaterale dintre Republica Socialistă România și Republica Democrată Vietnam, în folosul prieteniei și solidarității profunde care unesc cele două popoare, în interesul cauzei socialismului, democrației, independenței naționale și păcii în lume.

VIZITA DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE ROMÂNE CONDUSE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU ÎN R. P. MONGOLĂ

Cu sentimente de stimă, de caldă prietenie au fost întîmpinați înalții soli ai României și la Ulan Bator — capitala Republicii Populare Mongole — a patra și ultima etapă a vizitei delegației de partid și guvernamentale române, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Pe platoul central al aeroportului, împodobit sărbătorește cu tricolorul românesc și drapelul roșu-albastru al Mongoliei, dominat de un mare panou pe care se afla scris în limbile celor două popoare : „Trăiască prietenia româno-mongolă", precum și de portretele tovarășului Nicolae Ceaușescu, numeroși locuitori ai capitalei și-au exprimat prin îndelungi ovații și urale bucuria de a avea în mijlocul lor reprezentanții României socialiste, de a fi martori la acest moment de seamă în evoluția legăturilor de strînsă și trainică prietenie și colaborare dintre cele două partide, țări și popoare.

„Noi considerăm vizita înalților oaspeți români în Republica Populară Mongolă — arăta *tovarășul Jumjaaghiin Țedenbal* în cuvîntul de salut rostit la aeroport — *o expresie a relațiilor prietenești care există între statele și popoarele noastre, unite prin interesele și țelurile comune ale construirii socialismului. Extinderea în continuare a legăturilor dintre Partidul Popular Revoluționar Mongol și Partidul Comunist Român și întărirea prieteniei și colaborării dintre Republica Populară Mongolă și Republica Socialistă România, pe baza principiilor marxism-leninismului și internaționalismului proletar, corespund intereselor popoarelor mongol și român, intereselor întăririi unității comunității socialiste și coeziunii rîndurilor forțelor revoluționare, antiimperialiste".* Mulțumind în mod călduros pentru invitația de a face o vizită oficială de prietenie în Mongolia, de a lua astfel contact nemijlocit cu viața și munca poporului mongol, cu realizările sale în construcția socialistă, *tovarășul Nicolae Ceaușescu* a arătat în cuvîntul de răspuns : *Însuflețite de idealurile socialismului și comunismului, ale luptei împotriva imperialismului, pentru progres social și pace în lume, popoarele și țările noastre dezvoltă relații strînse de prietenie și colaborare reciprocă — pe plan politic, economic, tehnico-științific și cultural —, conlucrează și se întrajutorează tovărășește în opera de edificare a noii orînduiri. Avem convingerea că vizita pe care o începem astăzi, convorbirile și schimbul de păreri pe care le vom avea cu dumneavoastră, stimate tovarășe Jumjaaghiin Țedenbal, cu ceilalți conducători de partid și de stat ai Mongoliei vor contribui la dezvoltarea în continuare a prieteniei româno-mongole, pe baza stimei și încrederii reciproce, a principiilor marxism-leninismului și ale internaționalismului socialist, la cauza generală a socialismului și păcii".*

Calde cuvinte de salut și urări de bun venit au putut fi auzite și pe arterele principale ale orașului. Arcurile porților durate în stil tradițional mongol, ce jalonau traseul, purtau înscrise urările : „Adresăm un călduros salut delegației de partid și guvernamentale în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România", „Felicităm călduros poporul român constructor al socialismului" „Trăiască prietenia mongolo-română".

Programul primei zile a prezenței delegației de partid și guvernamentale române în Mongolia populară a înscris vizita protocolară a tovarășului Nicolae Ceaușescu și a soției sale Elena Ceaușescu, a tovarășului Ion Gheorghe Maurer, precum și a tovarășilor Manea Mănescu, Dumitru Popa, Ion Iliescu, George Macovescu la tovarășul Jumjaaghiin Țedenbal și soția sa, Anastasia Filatova Țedenbal, și tovarășul Jamsaranghiin Sambu. În aceeași zi, Comitetul Central al Partidului Popular Revoluționar Mongol, Prezidiul Marelui Hural Popular și Consiliul de Miniștri al R.P. Mongole au oferit un dejun oficial în onoarea delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România.

Exprimîndu-și, încă o dată, bucuria de a saluta prezența pe pămîntul mongol a delegației de partid și guvernamentale române condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, *tovarășul Jumjaaghiin Țedenbal* a arătat în toastul rostit cu acest prilej : *„Poporul mongol, credincios ideilor leniniste ale prieteniei și colaborării dintre popoare, nutrește sentimente sincere de simpatie și solidaritate cu oamenii muncii din România socialistă, cu tovarășii noștri de luptă pentru construirea unei vieți noi, pentru cauza păcii și socialismului".* Referindu-se, în continuare, la relațiile mongolo-române vorbitorul a subliniat : *„Între Republica Populară Mongolă și Republica Socialistă România, care sînt părți integrante ale comunității mondiale socialiste, se dezvoltă an de an relațiile de prietenie și colaborare. Diferite organizații ale celor două țări au stabilit și mențin între ele contacte reciproc avantajoase. Dezvoltarea colaborării pe plan economic, cultural și în alte domenii dintre țările noastre, atît pe bază bilaterală, cît și multilaterală în cadrul C.A.E.R., corespunde intereselor popoarelor ambelor țări și slujește cauzei comune a păcii și socialismului".*

Mulțumind — la rîndul său — pentru manifestările calde de prietenie și ospitalitate cu care au fost întîmpinați reprezentanții României, *tovarășul Nicolae Ceaușescu* a subliniat : *„În țara noastră sînt cunoscute și apreciate realizările Republicii Populare Mongole în edificarea noii orînduiri, în dezvoltarea industriei și agriculturii, a învățămîntului, pe tărîmul vieții sociale, în îmbunătățirea condițiilor de trai ale celor* ce muncesc Cunoaștem că toate aceste *succese sînt rodul intensei activități desfășurate de oamenii muncii pentru înfăptuirea politicii Partidului Popular Revoluționar Mongol — forța conducătoare a poporului mongol pe calea socialismului. Bucurîndu-ne din toată inima de progresele realizate de Mongolia prietenă, vă urăm, dragi tovarăși, să obțineți noi și noi victorii în activitatea dumneavoastră viitoare, în făurirea unei vieți fericite pentru întregul popor mongol. Sîntem bucuroși să subliniem evoluția pozitivă a relațiilor dintre partidele și poporele noastre, reflectate în dezvoltarea contactelor și schimburilor de experiență pe linie de partid, în extinderea comerțului exterior dintre cele două țări, în lărgirea colaborării tehnico-științifice și culturale. Prietenia dintre poporele român și mongol își are izvorul în comunitatea țelurilor construirii noii orînduiri sociale, în faptul că relațiile noastre se întemeiază trainic pe principiile marxism-leninismului și internaționalismului socialist".*

Luni seara Comitetul Central al P.P.R.M., Prezidiul Marelui Hural Popular, Consiliul de Miniștri al R.P. Mongole, au oferit o recepție în cinstea delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România.

Marți, 22 iulie, între delegația de partid și guvernamentală română, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, și delegația de partid și guvernamentală mongolă condusă de tovarășul Jumjaaghiin Țedenbal, prim-secretar al C.C. al P.P.R.M., președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Mongole, au avut loc convorbiri oficiale.

O parte a după-amiezii aceleiași zile a fost consacrată vizitării de către înalții oaspeți români a Combinatului industrial din Ulan Bator, una din primele unități ale tinerei industrii socialiste mongole. Aici se produc 350 de sortimente de blănuri, haine de piele, încălțăminte, diverse produse de marochinărie mult căutate pe piața internațională care absoarbe, de altfel, jumătate din întreaga producție a întreprinderii. În discuțiile purtate cu gazdele, tovarășul Nicolae Ceaușescu le felicită pentru rezultatele obținute, exprimă dorința ca între combinatul din Ulan Bator și întreprinderile similare din București să fie stabilite o largă colaborare și schimburi de experiență.

Seara, președintele statului român și soția sa, Elena Ceaușescu au oferit o recepție în onoarea Comitetului Central al Partidului Popular Revoluționar Mongol, a Prezidiului Marelui Hural Popular și a Consiliului de Miniștri al R.P. Mongole.

Cu aceeași caldă ospitalitate, cu tradiționalul salut mongol „mendu sain" precum și la fel de tradiționala cupă de cumis au fost întîmpinați solii poporului român și cu prilejul vizitei întreprinse la uniunea agricolă din așezarea de iurte Gher situată la 60 de kilometri de Ulan Bator. Pornită inițial cu 18 familii și 4 000 capete de vite, uniunea reunește în prezent peste 2 000 de familii și dispune de 60 000 de vite, în afară de cele proprietate personală a cooperatorilor, și aduce

un venit anual de peste un milion de tugrici. Lucrători fruntași ai cooperativei au relatat cu bucurie și mîndrie din experiența și succesele dobîndite, au mulțumit reprezentanților României prietene pentru cinstea acordată prin această vizită.

După ce s-au fotografiat în fața iurtei, împreună cu ospitalierele gazde, tovarășul Nicolae Ceaușescu și soția sa sînt invitați să asiste la tradiționalele întreceri sportive mongole, lupta corp la corp, tragerea cu arcul și alergările de călăreți, la care participă numai copii, — precum și la dresarea unui cal sălbatic prins cu arcanul. Întrecerile, desfășurate după un ritual străvechi, au fost urmărite cu atenție de oaspeți, care au răsplătit cu aplauze măiestria deosebită a participanților. Tovarășul Nicolae Ceaușescu înmînează daruri luptătorilor și arcașilor care s-au dovedit cei mai buni, precum și învingătorului în alergarea de cai, o fetiță de 10 ani, și altor virtuoși ai șeii, dintre care cel mai mic abia a împlinit... 5 ani.

Miercuri la prînz, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu soția sa, Elena Ceaușescu, tovarășul Ion Gheorghe Maurer, și ceilalți membri ai delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România au primit pe membrii conducerii Asociației de prietenie mongolo-române, în frunte cu J. Batmouh, președintele asociației, membru supleant al C.C. al P.P.R.M., prorectorul Universității de Stat a R.P. Mongole.

Președintele Asociației a salutat călduros pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe ceilalți membri ai delegației, urînd în numele poporului mongol, poporului român noi succese în construcția socialismului.

Răspunzînd salutului adresat de președintele Asociației de prietenie mongolo-române, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus : *„Doresc să mulțumesc pentru cuvintele de apreciere adresate delegației noastre, poporului român, și doresc totodată să exprim cele mai calde mulțumiri pentru activitatea pe care o desfășoară asociația dumneavoastră, pentru întărirea relațiilor de prietenie dintre România și Mongolia. Activitatea pe care o desfășurați în vederea dezvoltării colaborării și prieteniei dintre poporul dumneavoastră și poporul nostru este o activitate nobilă, ea corespunde intereselor socialismului și păcii, și noi considerăm că prin vizita noastră facem, de asemenea, o muncă însemnată în direcția întăririi colaborării și prieteniei dintre România și Mongolia".*

Printre muncitorii Combinatului industrial din Ulan Bator

În Sala Congreselor a palatului Marelui Hural Popular din Ulan Bator, a avut loc, miercuri după-amiază, mitingul prieteniei mongolo-române cu prilejul vizitei delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

Luînd cuvîntul tovarășii Jumjaaghiin Țedenbal și Nicolae Ceaușescu au adresat cele mai bune urări de noi victorii în construcția socialistă, în dezvoltarea și înflorirea României socialiste și Mongoliei populare, pentru întărirea colaborării și prieteniei dintre cele două partide, țări și popoare.

Bonn

CONTACTELE DELEGAȚIEI PARLAMENTARE ROMÂNE

După cum se știe, la invitația Bundestagului, o delegație a Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Ștefan Voitec, președintele M.A.N., a făcut în cursul acestei săptămîni o vizită în Republica Federală a Germaniei. Prezența delegației române în R.F.G. a prilejuit schimburi utile de păreri, în cadrul întrevederilor avute cu președintele Bundestagului, Kai-Uwe von Hassel, cu președintele Bundesrathului, Hans Koschnik, cu cancelarul federal, Willy Brandt, cu ministrul de externe Walter Scheel, cu președintele Comisiei de politică externă a Bundestagului, Gerhard Schroeder și cu alte personalități ale vieții publice vest-germane. Programul delegației române a cuprins, de asemenea, vizitarea unor landuri vest-germane, parlamentarii români putînd cunoaște atît o serie de realizări contemporane în diferite domenii de activitate, cît și unele remarcabile vestigii ale unei vechi civilizații.

În cadrul întrevederii cu cancelarul federal Willy Brandt, președintele Marii Adunări Naționale a transmis un cordial salut din partea președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și a președintelui Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer. Împărtășind cancelarului federal impresiile culese în urma contactelor cu diferite personalități vest-germane, și din întreaga călătorie făcută, conducătorul delegației române a apreciat că inițiativa constituirii Grupului parlamentar de prietenie R.F. a Germaniei — România, în cadrul Bundestagului, cît și a Grupului parlamentar pentru prietenie dintre România și R.F. a Germaniei, în cadrul Marii Adunări Naționale, constituie contribuții la apropierea dintre cele două parlamente și deputații celor două țări.

Mulțumind pentru salutul ce i-a fost transmis, cancelarul Brandt a rugat, la rîndul său, pe președintele M.A.N. să transmită un salut cordial președintelui Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, și președintelui Consiliului de Miniștri român, Ion Gheorghe Maurer. Constituirea acestor grupuri parlamentare — a relevat cancelarul vest-german — ca și vizita delegației M.A.N., se înscriu în evoluția favorabilă a relațiilor dintre Republica Federală a Germaniei și Republica Socialistă România și reprezintă o contribuție la dezvoltarea în continuare a acestor relații.

În cadrul întrevederii cu cancelarul Willy Brandt au fost abordate probleme în legătură cu dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări, precum și unele probleme ale situației internaționale interesînd cele două părți.

Într-o convorbire avută cu corespondenții Agerpres aflați la Bonn, tovarășul Ștefan Voitec a arătat că această vizită, prima vizită a unei delegații parlamentare române în Republica Federală a Germaniei, a scos în relief faptul că în condițiile actuale, parlamentele și parlamentarii pot contribui în mod evident la îmbunătățirea patrimoniului relațiilor dintre țări și, prin contacte directe și schimburi utile de opinii, pot ajuta la o mai bună cunoaștere și înțelegere a punctelor de vedere, facilitînd dezvoltarea unei colaborări fructuoase, reciproc avantajoase. Prezența delegației noastre în R.F. a Germaniei, a subliniat președintele M.A.N., a constituit încă o expresie a evoluției favorabile a relațiilor dintre cele două state, a dorinței comune de a dezvolta aceste relații în interesul ambelor părți și a unui climat de înțelegere, apropiere și colaborare între toate statele continentului nostru, indiferent de orînduirea lor socială.

OTTAWA

CONVORBIRILE ROMÂNO-CANADIENE

La invitația secretarului de stat pentru problemele externe al Canadei, Mitchell Sharp, ministrul afacerilor externe al României, Corneliu Mănescu, a făcut între 15—18 iunie o vizită în această țară.

Discuțiile oficiale care au reunit la Ottawa pe cei doi miniștri de externe au oferit ocazia efectuării unui tur de orizont asupra principalelor probleme internaționale, reprezentînd, în același timp, un bun prilej de a se aprecia stadiul actual, precum și perspectivele relațiilor româno-canadiene. Referindu-se la principalele direcții urmate de diplomația canadiană, Mitchell Sharp a subliniat „politica de continuă extindere a contactelor și relațiilor" pe care o promovează țara sa, amintind, în context, recenta vizită a premierului Trudeau în U.R.S.S. și stabilirea de relații diplomatice cu R. P. Chineză. În continuarea declarației sale, șeful diplomației canadiene, abordînd relațiile între țara sa și România, a declarat : „Relațiile dintre Canada și România sînt bune. Noi credem în continua lor îmbunătățire, prin lărgirea, printre altele, a schimburilor comerciale și culturale". „Întotdeauna am apreciat în mod deosebit — a spus în încheiere Mitchell Sharp — punctele de vedere ale României privind problemele internaționale".

În timpul convorbirilor dintre cei doi miniștri de externe au fost apreciate în mod pozitiv progresele importante în cadrul eforturilor spre destindere în Europa, proces ce trebuie continuat în interesul păcii, securității pe continent și în întreaga lume. De asemenea, cei doi miniștri s-au pronunțat pentru reglementarea focarelor de război în conformitate cu normele dreptului internațional și principiile Cartei O.N.U.

Vizita în Canada a ministrului de externe român a inclus o serie de convorbiri cu personalități ale vieții politice și economice canadiene, conferind agendei de întîlniri a tovarășului Corneliu Mănescu un pronunțat caracter de lucru. În afara întrevederilor cu Mitchell Sharp, ministrul de externe român s-a întîlnit cu președintele Senatului, Jean-Paul Deschatelets, președintele Camerei Comunelor, Lucien Lamoureux, guvernatorul general al Canadei, Roland Michener, ministrul industriei și comerțului, Jean Luc Repin, ministrul energiei, minelor și resurselor, John Green etc. În cursul vizitei sale în Canada, ministrul afacerilor externe al României a fost primit de premierul Pierre Elliott Trudeau. Discuția care a avut loc cu acest prilej, desfășurată într-o atmosferă cordială, a confirmat dorința ambelor părți de a se depune noi eforturi în vederea stimulării schimburilor de valori materiale și spirituale între cele două țări și popoare. Totodată, primul ministru al Canadei apreciind activitatea României pe plan internațional și-a exprimat speranța că România și Canada au toate posibilitățile pentru ca buna colaborare dintre ele să poată contribui la îmbunătățirea climatului politic din lume.

Vizita oficială în Canada a ministrului de externe român se înscrie, prin semnificația și rezultatele ei, în contextul mai larg al dorinței României de a-și diversifica și aprofunda relațiile politice, economice, tehnico-științifice, culturale cu toate țările, de a participa tot mai activ la circuitul mondial de valori materiale și spirituale.

R. B.

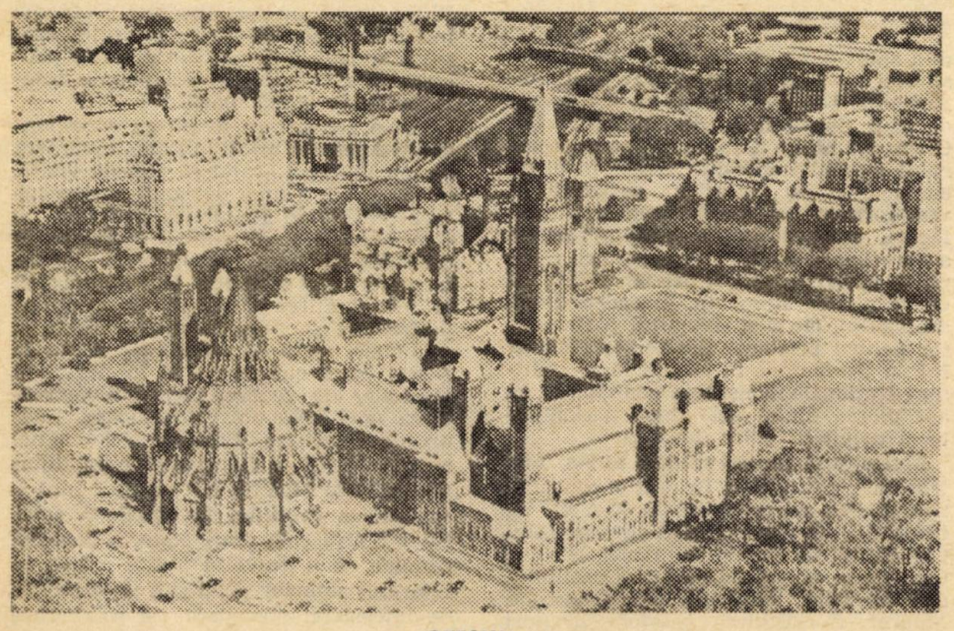

OTTAWA
Clădirea parlamentului

ADDIS ABEBA

REUNIUNEA O.U.A.

O mare parte din probleme — atît de ordin economic, cît mai ales, de ordin politic — înscrise pe ordinea de zi a celei de-a 8-a reuniuni la nivel înalt a șefilor de state și guverne ai țărilor membre ale O.U.A. au fost, practic, discutate în cadrul sesiunii Consiliului ministerial al Organizației care și-a încheiat lucrările sîmbătă. Cu acest prilej au fost adoptate o serie de proiecte de rezoluții politice și administrative și s-au făcut recomandări reuniunii la nivel înalt. Totuși, observatorii n-au scăpat prilejul să remarce climatul agitat în care s-au desfășurat dezbaterile din cadrul Consiliului ministerial, în special atunci cînd au fost luate în discuție propunerea Coastei de Fildeș privind dialogul cu Republica Sud-Africană, problema reprezentării Ugandei și a sediului actualei reuniuni la nivel înalt.

Cronologic, problema ugandeză a fost prima care s-a ivit pe agenda O.U.A. După cum se știe, regimul instaurat în Uganda după lovitura de stat militară de la începutul acestui an nu a fost recunoscut de o serie de state africane. Însăși prima sesiune din acest an a Consiliului ministerial al O.U.A., care a avut loc în februarie, deși a fost consacrată problemelor bugetare ale Organizației, a marcat un dezacord în privința admiterii delegației oficiale a Ugandei. Sesiunea a fost amînată pentru luna iunie cînd a fost acceptată prezența delegației ugandeze. Cît privește boicotarea sau reprezentarea, la un nivel scăzut, la reuniunea desfășurată în aceste zile la Addis Abeba — și aici există o serie de motivări. Astfel, Uganda își justifică neparticiparea prin schimbarea locului unde urma să se desfășoare actuala reuniune la nivel înalt. În toamna trecută, între 1 și 4 septembrie, la Addis Abeba, cea de-a 7-a sesiune a șefilor statelor africane — numită pe drept a „reconcilierii și unității" — hotărîse în unanimitate și în spiritul tradiției care se instaurase la Kinshasa în 1967, ca lucrările viitoarei reuniuni să aibă loc la Kampala, capitala Ugandei. Lovitura de stat din această țară și ostilitatea adoptată față de noul regim de unele state africane au determinat schimbarea locului desfășurării reuniunii la nivel înalt : „Africa Hall", Addis Abeba — data rămînînd aceeași (21—25 iunie 1971). Alte state — Congo (Kinshasa), Madagascar, Coasta de Fildeș, ai căror președinți nu participă la sesiunea de la Addis Abeba, dată fiind poziția lor, fie față de propunerea privind dialogul cu R.S.A., fie față de noul regim de la Kampala — sînt reprezentate la nivel ministerial.

Cît privește lucrările propriu-zise ale conferinței la nivel înalt, acestea au debutat luni seara. După ce Moktar Ould Daddah, șeful statului mauritan, a fost ales președinte al actualei reuniuni, succedîndu-i în acest post lui Kenneth Kaunda, împăratul Haile Selassie a rostit discursul de inaugurare. Cum era de așteptat, suveranul etiopian s-a referit în primul rînd la necesitatea refacerii unității și a consolidării tuturor forțelor africane, în vederea înlăturării definitive a colonialismului și rasismului. În acest context, Haile Selassie s-a referit la proiectul de rezoluție adoptat de Consiliul ministerial referitor la dialogul cu regimul de la Pretoria. Respingînd orice idee a unui dialog între națiunile africane independente și Africa de Sud, împăratul etiopian a preconizat în schimb inaugurarea unor convorbiri între Pretoria și mișcările de eliberare africane. Totodată, Haile Selassie opina că „trebuie definită o dată pentru toți atitudinea comună a Organizației față de situația actuală din Africa de Sud, atitudine care să țină seama de opiniile fiecăruia și de ale tuturor". „Înainte de toate, noi trebuie să dăm prioritate discuțiilor în cadrul O.U.A. asupra oricărui subiect de interes comun, indiferent care sînt opiniile noastre" — arăta suveranul etiopian. Discursul său, însă, a prefigurat și cadrul intervențiilor ulterioare care, au avut în centrul lor problema dialogului cu Africa de Sud ; fiecare vorbitor l-a abordat uneori, cu nuanțe evidente. Cu interes a fost așteptat discursul ministrului de externe al Coastei de Fildeș, Arsene Usher Assouan. În timpul sesiunii Consiliului ministerial, ca și în timpul lucrărilor actualei reuniuni la nivel înalt, el a avut numeroase întrevederi și consultări cu alți participanți, în cadrul cărora a explicat amănunțit felul cum concepe președintele Boigny propunerea sa. Dincolo de aceasta, un lucru este însă clar : dificultatea și importanța unui atare dialog care, în viitor, angajează unitatea continentului. Cît privește celelalte probleme și proiecte de rezoluții — asupra resurselor naturale, prezența mercenarilor în Africa, unele aspecte ale cooperării dintre statele africane — acestea par a fi discutate într-un climat mult mai destins decît subiectul central al dezbaterilor.

Dumitru CONSTANTIN

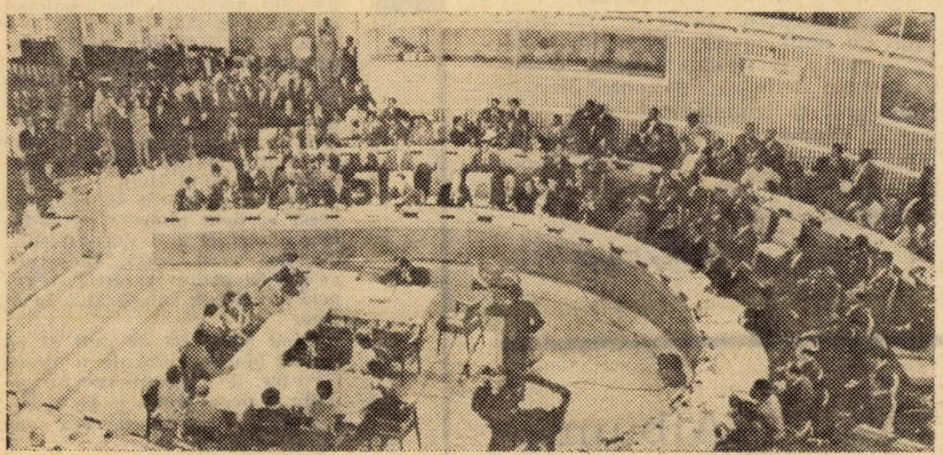

În sala reuniunii

LA VALLETTA

SCRUTINUL MALTEZ

După treisprezece ani de opoziție, victoria în alegerile legislative de la 13 iunie a Partidului laburist (rezultatele scrutinului aveau să fie cunoscute abia la 18 iunie) îl readuce în postul de prim-ministru al Maltei pe Dom Mintoff, liderul acestui partid. (A mai ocupat această funcție în perioada 10 martie 1955—21 aprilie 1958).

Evenimentul nu i-a surprins pe observatorii vieții politice malteze. Este rezultatul unui proces de clarificări politice începute cu cîțiva ani în urmă, mai precis la 21 septembrie 1964, cînd deasupra clădirii Parlamentului din La Valletta era înălțat drapelul roșu și alb anunțînd sfîrșitul dominației britanice, care durase peste un secol și jumătate. În fața fostei colonii britanice se deschideau din acel moment posibilități de dezvoltare liberă și independentă. Dar Malta avea să fie urmărită în continuare de nesansa unei poziții geografice care a plasat-o secole de-a rîndul în atenția strategilor puterilor coloniale. În centrul Mediteranei, la încrucișarea principalelor căi maritime, arhipelagul (format din insulele Malta, Gozo și Comino) a rămas un punct-cheie al sistemului de baze militare al alianței atlantice.

→

Reykjavik

DIFICULTĂȚILE ECONOMICE ȘI VICTORIA OPOZIȚIEI

Calmul dinaintea alegerilor parlamentare desfășurate în Islanda la 13 iunie (cu toate că, în general, campaniile electorale pe această insulă se desfășoară fără prea multă pasiune) ar fi putut apărea drept un semn de garanție pentru echipa guvernamentală alcătuită din reprezentanți ai Partidului independenței (excluzînd o scurtă perioadă, partidul domină, din anul 1942, Parlamentul țării) și ai Partidului social-democrat. De altfel, corpul electoral islandez pare suficient de stabil : la ultimele trei alegeri pentru Althing (cel mai vechi parlament european, înființat în anul 930), numărul mandatelor a diferit foarte puțin. Cum, însă, orice calm poate ascunde o anume tensiune, nu puțini au fost observatorii care considerau că rezultatul alegerilor este imprevizibil, că e posibilă producerea unor modificări de structură în viața politică islandeză. Datorită, în primul rînd, problemelor economice.

Alegerile au marcat eșecul coaliției, care a pierdut majoritatea deținută în urma scrutinului de acum patru ani (32 din 60 de mandate). Cele 60 de locuri ale sfatului țării s-au împărțit între Partidul independenței — 22 (pierde un loc), Partidul progresist — 17 (pierde un loc), Partidul alianței populare (din care face parte și Partidul comunist) — 10 (aceeași situație și înainte), Partidul social-democrat — 6 (pierde trei locuri), Partidul liberal de stînga — 5 (cîștigă cinci locuri). Așadar, opoziția a ieșit victorioasă la 13 iunie cu aceeași majoritate deținută de echipa guvernamentală în urma alegerilor anterioare. Urmarea a fost demisia guvernului. Președintele țării, Kristjan Eldjarn, l-a însărcinat pe liderul Partidului progresist, Olafur Johannesson, cu formarea noului guvern (consultările între reprezentanții acestui partid, ai Alianței populare și ai Partidului liberal de stînga vor începe vineri).

Deplasările de opinie în rîndurile alegătorilor sînt atribuite actualelor probleme economice. Țară a cărei economie e formată în cea mai mare parte din pescuit și prelucrarea peștelui, Islanda are de înfruntat de la o vreme o serie de dificultăți sporite. De altfel, principala reformă preconizată de opoziție în timpul campaniei electorale (și propusă la o zi după anunțarea datei alegerilor) a fost extinderea limitelor apelor teritoriale ale țării. În 1958 se fixase o limită de 12 mile (de la 6 anterior). Așa-numitul „război al heringilor" dintre Islanda și Marea Britanie s-a încheiat în 1961 cu un compromis : pescarii britanici să pescuiască în zona dintre 6 și 12 mile, timp de trei ani. A urmat apoi o perioadă de avînt economic. Industriile prelucrătoare care s-au dezvoltat în ultimul timp, reducerea exporturilor în anii 1967 și 1968 datorită pescuitului limitat i-au determinat, însă, pe parlamentarii din opoziție să prezinte un proiect de extindere a limitei apelor teritoriale la 50 de mile și apoi 100 de mile, pînă la 1 septembrie anul viitor, în așa fel încît Conferința O.N.U. pentru apele teritoriale din 1973 să găsească un fapt împlinit. Un proiect oarecum asemănător, semnat de partidele de guvernămînt, urmărea în linii mari același lucru, dar presupunea o demarare mult mai dificilă. În sfîrșit, partidele coaliției guvernamentale au fost criticate pentru lipsa unor măsuri eficiente împotriva inflației.

S. Ț.

Potrivit anuarului „Malta year-book, 1970", Malta este de fapt o monarhie, avînd drept suveran pe regina Angliei. Șeful statului este un guvernator general, reprezentant al Majestății sale Regina Marii Britanii, Irlandei de Nord și Maltei. Lui — precizează anuarul — trebuie să-i dea ascultare însuși prim-ministrul, lui îi prezintă diplomații străini scrisorile de acreditare. Conform înțelegerii intervenite în 1964 între fostul prim-ministru maltez George Borg Olivier și guvernul britanic, după proclamarea independenței Maltei (singura țară europeană membră a Commonwealthului britanic), Anglia urma să-și păstreze bazele militare din insulă și trupele afectate acestora pe o perioadă de încă zece ani (pînă în 1974), făgăduind în schimb ajutor financiar noului stat.

Restricțiile impuse de constituția astfel concepută aveau să stîrnească de la început nemulțumirile unei populații dornică să se bucure de o reală independență și suveranitate. Încă de atunci, Partidul laburist condus de Dom Mintoff, bucurîndu-se, deși în opoziție, de o forță egală cu a Partidului naționalist al lui Borg Olivier, dădea publicității o declarație în care sublinia caracterul inacceptabil al noii constituții și își propunea să acționeze pentru a face ca aceasta să fie anulată și înlocuită cu o alta. Această nouă constituție urma ca, potrivit programului laburist, să proclame Malta stat republican în frunte cu un președinte ales o dată la 5 ani. De altfel, potrivit unei recente știri sosite din La Valletta, guvernatorul general al insulei, Maurice Dorman, a demisionat din această funcție în urma victoriei laburiste. Cercurile politice londoneze consideră că demisia acestuia ar fi fost cerută de noul premier, care procedează în prezent la o importantă reorganizare a administrației.

Principala confruntare a laburiștilor cu partidul de guvernămînt avea însă ca temă rolul militar al Maltei. Adept al menținerii unor relații strînse cu alianța atlantică, militînd pentru încheierea unui nou tratat militar cu Marea Britanie, înclinînd spre deschiderea mai largă a porturilor malteze pentru vasele sub egida N.A.T.O. (deși Malta nu este membră a organizației), partidul fostului prim-ministru a pierdut alegerile. Le-a cîștigat Partidul laburist tocmai pentru că în cursul campaniei electorale — și nu numai atunci — a subliniat că, în cazul unei victorii, va proceda la o revizuire a tratatului militar anglo-maltez.

Poporul Maltei, al cărui temperament cineva îl caracteriza drept „un ciudat amestec de rezervă britanică și politețe latină, ambele pe un fond de sensibilitate arabă", a purtat prea multe secole pe umerii săi armele de luptă ale altora. Pe vremea cruciaților, cărora Carol Quintul le-a dăruit într-o bună zi stînca malteză în schimbul unui șoim de vînătoare, ca și mai tîrziu, sub dominația britanică, întreaga economie a acestei minuscule țări din Mediterana s-a bazat pe război.

„Marea, soarele, plaja — iată capitalul pe timp de pace al acestei insule" — scrie „Le Monde". Astăzi, boomul turistic tinde să înlocuiască în țara legendarei și frumoasei Calypso business-ul războiului. Este ceea ce cu prilejul recentelor alegeri, a arătat că dorește marea majoritate a celor 323 000 de locuitori ai Maltei.

Rodica DUMITRESCU

Album de familie

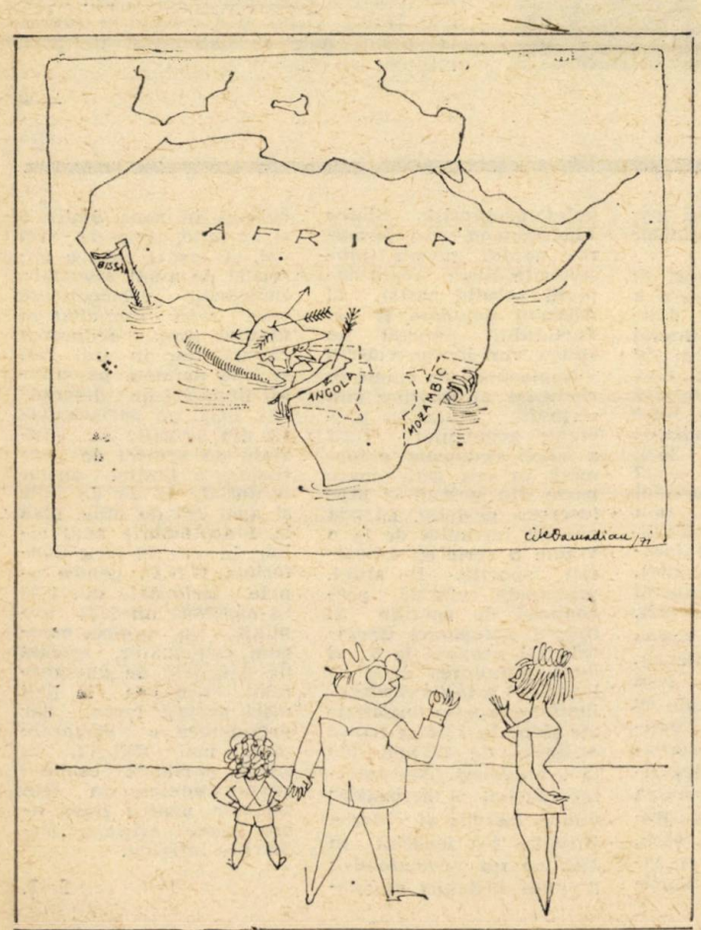

— Desenul ăsta nu ți se pare cam curios ?
— Dar colonialism în zilele noastre ți se pare normal ?...

Desen de Cik DAMADIAN

DETECTOR

Cumpăr Piața Spaniei...

Mai de mult, un american cu mintea întreagă și cu mulți dolari, făcîndu-și cumpărăturile în străinătate, a achiziționat, printre altele, un pod. Podul Waterllo din Londra... Vestigiul istoric care, oricum, fusese la un pas de demolare, a fost desfăcut piesă cu piesă și cărat cu vapoarele spre urbea natală a milionarului respectiv, undeva în Arizona, unde același sîrguincios achizitor urma să-și mai facă rost (uitase amănuntul) și de un rîu sau, mă rog, ceva curgător care să treacă pe sub cumpărătură... Au mai fost duse peste ocean, în lăzi numerotate, cîteva biserici străvechi, mînuitorii de dolari permițîndu-și astfel să răscumpere „suveniruri" evocatoare din peisajul natal. Și, în definitiv, de ce să traversezi Atlanticul ca să vezi biserica în care s-a cununat străbunicul, cînd poți să-ți aduci biserica la... domiciliu,

Mai de curînd, un alt milionar, tot american, un bancher pe numele său Orrin Hein, a copt o altă idee care îmbină romantismul cu spiritul comercial firesc al domniei-sale. Halele din Paris, veche și faimoasă construcție, urmează să se demoleze. Cum halele sînt făcute din mult metal și nenumărate amintiri, domnul Hein s-a gîndit și nu s-a răzgîndit să cumpere acest edificiu pitoresc cu rădăcini cu tot și să-l ducă (treaba dînsului cum) acasă. Încît povestea cu podul Waterllo se repetă ; e drept, într-o altă ipostază.

Fiind tînăr (33 de ani) și cu reacții bine șlefuite de o meserie care, de !, presupune imaginație și nervi ținuți la locul lor, bancherul a tratat afacerea concis și riguros:

— Sînt interesat de „Hale", a comunicat dl Hein primăriei din Paris.
— Ce oferiți ?
— Cît doriți ?
— 30 de milioane.
— Accept.

După ce a acceptat, bancherul a făcut rost în 24 de ore de un alt bancher, precum și de un industriaș și, punînd mînă de la mînă, au adunat mărunțișul necesar.

Astfel a luat ființă un nou consiliu de administrație american pentru plantarea unui alt secular vestigiu european pe un teren cam sărac în istorie. Soarta halelor nu va fi crudă, a promis bancherul. „Ele vor constitui un splendid spațiu public pentru expoziții, activități teatrale, muzee în aer liber etc". Și, aterizînd din sfera acestor preocupări elevate, domnul Hein a adăugat: „Sînt sigur că pînă la urmă afacerea va fi rentabilă".

Și apoi, ne întoarcem în Europa după alte cumpărături. După un colț de Tamisă, un hectar din grădinile Aranjuezului, o catedrală mai cunoscută, o statuie ecvestră mai impozantă. Și — de ce nu ? — poate Piața Spaniei sau Piața San Marco. Cu porumbei cu tot...

Radu BUDEANU

DIN SURSE...

Periplu

Între 26 iunie și 28 iulie — transmit agențiile de presă — vicepreședintele Statelor Unite, Spiro Agnew, va întreprinde, ca reprezentant personal al președintelui Nixon, o călătorie prin zece țări din Asia, Africa și Europa occidentală. Periplul lui Agnew urmează să înceapă în Coreea de sud; de aici va continua după cum urmează: Singapore, Kuweit, Arabia Saudită, Etiopia, Kenya, Congo-Kinshasa, Maroc, Spania și Portugalia.

Alegerile...

...prezidențiale și legis'ative urmează a avea loc în Mauritania la 8 august — s-a hotărît la ultima reuniune a Consiliului de Miniștri — desfășurată săptămîna trecută la Nouakchott.

Hippy

Săptămîna trecută, sosind la birou, ministrul de interne israelian — scrie „France Presse" — avea să fie pus în fața unei cereri neobișnuite: recunoașterea micului sat Akhziv, situat în nordul Israelului, ca stat suveran și independent. Cererea era semnată de Elie Avivi, gazdă a tuturor turiștilor hippies veniți în Israel. Ospitalitatea lui Avivi este atît de mare, încît dorește să creeze „prima republică hippy din lume"...

Mafia

O anchetă efectuată printre familiile de mafioți americani și publicată de revista „Newsweek" l-a dus pe antropologul Francis Ianni (Universitatea Columbia) la concluzia că, la a patra generație, din 27 de fii, numai patru intră în „afacerile" tatălui, legale sau ilegale. Ceilalți urmează studii universitare, devenind medici sau avocați.

Pictorul

Recent, la Florența a avut loc vernisajul expoziției pictorului Amintore Fanfani, mult mai bine cunoscut ca om politic. (Actualmente e președinte al Senatului.) „Deși pictura este marea mea pasiune (a început s-o studieze în 1917) mă așez în fața șevaletului — declara Fanfani într-un interviu acordat revistei milaneze «Oggi» — numai atunci cînd nu sînt ocupat cu probleme parlamentare."

Proiect

După vizitele la Damasc, Beirut și Cairo, Pierre Harmel, ministrul belgian al afacerilor externe, a făcut cunoscut în cadrul unei conferințe de presă intenția sa de a vizita Israelul la sfîrșitul lunii viitoare pentru a transmite autorităților israeliene punctul de vedere egiptean precum și propriile sale opinii privind posibilitățile de reglementare a crizei din Orientul Apropiat

Inimi

În timp ce doctorul Christian Barnard anunță apariția viitoarei sale cărți, „Criza cardiacă", destinată bolnavilor de inimă pentru a-i ajuta să se cunoască mai bine, fosta sa soție, Louwtjie, publică un volum menit să reconforteze femeile ce s-ar afla în aceeași situație cu a sa: abandonată, după 21 de ani de căsnicie. Titlul cărții semnate de fosta doamnă Barnard: „Inimă zdrobită".

Baloane

Împotriva manifestațiilor de stradă, polițiștii americani vor avea la dispoziție — scrie „Paris Match" — un nou dispozitiv: o motopompă dotată cu un ventilator care poate produce în numai cîteva secunde cantități uriașe de baloane de săpun. Acestea fac atmosfera de nerespirat și străzile impracticabile.

Sticla

La San Francisco, în cursul unei licitații, un tînăr comerciant de vinuri și lichioruri a achiziționat la suma de 4 500 de dolari o... sticlă de vin (1846) aparținînd familiei baronilor de Rothschild. „Aș dori s-o beau eu însumi — a declarat noul proprietar ziariștilor prezenți la licitație — cu o ocazie istorică: de pildă, o săptămînă fără război, în care nimeni să nu fie ucis în lume".

Sondaj

Ultimul sondaj efectuat în rîndurile opiniei publice britanice — publicat de ziarul „Daily Mail" — indică slăbirea în continuare a pozițiilor cabinetului conservator. Partidul conservator nu dispune de mai mult de 38,3 la sută din preferințele celor interogați, în timp ce laburiștii — de 52 la sută. În cazul unor alegeri generale imediate, partidul laburist ar obține o majoritate de 140 de locuri în Camera Comunelor. La originea acestei situații ar sta — subliniază „Daily Mail", în ordinea importanței: inflația, șomajul, grevele și problema aderării Marii Britanii la Piața comună.

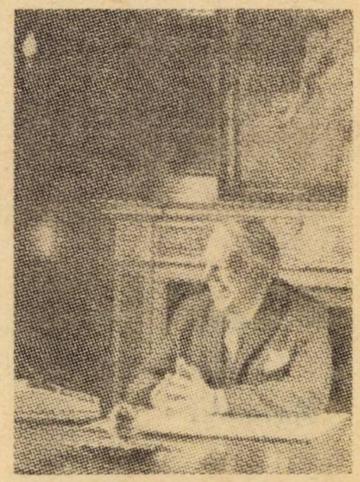

DE CE ZÎMBEȘTE...

...Edward Heath unei mașini de calculat de fabricație japoneză ? (Fotografia a apărut în venerabilul „Financial Times"). Misterul a fost ulterior elucidat. În imagine nu este premierul britanic ci o sosie a sa, recrutată de o agenție londoneză de reclame. Acest „artificiu publicitar" a provocat reacția indignată a unui important grup comercial din domeniul reclamei, care l-a tratat drept „înșelătorie". Firma incriminată a anunțat că nu va mai republica reclama

Matematică

Pentru a remedia penuria de profesori de matematică, primarul orașului Hamburg — scriu ziarele vest-germane — a angajat cincizeci de oameni de știință americani, șomeri în Statele Unite.

Căsătorie

Fostul președinte algerian Ahmed Ben Bela (54 de ani, avînd domiciliu forțat într-o vilă nu departe de capitală) s-ar fi căsătorit la 28 mai cu Zohra Sellami, o tînără ziaristă de la „Révolution africaine" — anunță „France Presse". Tînăra doamnă Ben Bella, în vîrstă de 28 de ani, ar fi primit autorizația să locuiască împreună cu soțul, împărțind cu el „aceleași condiții de viață speciale".

Rubrică realizată de
Rodica DUMITRESCU

DERAIERE

Rapidul Chicago – New Orleans, unul din trenurile americane cu cel mai lung traseu, a deraiat recent în apropiere de localitatea St. Louis (Illinois). 11 vagoane s-au răsturnat, iar două din cele 4 locomotive electrice au luat foc. Tragicul accident s-a soldat cu 11 morți și 99 răniți

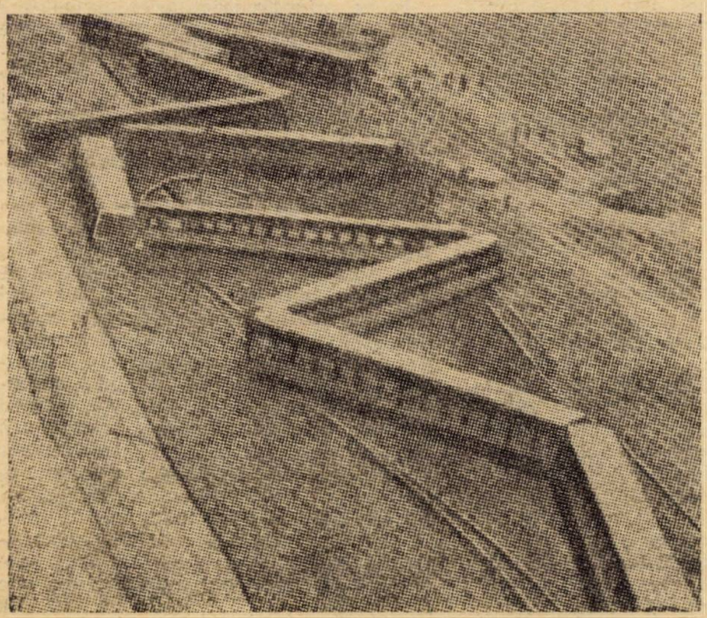

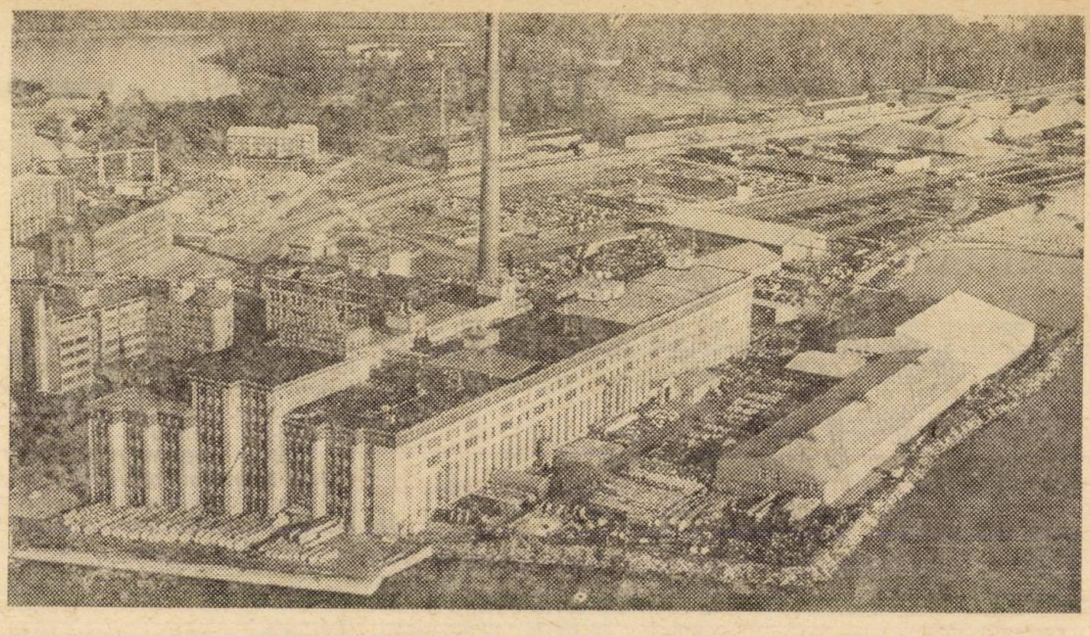

Scrisoare din Helsinki

REÎNTÎLNIRE CU FINLANDA

Orașul a pătruns în mare sau marea s-a insinuat în oraș? Și una și alta. Îmbrățișați, înlănțuiți pînă la o neverosimilă simbioză, Helsinki și apele golfului și-au creat de-a lungul secolelor un destin unic. Și chiar dacă impetuoasa sa dezvoltare îl împinge în evantai mereu mai larg, spre nord, spre pămînt ferm, orașul palpită, respiră pe acea palmă de peninsulă ce-l leagă prin zeci de canale, fiorduri și golfuri, de mare. Istoria a confirmat vocația maritimă și comercială conferită orașului încă de la fondarea sa, la jumătatea secolului al XVI-lea, adăugîndu-i însă, o dată cu trecerea anilor, noi dimensiuni, noi valențe. Testul cel mai convingător în constatarea acestei evoluții nu este poate atît comparația în diagramă cu trecutul, cît mai ales descoperirea procesului de contopire a vieții orașului cu aceea a întregii țări.

■

Orice revenire în Finlanda este revelatoare. Țara se dezvoltă, așa cum se dezvoltă și capitala. Ordinea poate fi inversată, deși am păși în pragul unui paradox : nu poate exista simetrie armonioasă, ne spun unii finlandezi, atîta vreme cît un anume centralism riscă a supradimensiona, în raport cu restul țării, locul și rolul capitalei în toate sferele activității naționale. Dar primejdia paradoxului este depășită dacă se recunoaște conjugarea eronată a verbului a risca. În cazul dat, el trebuie folosit la trecut, în indiferent ce formă, și în nici un caz la prezent. Pentru că în viața acestei țări lucrurile se petrec ca în faimoasa ei arhitectură : procesul de creație evită degradarea prin continuă reînnoire, prin flexibilitate și variație, pentru a-l parafraza pe profesorul Leonardo Mosso, de la Facultatea de arhitectură din Torino și autor al unui interesant studiu asupra lui Alvar Aalto, glorie a arhitecturii finlandeze. De aici însă și pînă la a trage concluzia că totul în această țară se desfășoară lin și fără greutăți este o eroare asupra căreia te avertizează în primul rînd finlandezii înșiși. Ei nu doresc o imagine idilică despre țara lor, după cum disprețuiesc aprecierile rău-voitoare sau nefondate. A fi lucid și realist este pentru finlandezi una din marile virtuți ale existenței. Și apoi urmează sauna. Sau, cum ne spunea un prieten helsinkin, „mens sana in corpore sano", dicton sintetizînd admirabil după opinia sa concepția filozofică despre viață a concetățenilor săi.

Să privim deci realitățile finlandeze cu luciditate : ultimele decenii au înregistrat o creștere economică remarcabilă. Produsul național brut a sporit într-un ritm anual de 6 la sută, la aceasta contribuind în bună măsură o politică de mari investiții și o expansiune rapidă a exporturilor, acestea din urmă cunoscînd în ultimii 10 ani un spor anual de 13 la sută. Paralel, în țară s-a desfășurat un proces de restructurare a economiei, contribuția agriculturii, de exemplu, la produsul național brut scăzînd de la 21,4 în 1948 la sub 8 la sută, în cursul anului trecut. În schimb, ponderea industriei și construcțiilor a ajuns la 40 la sută, iar a serviciilor la 45 la sută. Un loc din ce în ce mai important îl cîștigă industria chimică, iar industriile metalurgică și mecanică au atins nivelul celei mai tradiționale industrii a țării, cea forestieră. Am avut prilejul să vizităm la Lahti, oraș tînăr și dinamic, ilustrînd cu elocvență progresul Finlandei contemporane, marea uzină Lahden Rautateollisuus, unde se produc mașini și utilaje pentru industria forestieră. Tehnica modernă introdusă aici, noile utilaje concepute și realizate de inginerii și tehnicienii săi au făcut ca uzina să-și cîștige o reputație mondială, fiind a 5-a în lume de acest gen, iar produsele sale luînd calea exportului în proporție de peste 70 la sută.

Dar pentru a nu fi ingrați față de ramura cea mai veche, și încă cu viitor, a economiei finlandeze, gazdele ne-au înlesnit vizitarea, în apropiere de pitorescul oraș Jyväskylä, din centrul țării, a cunoscutelor întreprinderi Enso-Gutzeit, producătoare de placaj (40 000 mc pe an), fibre lemnoase (28 000 tone pe an), plăci aglomerate, case prefabricate și alte produse. Discuțiile avute cu conducători ai acestei întreprinderi, precum și cu reprezentanți ai Confederației sindicatelor, ne-au furnizat în egală măsură date concludente privind dezvoltarea economică și socială a țării, ca și unele greutăți ce trebuie învinse. Referitor la acestea din urmă, interlocutorii au evocat manifestul de politică guvernamentală asupra căruia au căzut de acord partidele ce fac parte din guvern în urma remanierii ministeriale din această primăvară. Subliniindu-se dificultatea asigurării mijloacelor efective pentru asigurarea dezvoltării economice și garantarea folosirii mîinii de lucru, s-a prevăzut un program de măsuri urmărind în principal : aplicarea unei riguroase reglementări a prețurilor, promulgarea unei noi legi privind controlul profesional și pregătirea unui program de ansamblu pentru lichidarea șomajului, elaborarea unui plan național pe termen lung pentru construcția de locuințe și finanțarea lor, extinderea asigurărilor sociale și, în sfîrșit, continuarea politicii de dezvoltare a unor regiuni ale țării rămase în urmă, în primul rînd nordul.

■

În ce privește orientările de politică externă, ele rămîn neschimbate. Despre principalele preocupări în acest domeniu, ca și despre relațiile dintre Finlanda și România, grupul de ziariști români a avut privilegiul să audă opinia și să cunoască aprecierile președintelui *Urho Kekkonen*, ale primului ministru *Ahti Karjalainen*, ale ministrului de externe *Väinö Leskinen*, precum și ale altor personalități. Desfășurîndu-se pe baza și în conformitate cu politica de neutralitate pe care a adoptat-o Finlanda, obiectivul primordial al activității internaționale a țării urmărește consolidarea securității acesteia pe calea promovării păcii și cooperării internaționale. Reglementarea pașnică a disputelor prin negocieri și tratative, refuzul de a accepta violența, forța sau amenințarea, respectarea drepturilor suverane ale statelor, dezvoltarea colaborării economice, culturale și pe alte planuri între toate statele, indiferent de sistemul lor social-politic — toate acestea sînt principii directoare și totodată obiective ale politicii externe finlandeze. O politică de neutralitate

Una din mutațiile semnificative pentru dezvoltarea țării : ponderea crescîndă a industriei în formarea produsului național brut.

←

Arhitectura finlandeză contemporană se bucură de o binemeritată reputație internațională

care nu-și găsește rolul în pasivitate, ci în acționarea fermă spre asigurarea păcii și în sprijinirea măsurilor și propunerilor îndreptate spre atingerea acestui țel.

Era firesc ca pentru conducătorii unei țări activ atașate ideii de pace și securitate, evoluția relațiilor intereuropene să ocupe un loc central în discuțiile avute. Astfel, președintele Kekkonen, pe lîngă un interviu acordat grupului de ziariști, a avut amabilitatea să ne primească la reședința sa, pentru o convorbire.

— *Cînd ne-am angajat eforturile în procesul asigurării păcii în Europa și a conferinței pentru pace și securitate pe continentul nostru,* ne spunea președintele, *speram într-un proces mai grabnic. Am constatat însă, de-a lungul acestor ani, că în fața convocării conferinței se ridică unele obstacole. Și totuși, în ciuda acestora, un progres s-a realizat. Chiar cei care inițial se opuneau, au ajuns în cele din urmă la concluzia că o asemenea conferință este necesară. În ce mă privește, socotesc, personal, că această conferință va avea loc, dar n-aș putea preciza cînd anume. Sînt așadăr, optimist.*

Încrezătoare în șansele conferinței, apreciind ca pozitive o serie de evoluții în Europa — premierul Karjalainen și ministrul de externe Leskinen menționau în context tratatul dintre U.R.S.S. și R.F.G., propunerea sovietică privind limitarea armamentelor și a forțelor armate staționate în Europa, modificarea atitudinii unor țări membre ale N.A.T.O. și poziția fermă în favoarea conferinței a țărilor socialiste, ca și a țărilor neutre — Finlanda continuă să sprijine în mod concret netezirea căii spre securitate și pacea europeană.

■

Apropiata vizită în Finlanda a președintelui Consiliului de Stat al României, *Nicolae Ceaușescu*, este întîmpinată la Helsinki cu cel mai mare interes. Pentru toți interlocutorii noștri ea apare ca un moment de deosebită importanță în dezvoltarea relațiilor dintre Finlanda și România și este considerată în același timp ca avînd profunde semnificații și rezonanțe internaționale. Poziția internațională a României și personalitatea președintelui Ceaușescu sînt evocate în cuvinte de înaltă apreciere. Președintele Kekkonen și primul-ministru Karjalainen își amintesc cu multă plăcere de vizitele făcute în România, de rezultatele la care cele două țări au ajuns pe calea dezvoltării și strîngerii relațiilor dintre ele.

— *Acum,* ne declara președintele Finlandei, *doresc ca în timpul vizitei președintelui Ceaușescu să avem posibilitatea să abordăm probleme ale relațiilor bilaterale, precum și aspecte ale vieții internaționale, să analizăm perspectiva dezvoltării relațiilor dintre țările noastre și perspectiva relațiilor internaționale. Sperăm să-i putem arăta președintelui Ceaușescu viața noastră, aspecte ale activității noastre economice, culturale, să-i oferim în felul acesta posibilitatea de a ne cunoaște.*

Între timp, în vederea vizitei, în Finlanda se înregistrează numeroase manifestări și acțiuni consacrate României. Una din cele mai importante edituri din capitala finlandeză, editura Otava, va scoate în cîteva zile de sub tipar volumul „România în lupta pentru progres, colaborare și pace", culegere de articole și cuvîntări ale președintelui Nicolae Ceaușescu. Cu nu mult timp în urmă, aniversarea a 20 de ani de la crearea Asociației de prietenie Finlanda—România a prilejuit organizarea, în principalele orașe ale țării, a unor manifestări culturale ce s-au bucurat de o largă audiență din partea publicului. „Zilele filmului românesc" au cunoscut la rîndul lor o remarcabilă afluență de public la Helsinki, Turku și Tampere. Onorînd cu prezența sa vernisajul expoziției artiștilor români Brăduț Covaliu și Gheorghe Apostu, ministrul de externe Leskinen a vorbit despre importanța relațiilor culturale, „fără de care relațiile dintre țări nu pot fi niciodată depline". Un mare număr de personalități finlandeze au vizitat în ultimul timp România, personalități ale vieții politice, economice, sociale ale României fiind la rîndul lor oaspeți ai Finlandei. Niciodată sentimentele de prietenie ale poporului finlandez față de poporul român nu au fost mai vizibile ca astăzi, în ajunul vizitei președintelui Consiliului de Stat al României. Poporul Finlandei îl așteaptă cu inima deschisă.

George SERAFIN

Helsinki, 21 iunie.

O. N. U. ÎN DECENIUL URMĂTOR

Sinaia găzduiește în aceste zile lucrările celei de-a VI-a conferințe internaționale cu tema „O.N.U. în deceniul următor", organizată de Fundația Stanley din Statele Unite ale Americii. Desfășurată în prezența lui C. Maxwell Stanley, președintele Fundației, conferința reunește 23 de personalități ale vieții științifice și politice, printre care Edward Hambro, președintele celei de-a 25-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., Muhammed Zafrulla Khan, președintele Curții Internaționale de Justiție, generalul Carlos P. Romulo, ministrul de externe al Filipinelor și alte personalități proeminente ale vieții internaționale. Reuniunea va dezbate timp de o săptămînă probleme ale mediului de viață al omului și ale contribuției Națiunilor Unite la instituirea unei largi cooperări între state în direcția conservării mediului uman, a ameliorării sectoarelor degradate sau pe cale de compromitere. Organizarea unei asemenea reuniuni ilustrează, deopotrivă, actualitatea dezbaterii problemelor mediului înconjurător, cît și a responsabilităților ce revin în acest domeniu organizațiilor internaționale.

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, U Thant, a adresat participanților un mesaj. Conferința a fost salutată, de asemenea, de ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Corneliu Mănescu. În alocuțiunea sa, ministrul de externe român a subliniat problematica ampla și complexă — cu profunde implicații pentru progresul societății umane, pentru pace, securitatea și bunăstarea popoarelor — a actualei reuniuni. Au fost relevate înaltele îndatoriri ce revin Națiunilor Unite în deceniul următor, în direcția unei acțiuni mai consecvente și eficace pentru dezvoltarea cooperării între națiuni, apropierea între state, promovarea politicii de pace și destindere, prevenirea războaielor și soluționarea diferendelor internaționale pe cale pașnică. Evocînd căile și mijloacele de natură să asigure activității Organizației sporul de eficiență pe care comunitatea statelor și popoarelor îl așteaptă, ministrul de externe român a subliniat în finalul alocuțiunii sale larga rezonanță internațională de care se bucură în ultimii ani preocupările legate de mediul înconjurător, insistînd asupra necesității și utilității unui larg dialog internațional pe această temă, dialog necesar a fi completat printr-o acțiune concertată, implicînd participarea tuturor națiunilor lumii.

SECURITATEA EUROPEANĂ: PRINCIPII ŞI STRUCTURI

Niciodată ideea europeană n-a marcat mai profund conştiinţa politică a continentului, niciodată conceptul de cooperare şi securitate în Europa nu s-a exprimat cu mai multă vigoare şi dinamism ca în ultima vreme. Este un fenomen ce îşi găseşte temei real în însăşi vitalitatea istorică a ideii de securitate, cît şi în actuala amplificare a tendinţelor politice, economice, sociale, culturale pozitive. Ca emanaţie a momentului european actual, noţiunea de securitate a continentului are virtutea inestimabilă a unei idei-forţă de o largă audienţă politică şi însoţită de un larg sprijin popular.

Asistăm, astăzi, la o strădanie generală de edificare a unei Europe nu numai dorite, dar şi posibile. Caracterul, de o sporită concretitudine, al eforturilor îndreptate spre acest ţel, ne îndrituieşte să vorbim despre o nouă etapă în procesul de consolidare a destinderii şi de înfăptuire a securităţii europene. Este, astfel, simptomatic că Europa, înţeleasă în cele două valenţe esenţiale — ale cooperării şi securităţii — constituie obiect de dezbatere nu numai în sfera largă a gîndirii politice contemporane, dar şi la masa tratativelor bi sau multilaterale, a convorbirilor între statele continentului nostru, indiferent de orînduirea lor socială şi politică. Între securitatea europeană — ca obiect de studiu şi cercetare — şi securitatea europeană — ca angajare politică oficială —, cu alte cuvinte, între laborator şi masa tratativelor, este pe cale să se realizeze treptat o conjugare firească în consens cu cele mai largi aspiraţii ale opiniei publice de pe continent.

Răspîndirea conceptului de securitate europeană beneficiază, în zilele noastre, de terenul fertil al unei mentalităţi europene în plină evoluţie, exprimînd efortul precumpănirii realităţilor contemporane în conturarea realismului politic. Amplificarea continuă, progresivă, a contactelor şi schimburilor între ţările europene a căpătat valori exemplare ; dialogul şi negocierea au devenit componentele practicii curente în relaţiile interstatale, generînd formele superioare ale acordurilor şi tratatelor. Într-o perioadă istorică relativ scurtă s-a dezvoltat — în ciuda a nu puţine obstacole — un amplu circuit economic şi comercial, iar în sfera culturii înregistrăm un autentic fenomen de renaştere a unor tradiţionale legături, un viu schimb de bunuri spirituale. S-a creat — în acest complex proces de expansiune a factorilor de colaborare — o nouă ambianţă europeană, premisă favorabilă dezvoltării şi consolidării unor relaţii rodnice şi echitabile între naţiunile continentului.

Această constantă şi graduală instaurare a unei atmosfere politice mai destinse este de natură să încurajeze abordarea, cu succes, a unor probleme europene care n-au depăşit încă pragul dificultăţilor. Varietatea dialogului şi tratativelor, frecvenţa contactelor, convorbirilor, a întrunirilor europene şi, în acest context, o semnificativă proliferare nu numai a declaraţiilor de intenţii dar şi a unor iniţiative precise — toate acestea au potenţat vizibil extinderea sferelor de comprehensiune internaţională, punînd în centrul preocupărilor, la scară continentală, problema organizării securităţii europene.

Această evoluţie a luminat cu sporită acuitate adevăruri de vitală importanţă. Normalizarea deplină a situaţiei în Europa, cultivarea unor raporturi interstatale de cooperare, fireşti, neîngrădite de raţiuni şi forme artificiale, trebuie să meargă mînă în mînă, completîndu-se reciproc, cu explorarea şi prefigurarea unanim acceptate ale căilor, etapelor, obiectivelor securităţii europene. În acest sens, un examen obiectiv al Europei politice de astăzi arată că se profilează, cu pregnanţă, posibilitatea ca securitatea europeană să fie înfăptuită prin participarea activă a tuturor statelor europene, independente şi suverane, pe baza unui sistem de angajamente şi obligaţii care să garanteze fiecărui stat inviolabilitatea suveranităţii şi integrităţii sale naţionale şi politice, prin care să fie eliminate orice acte de ameninţare sau recurgere la forţă şi impiedicate orice ingerinţe în treburile interne.

Ideea unei sau unor conferinţe europene fertilizează deopotrivă preocupările oamenilor de ştiinţă. Al III-lea Colocviu european consacrat problemelor securităţii şi cooperării în Europa, organizat sub auspiciile Asociaţiei de Drept Internaţional şi Relaţii Internaţionale din România, jalonează un drum de incontestabil şi autentic efort creator, ale cărui rezultate pot fi, în egală măsură, desluşite într-o înţelegere mai complexă, mai adîncă, a fondului problemei securităţii şi cooperării.

Găzduind această reuniune, România dă expresie preocupărilor sale constante în direcţia edificării securităţii şi păcii în Europa şi în lume, hotărîrii sale ferme de a-şi aduce întreaga contribuţie, în toate formele posibile, la înfăptuirea acestui nobil deziderat.

Audienţa ideii

Dezbaterile prilejuite de cel de al III-lea Colocviu de la Bucureşti, consacrat problemelor securităţii şi cooperării în Europa, au evidenţiat încă o dată, cu noi argumente, larga audienţă de care se bucură în prezent ideea convocării cît mai urgente a unei conferinţe pentru securitate şi colaborare în Europa. În acest sens, **ambasadorul DJURO NINCICI, din Secretariatul de Stat pentru Afacerile Externe al R.S.F. Iugoslavia** *ne spunea :* „Este de pe acum un lucru larg recunoscut că ideea unei Conferinţe privind securitatea şi cooperarea pe continent, concepută ca o adunare democratică, în care toate statele interesate vor putea să participe pe picior de egalitate, va avea un rol important de jucat pe calea creării unor noi raporturi interstatale în Europa, pe calea edificării securităţii pe continent. Sprijinul aproape unanim de care această idee se bucură în prezent, înlesneşte utilitatea transpunerii ei în fapt, făcînd, totodată, necesară trecerea la o fază mai activă de pregătire a sa." *O opinie similară exprimă şi* **WERNER HÄNISCH, profesor la Institutul de relaţii internaţionale din Potsdam-Babelsberg :** „De la război încoace, nu a existat nici o idee care să aibă o rezonanţă internaţională mai mare ca aceea a creării unui sistem de securitate europeană şi, în acest sens, propunerea unei conferinţe pentru securitatea europeană. Această propunere — iniţiativă a ţărilor membre ale Tratatului de la Varşovia — este, din momentul în care a fost lansată, dezbătută şi aprofundată în toate statele europene, ceea ce demonstrează, concret, largul ecou de care această idee se bucură pe plan internaţional. S-a discutat şi se discută, cu prilejul aproape tuturor contactelor bilaterale între reprezentanţii statelor europene, se depun eforturi concrete pentru pregătirea Conferinţei general-europene."

Iniţiativa ţărilor socialiste europene privind organizarea unei asemenea conferinţe pentru securitate şi cooperare se verifică astăzi pentru imensa majoritate a statelor continentului ca un fapt deosebit de pozitiv, prin perspectivele favorabile pe care transpunerea acestei idei în practică le presupune. Evocînd acest aspect, **SAMUEL KARRES, şef de Departament la Fundaţia „Friederich Ebert" — Bonn,** *sublinia :* „Propunerea privind organizarea unei Conferinţe pentru securitate europeană s-a născut pe pămînt socialist şi sînt convins, ţările socialiste au făcut totul pentru realizarea ei. Dacă, la început, ţările occidentale au manifestat un anume scepticism, care, în parte se mai menţine şi acum, în prezent ideea conferinţei se bucură de o sporită audienţă şi, implicit, de mai mari şanse de a fi transpusă în viaţă."

Evoluţii politice europene

Analizarea atentă şi obiectivă a evoluţiei politice pe continentul european în ultima perioadă de timp relevă, cu forţa unor argumente de netăgăduit, că s-au împlinit semnificative mutaţii, cu implicaţii dintre cele mai importante pentru securitatea continentului. Fenomenul nu poate fi şi nici nu este ignorat, stăruindu-se asupra determinării locului şi ponderii lor în procesul de destindere, de înlăturare a suspiciunilor şi tensiunii, în aşezarea raporturilor interstatale pe baze normale. Am reţinut din opiniile formulate de **PIERRE HASSNER, cercetător la Centrul de studii ale relaţiilor internaţionale al Fundaţiei naţionale de ştiinţe politice — Paris,** *aprecierile sale privind sensul evoluţiilor politice europene din ultimii doi ani, precum şi semnificaţia lor.* „Detaliînd asupra elementelor pozitive intervenite în evoluţia continentului nostru aş remarca două categorii de fapte. În primul rînd, în ceea ce priveşte pregătirea Conferinţei paneuropene pentru securitate şi cooperare sîntem obligaţi